

09.05.2023

Kokousaika 09.05.2023 15:30 - 20:49

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Haglund, Mia	
Kivekäs, Otso	
Kuusela, Sami	
Meri, Otto	
Nevanlinna, Tuomas	
Pajunen, Jenni	
Pasanen, Amanda	
Isomaa, Marleena	varajäsen
Koljonen, Olli-Pekka	varajäsen
Penttinen, Katri	varajäsen

Muut

Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja läsnä: 237-238 §, poistui 16:29
Hyvärinen, Silja	hallintojohtaja
Nikunen, Esa	ympäristöjohtaja
Pudas, Kari	tekninen johtaja
Randell, Mari	asiakkuusjohtaja
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö
Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö
Ilvessalo, Saara	tiimipäällikkö saapui 15:44, poissa: 237 §
Ravantti, Mikko	hallintopäällikkö
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö
Hirsikko, Marianne	hallintosihteeri
Lawrence, Sanna	hallintoasiantuntija
Rangdell, Katriina	lakimies

09.05.2023

Salminen, Toni	ICT-tukihenkilö asiantuntija
Mahmood, Aisha	nuorisoneuvoston edustaja läsnä: 237-243 §, poistui 18:45
Ahola, Marko	johtava maisema-arkkitehti asiantuntija läsnä: 244 §
Arlander, Harald	maisema-arkkitehti asiantuntija läsnä: 244 §
Haaparinne, Peter	tiimipäällikkö asiantuntija läsnä: 245 §
Hellström, Pekka	johtaja, Helsingin Satama Oy asiantuntija läsnä: 239 §
Immonen, Kati	erityisasiantuntija asiantuntija läsnä: 239 §
Isotupa, Maria	arkkitehti asiantuntija läsnä: 245 §
Jama, Kaisa	tiimipäällikkö asiantuntija läsnä: 242-243 §
Jääskä, Jussi	liikenneinsinööri asiantuntija läsnä: 245 §
Karvinen, Katariina	liikenneinsinööri asiantuntija läsnä: 242-243 §
Laakso, Kaarina	tiimipäällikkö asiantuntija läsnä: 242-243 §
Lilja, Kirsi	projektipäällikkö asiantuntija läsnä: 239 §
Mentula, Antti	arkkitehti asiantuntija läsnä: 244 §
Miettinen-Tuoma, Saija	johtava yleiskaava-suunnittelija asiantuntija läsnä: 239 §
Nikulin, Tuuli	lakimies asiantuntija

09.05.2023

Näränen, Tuomo	läsnä: 239 § arkkitehti asiantuntija
Palomäki, Heikki	läsnä: 242-243 § yksikön päällikkö asiantuntija
Pikkarainen, Hanna	läsnä: 240 § yksikön päällikkö asiantuntija
Rantala, Annika	läsnä: 245 § liikenneinsinööri asiantuntija
Sillanpää, Maria	läsnä: 239 § yksikön päällikkö asiantuntija
Sipilä, Tuomo	läsnä: 241 § projektinjohtaja, kaupunginkanslia asiantuntija
Sutela, Leena	läsnä: 239 § talous- ja suunnittelupäällikkö asiantuntija
Säntti, Outi	läsnä: 241 § aluerakentamispäällikkö, kaupunginkanslia asiantuntija
Tani, Alpo	läsnä: 239 § erityisasiantuntija asiantuntija
Tarula, Satu	läsnä: 239 § johtava yleiskaavasunnittelija asiantuntija
Tyynilä, Suvi	läsnä: 239 § tiimipäällikkö asiantuntija läsnä: 244 §
Puheenjohtaja	
Anni Sinnemäki	apulaispormestari 237-258 §
Esittelijät	
Anni Sinnemäki	apulaispormestari 237 §
Ville Lehmuskoski	kaupunkiympäristön toimialajohtaja

09.05.2023

Silja Hyvärinen

238 §
vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
239-258 §

Pöytäkirjanpitäjä

Marianne Hirsikko

hallintosihteeri
237-258 §

09.05.2023

§	Asia	
237	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
238	Asia/2	Ilmoitusasiat
239	Asia/3	Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet
240	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle MAL 2023 -suunnitelman luonnoksesta ja arviointiselostuksen luonnoksesta
241	Asia/5	Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2023 talousarvion toteutumissennuste 1/2023
242	Asia/6	Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet
243	Asia/7	Sunnuntaikortteleiden asemakaavan muutosehdotus (nro 12858) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman)
244	Asia/8	Malminkartanon suunnitteluperiaatteet
245	Asia/9	Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet
246	Asia/10	Mannerheimintie 3 ja 5:n asemakaavan muuttaminen (nro 12695)
247	Asia/11	Puotilanrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos (sisältää liikennesuunnitelmaluonnoksen)
248	Asia/12	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle asunnotomuuden poistamisen toimenpideohjelman 2023-2025 hyväksymiseksi
249	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle vuoden 2023 talousarvion sitovien määräraha-kohtien välisistä siirroista
250	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kunnan asukkaana ym. aloitteesta Helsingin luonnon turvaamiseksi
251	Asia/15	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ym. valtuustoaloitteesta koskien sähköautojen latauspalveluoperaattorin valinnan vapauttamista
252	Asia/16	Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Elisa Gebhardin ym. valtuustoaloitteeseen pelastusportaiden lisäämisestä mattolaitureille
253	Asia/17	Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Elisa Gebhardin ym. valtuustoaloitteeseen koskien moottoriajoneuvojen melunvalvon-

09.05.2023

tajärjestelmien käyttöönottoa Helsingissä

254	Asia/18	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 14.02.2023 § 56 (liukastuminen)
255	Asia/19	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 24.01.2023 § 35 (autovaurio)
256	Asia/20	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.01.2023 § 8 (autovaurio)
257	Asia/21	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.03.2023 § 97 (autovaurio)
258	Asia/22	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 20.4.-26.4.2023 tekemien päätösten seuraaminen

§ 237

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Sami Kuuselan ja varatarkastajaksi jäsen Amanda Pasasen.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 238
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginkanslia

Voimaan tullut asemakaava: Konala, Ristipellontie 1

Kaupunkiympäristölautakunnan 28.2.2023 § 111 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Konala, tontti 32034/9 sekä katu-, tie- ja puistoalueet, piirustus nro 12814, Ristipellontie 1.

HEL 2022-010213

[Asemakaavamuutoksen kartta, piirustus nro 12814](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus, piirustus nro 12814](#)

Helsingissä 24.4.2023

Voimaan tullut asemakaava: Pitäjänmäki, Pajamäentie 10 ja 12 lähialueineen

Kaupunginvaltuuston 1.3.2023, 61 §, hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Pitäjänmäki, Pajamäki, tontteja 46045/1 ja 2 sekä katu- ja puistoalueita, piirustus nro 12793, Pajamäentie 10 ja 12 lähialueineen.

HEL 2020-013721

[Asemakaavan muutoksen kartta, piirustus nro 12793](#)

[Asemakaavan muutoksen selostus, piirustus nro 12793](#)

Helsingissä 25.4.2023

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

09.05.2023

Asia/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 239

Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet

HEL 2021-011512 T 10 03 02 00

Hankennumero 6684_1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä 18.4.2023 päivätyt Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet (liite 3) jatkosuunnittelun pohjaksi
- että suunnittelussa huomioidaan, että erillisessä suunnittelussa valittavalla satamatunneliratkaisulla on vaikutuksensa siihen, millainen osayleiskaavan ratkaisu Salmisaaressa voi olla
- Osayleiskaavaluonnos laaditaan siten, että Lauttasaaren ominaispiirteet, merellisyys ja vehreys säilyvät. Samoin tarkastelualueella olevat merkittävät luontoarvot, luonnontilaiset rannat, nykyisten viheralueiden ja puistojen laajuus vähintään säilytetään sekä otetaan huomioon veneilyharrastuksen ja veneilyalan yritystoiminnan tarpeet. Lauttasaaressa mahdolliset meritäytöt minimoidaan ja ne sijoitetaan luonnonrannat säästään. Meritäyttöalueet ja täyttöjen yhteisvaikutukset Seurasaaren selän vesialueelle tutkitaan jatkosuunnittelun yhteydessä ja haitat luonnolle pyritään estämään.
- Jatkosuunnittelussa harkitaan osayleiskaavojen jakamista kahteen osaan eli Lauttasaarta ja Salmisaarta käsiteltäisiin erikseen. Selvitetään mahdollisuuksia siirtää asuntorakentamisen kasvua Lauttasaaresta Salmisaareen, kun Länsisataman tunnelin linjaus on selvillä.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi suunnitteluperiaatteet seuraavin muutoksin ja huomioin:

Lauttasaaren osalta

- valmistelu perustuu ensi sijassa katumaiseen vaihtoehtoon, joka mahdollistaa maltillisemmat merentäytöt ja on kustannuksiltaan sekä päästöiltään pienempi
- luonnonrannoille ei osoiteta täyttöä
- Seurasaarenselän vedenlaatu ja virtaama eivät saa heiketä
- Salmisaaren osalta lautakunta edellyttää, että osayleiskaavassa Lapinlahden veden riittävä vaihtuvuus tulee kyetä turvaamaan

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että katumaisessa vaihtoehdossa huomioidaan satamaliikenteen sujuvuus.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta piti tärkeänä, että Pyrkän kentän jatko ja erityisesti lasten liikuntamahdollisuuksien paraneminen Lauttasaassa varmistetaan.

Kaupunkiympäristölautakunta myös katsoi, että rakentamisen pääpaino osoitetaan Salmisaareen.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat johtava yleiskaavasuunnittelija Saija Miettinen-Tuoma, johtava yleiskaavasuunnittelija Satu Tarula, liikenneinsinööri Annika Rantala, erityisasiantuntija Alpo Tani, erityisasiantuntija Kati Immonen, projektipäällikkö Kirsi Lilja, lakimies Tuuli Nikulin, aluerakentamispäällikkö Outi Sääntti, projektinjohtaja Tuomo Sipilä ja johtaja Pekka Hellström.

Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Asia palautetaan valmisteluun niin, että Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet valmistellaan uudelleen seuraavin perusteluin/ehdoin:

- Luovutaan meritäytöstä ja rakentamisesta meren päällä Lauttasaassa.
- Täydennysrakentamista mahdollistetaan maltillisesti.
- Viher- ja virkistysverkostoa säilytetään ja kehitetään ja osoitetaan riittävät alueet myös liikuntapalveluille ja merellisille palveluille.
- Satamatunnelin suun sijoitusta ei lähtökohtaisesti määritellä Länsiväylän suunnitteluperiaatteissa vaan erillisellä päätöksellä.

Kannattaja: Marleena Isomaa

Palautusehdotus:

Marleena Isomaa: Asia palautetaan valmisteluun niin, että Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet valmistellaan uudelleen seuraavin perusteluin ja ehdoin:

- Luovutaan Lauttasaaren tunnelihankkeesta. Tunnelin toteuttaminen olisi kaupungille huomattavan kallis investointi ja edellyttäisi Lauttasaaren asuntotuotannon ja asukasmäärän merkittävää kasvattamista, investointikulujen kattamiseksi.
- Luovutaan suunnitteluperiaatteissa esitetyistä, tunnelihankkeeseen liittyvistä meritäytöistä. Esitettyjen meritäyttöjen toteutuminen hei-

- kentäisi merkittävästi alueen luonto- ja virkistysarvoja, merellisiä ominaispiirteitä sekä vaikuttaisi Seurasaarenselän veden laatuun.
- Lauttasaaren asukasmäärän lisääntyminen edellyttää toimivia liikenne- ja ratkaisuja. Tästä syystä Lemissaarentien ramppi säilytetään tulevaisuudessa suunnitteluperiaatteissa.

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Suunnitteluperiaatteet hyväksytään seuraavina muutoksina ja huomioon:

Lauttasaaren osalta

- valmistelu perustuu ensi sijassa katumaiseen vaihtoehtoon, joka mahdollistaa maltillisemmat merentäytöt ja on kustannuksiltaan sekä päästöiltään pienempi
- luonnonrannoille ei osoiteta täyttöä
- Seurasaarenselän vedenlaatu ja virtaama eivät saa heiketä
- Salmisaaren osalta lautakunta edellyttää, että osayleiskaavassa Lapinlahden veden riittävä vaihtuvuus tulee kyteä turvaamaan

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että katumaaisessa vaihtoehdossa huomioidaan satamaliikenteen sujuvuus.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että Pyrkän kentän jatko ja erityisesti lasten liikuntamahdollisuuksien paraneminen Lauttasaareissa varmistetaan.

Kaupunkiympäristölautakunta myös katsoo, että rakentamisen pääpaino osoitetaan Salmisaareen.

Kannattaja: Jenni Pajunen

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Osayleiskaavaluonnos laaditaan siten, että Lauttasaaren ominaispiirteet, merellisyys ja vehreys säilyvät. Samoin tarkastelueella olevat merkittävät luontoarvot, luonnonomaiset rannat, nykyisten viheralueiden ja puistojen laajuus vähintään säilytetään sekä otetaan huomioon veneilyharrastuksen ja veneilyalan yritystoiminnan tarpeet. Lauttasaareissa mahdolliset meritäytöt minimoidaan ja ne sijoitetaan luonnonrannat säästään. Meritäyttöalueet ja täyttöjen yhteisvaikutukset Seurasaaren selän vesialueelle tutkitaan jatkosuunnittelun yhteydessä ja haitat luonnolle pyritään estämään.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Jenni Pajunen: Jatkosuunnittelussa harkitaan osayleiskaavojen jakamista kahteen osaan eli Lauttasaarta ja Salmisaarta käsiteltäisiin erikseen. Selvitetään mahdollisuuksia siirtää asuntorakentamisen kasvua Lauttasaaresta Salmisaareen, kun Länsisataman tunnelin linjaus on selvillä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Pajusen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Suunnittelualueen ulkopuolella olevia rantareitin linjauksia tms. ei sisällytetä suunnitteluperiaatteisiin.

Kannattaja: Jenni Pajunen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Silja Borgarsdottir Sandelinin palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa

Tyhjä: 1

Katri Penttinen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10–2 (1 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Marleena Isomaan palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 11

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Otto

Meri, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 11–2.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7–4 (2 tyhjää).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 1

Otto Meri

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Marleena Isomaa, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 12–1.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Tyhjä: 3

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Sami Kuusela

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 6–4 (3 tyhjää).

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 1

Sami Kuusela

Ei-äännet: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Marleena Isomaa, Otso Kivekäs, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 2

Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 10–1 (2 tyhjää).

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

09.05.2023

Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Saija Miettinen-Tuoma, johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 09 310 37374
saija.miettinentuoma(a)hel.fi
Satu Tarula, johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 09 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Annika Rantala, liikenneinsinööri, puhelin: 040 675 0923
annika.rantala(a)hel.fi
Kirsi Lilja, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 76793
kirsi.t.lilja(a)hel.fi
Kati Immonen, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet, 18.4.2023
- 4 Skenaariot ja muu taustamateriaali, 18.4.2023
- 5 Skenaarioiden vaikutusten arviointi, 8.4.2023
- 6 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivitetty 18.4.2023
- 7 Skenaarioiden vaikutus linnustoon, 28.3.2023
- 8 Lepakkoselvitys, 19.12.2022
- 9 Maisemakuvan ja viherrakenteen arvotarkastelu, 30.1.2023
- 10 Meritäyttöjen vesistövaikutuksien mallinnus, 16.12.2022
- 11 Liikennemeluserveys, 24.1.2023
- 12 Liikennemeluserveyksen liitteet
- 13 Länsiväylän kalliotunneli, 26.1.2023
- 14 Länsiväylän kalliotunneli, liitteet
- 15 Betonitunneleiden rakennettavuusselvitys, 28.2.2023
- 16 Betonitunneleiden rakennettavuusselvitys, liitteet
- 17 Liikennemallinnus ja liikenteellisiä vaikutuksia, 22.3.2023
- 18 Ilmastovaikutusten arviointi, 14.3.2023
- 19 Kaavataloudelliset vaikutukset, 10.3.2023
- 20 Vuorovaikutusraportti aloitusvaihe 18.4.2023, viranomaisneuvottelun muistio 7.2.2022 ja verkkotilaisuuden muistio 10.2.2022
- 21 OAS-verkkokyselyn tulokset, 31.8.2022
- 22 Sparrausryhmän työpajojen tulokset, 31.10.2022
- 23 Skenaariokyselyn tuloksia 2022
- 24 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 18.4.2023 päivätyt Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet (liite 3) jatkosuunnittelun pohjaksi
- että suunnittelussa huomioidaan, että erillisessä suunnittelussa va-
littavalla satamatunneliratkaisulla on vaikutuksensa siihen, millainen
osayleiskaavan ratkaisu Salmisaassa voi olla

Esittelijän perustelut

Länsiväylän ympäristön osayleiskaavassa aluetta lähdetään suunnittelemaan tiiviinä ja sekoittuneena kantakaupunkina. Länsiväylä säilyy lähtökohtaisesti maantienä. Satamatunneliratkaisusta riippuen osayleiskaavoituksessa ratkaistaan, miten ja missä Länsiväylän itäpää liittyy katuverkkoon. Lauttasaassa Länsiväylä tunneloidaan. Suunnitteluperiaatteet pohjautuvat aloitusvaiheessa laadittuihin osayleiskaavoituksen tavoitteisiin sekä vuosina 2022–2023 tehtyyn skenaariotyöhön. Skenaarioista laadittujen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin sekä viranomais- ja sidosryhmätyöskentelyn perusteella on päädytty urbaaniin, mutta samalla Länsiväylän liikenteen jatkuvuuden ja kehittämismahdollisuudet turvaavaan ratkaisuun. Väyläratkaisu on maakuntakaavan mukainen ja siinä on pääosin huomioitu valtion väyläviranomaisten kannanotot. Salmisaassa tie- ja katuverkko suunnitellaan erikseen tehtävän satamatunneliratkaisun perusteella.

Suunnitteluperiaatteet vastaavat osayleiskaavoituksen tavoitteisiin kantakaupungin laajentamisesta, maankäytön ja liikenteen yhteensovittamisesta sekä moottoritieympäristön viihtyisyyden parantamisesta.

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Suunnitteluperiaatteet jakautuvat kuuteen teemakokonaisuuteen:

1. Kaupunkirakenne ja asuminen

Kaupunkirakenteen tiivistäminen on suunnitteluperiaatteiden lähtökoh-
tana. Osayleiskaavalla suunnitellaan tiivistä ja monipuolista, kantakaupunkimaista rakennetta, jossa uudet alueet kytketään toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti nykyiseen rakenteeseen. Nykyisin väylämäisestä ympäristöstä suunnitellaan laadukasta ja viihtyisää kaupunkitilaa. Rannat osoitetaan lähtökohtaisesti julkiseen käyttöön.

2. Liikennejärjestelmä

Liikennejärjestelmä perustuu Lauttasaassa Länsiväylän tunneliratkaisuun. Länsiväylä säilyy lähtökohtaisesti maantienä. Satamatunneliratkaisusta riippuen osayleiskaavoituksessa ratkaistaan, miten ja missä Länsiväylän itäpää liittyy katuverkkoon. Alueelle tutkitaan raitiotieratkai-

sua. Lauttasaassa uudet alueet tukeutuvat ensisijaisesti metroon. Länsibaanalle osoitetaan reitti koko suunnittelualueen halki. Uudet alueet suunnitellaan autoriippumattomiksi ja uusilta asuinalueilta suunnitellaan sujuvat ja turvalliset kävely- ja pyöräily-yhteydet metroasemille, pysäkeille ja palveluihin.

3. Elinkeinot ja palvelut

Elinkeinojen ja palveluiden osalta selvitetään toimitilan ja kaupallisten palvelujen kysyntä ja osoitetaan niille tarkoituksenmukaiset aluevaraukset. Toimitilarakentaminen painottuu pääasiassa Salmisaareen. Osoitetaan riittävät aluevaraukset julkisille palveluille sekä erityisesti Lauttasaassa osoitetaan alueita liikuntapalveluille ja merellisille palveluille.

4. Viherrakenne, virkistys ja ekologia

Viherrakenne, virkistys ja ekologia huomioidaan osoittamalla alueelle yhtenäinen rantareitti sekä jatkuva ja toiminnallisesti monipuolinen viher- ja virkistysverkosto. Selvitetään sillan toteuttamisedellytyksiä Salmisaaresta Ourit-saarille. Pyritään ehkäisemään meritäyttöjen negatiivisia vaikutuksia.

5. Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutoksen hillinnän osalta edistetään kestävien energiaratkaisujen toteuttamisedellytyksiä. Paikallinen liikennejärjestelmä suunnitellaan joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn lähtökohdista. Lisäksi määrittään keinoista ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varaudutaan sään ääri-ilmiöihin.

6. Teknicaloudelliset periaatteet

Teknicaloudellisista lähtökohdista määritetään alueen maankäytön kaavataloudellisen kestävyys edellytykset, turvataan energiatoiminnot alueella ja yhteensovitetaan ne muun maankäytön kanssa. Melu-, värähtely- ja ilmanlaatuvaikutukset otetaan ratkaisuihin huomioon. Osayleiskaavan suunnittelussa hyödynnetään satamatunnelin suunnittelussa laadittuja selvityksiä ja huomioidaan satamatunneliratkaisun asettamat reunaehdot.

Päätöksiä taustalla

Yleiskaavan toteuttamishjelma 2022

Osayleiskaavoitus ohjelmoitiin Yleiskaavan toteuttamishjelman 2022 päivityksen valmistelun yhteydessä.

KH 13.6.2022: ”Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleiskaavan toteuttamishjelman 2022 Helsingin yleiskaavan 2016 mukaisen maankäytön

sekä ajantasaisen yleiskaavakokonaisuuden jatkosuunnittelun aikataulutuksen pohjaksi.”

Länsiväylän ympäristön osayleiskaava tulee selkeyttämään ja ajantasaistamaan alueen yleiskaavatilanteen. Suunnitteluperiaatteissa noudatetaan Yleiskaavan 2016 strategisia tavoitteita koskien kantakaupungin laajentamista ja raideliikenteen verkostokaupungin kehittämistä.

Helsingin kaupunkistrategia ja AM-ohjelma

Suunnitteluperiaatteet toteuttavat kaupungin strategisia tavoitteita ohjaamalla vetovoimaista ja viihtyisää kantakaupunkimaista rakentamista keskeiselle alueelle. Kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Tunneliratkaisu mahdollistaa kantakaupunkimaisen rakenteen suunnittelun.

Suunnitteluperiaatteet mahdollistavat asuntotuotannon kasvun sekä monipuolisen asuntokannan toteuttamisen asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelman) mukaisesti.

Päästövähennystavoitteet ovat osa kaupunkistrategiaa. Vaikka mittava uudisrakentaminen ja kalliotunneliratkaisu aiheuttavat rakentamisaikaisia päästöjä, ratkaisu estää yhdyskuntarakenteen hajautumista ja mahdollistaa autoriippumattoman alueen suunnittelun sekä huomioi satamatoimintojen keskittämisen päätöksen liikenteelliset lähtökohdat Länsiväylällä.

Päätösesitys on kaupunkistrategian ja AM-ohjelman mukainen, ja tukee niiden tavoitteita.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden avulla vähennetään yhdyskuntien ja liikenteen hiilidioksidipäästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinon uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Alueidenkäyttötavoitteet ja kaantuvat viiteen pääryhmään:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Kaikki viisi pääryhmää ovat lähtökohtia Länsiväylän ympäristön osayleiskaavoitukselle.

Maakuntakaava

Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa (osa Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuutta) suunnittelualue on osoitettu pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi. Länsiväylä on osoitettu merkinnällä joukko- ja/tai tavaraliikenteen kannalta merkittävä tie tai katu. Alueelle on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeitä alueita.

Maakuntakaava ohjaa alueen muuttamista urbaanimpaan suuntaan ja antaa mahdollisuuden tarkastella Länsiväylän muuttamista nykyistä kaupunkimaisemmaksi liikenneympäristöksi.

Helsingin seudun vaihemaakuntakaava on tullut lainvoimaiseksi 13.3.2023, ja se antaa uuden lähtökohdan osayleiskaavan laatimiselle verrattuna Yleiskaavaa 2016 ohjanneeseen maakuntakaavaan.

Yleiskaavat

Helsingin Yleiskaavasta 2016 on kumottu Koivusaassa, Lauttasaaressa ja Salmisaassa kaupunkibulevardi-kaavamerkintä sekä sen varteen rajautuvat kantakaupunki- ja asuntovaltainen alue -merkinnät. Muilta osin Yleiskaava 2016 on alueella voimassa. Yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu pääosin kantakaupunkialueeksi. Merkintä on voimassa myös meren päällä kumotun alueen pohjoispuolella.

Kumotun alueen osalta voimassa on Yleiskaava 2002 ja Koivusaaren osayleiskaava.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa on osoitettu varaukset energia-tunnelille, Salmisaaren voimalaitoksen maanalainen tila, merivesitunneli sekä satamatunnelin ja keskustatunnelin varaukset.

Koivusaaren asemakaava

Koivusaaren osayleiskaavaan perustuen Koivusaaren on asemakaavoitettu uusi asuinalue n. 5000 asukkaalle ja 4000 työpaikalle. Asemakaavassa on esitetty Länsiväylälle kansiratkaisu sekä eritasoliittymä, mikä johtaa Katajajarjun liittymän poistumiseen. Asemakaava ei ole vielä lainvoimainen. Koivusaaren asemakaavan ratkaisu on lähtökohdana Länsiväylän ympäristön osayleiskaavalle.

Satamatunneli

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.2.2021 periaatepäätöksen satamatoiminnan uudelleenjärjestelyistä. Päätös sisältää myös suunnitelman satamatunnelista, joka ohjaa kaiken raskaan liikenteen ja osan henkilöautoliikenteestä Länsisatamasta Länsiväylälle. Helsingin satama laatii vuosina 2022–2023 tunnelin yleissuunnitelman. Tunnelin asemakaavotus on vireillä. Satamatunneli on lähtökohtana Länsiväylän ympäristön osayleiskaavalle.

Tunnelin suuaukosta on esitetty tällä hetkellä kaksi vaihtoehtoista sijaintia. Päätös sijainnista tulee vaikuttamaan Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan ratkaisuun Salmisaassa.

Skenaariotarkastelut

Vuoden 2022 aikana tarkastelualueelle laadittiin neljä erilaista skenaariota:

- skenaario 0+ – täydentyvä nykytilanne (vertailupohja)
- skenaario 1 – hillitty kasvu (Länsiväylän nopeuden lasku)
- skenaario 2 – kantakaupunki (Länsiväylä katuna)
- skenaario 3 – keskustan urbaani jatke (Länsiväylä tunnelissa Lautasaassa)

Skenaarioiden väliset merkittävimmät erot olivat Länsiväylän väyläratkaisu, sallittu ajonopeus ja maankäytön muutosalueiden laajuus. Skenaariotarkasteluissa tutkittiin skenaarioiden eri ratkaisujen vaikutuksia. Suunnitteluperiaatteisiin pohjatieta ovat tuottaneet skenaarioista 2022–2023 laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit sekä niitä täydentänyt sidosryhmäyhteistyö.

Skenaarioista laaditut selvitykset ja vaikutusten arvioinnit

Skenaarioiden vaikutus linnustoon

Skenaariovaiheessa laaditussa linnustaselvityksessä todettiin, että Länsiväylän ympäristön osayleiskaava-alue ei pääosiltaan ole merkittävä linnuston pesimäalue eikä pesimäajan ulkopuolinen kerääntymisalue, sillä alue on nykyisinkin ihmisen voimakkaasti muuttamaa kaupunki- tai taajama-aluetta moottoriteineen ja katuverkostoineen ja kevyen liikenteen väylineen. Skenaarioissa 2 ja 3 linnustoarvojen säilymiselle kriittisintä on Salmisaaren ja Hietaniemen välisen yhteystarpeen toteuttaminen Hietaniemenkarien lintujen pesimärauha turvaten.

Helsingin Länsiväylän lepakkoselvitys

Lepakkoselvitys laadittiin sekä aktiivi- että passiivikartoitusten pohjalta kesällä 2022. Ruoholahden puolelle ei rajattu lepakkoalueita. III luokkaan sisältyviä alueita, (hyvät saalistusympäristöt), havaittiin Lemissaa-

ren ja Kotkavuoren tienoilla pääosin Länsiväylän eteläpuolella. Lauttasaaren rajattiin viisi pienehköä II luokan aluetta (tärkeät ruokailualueet ja siirtymä- ja muuttoreitit). Selvityksessä löytyi yksi I luokan kohde, Lemissaaren päiväpiilo. I luokan kohde suositellaan huomioitavan siten, että lepakoiden päivehtiminen ja turvallinen siirtyminen paikalle on jatkossakin mahdollista.

Maisemakuvan ja viherrakenteen arviotarkastelu

Maisemakuvan kannalta ranta-alueelle suositeltiin riittävän leveää puustoista vyöhykettä. Salmisaaren todettiin kestävästi enemmän rakentamista kuin Lauttasaaren, mutta näkymä Seurasaarenselältä avomerelle Lapinlahden sillan alta nähtiin tärkeäksi säilyttää. Kotkavuoren ja Myllykallion metsäiset silhuetit sekä Lapinlahden puistosta avautuva merinäkymä tunnistettiin maisemakuvassa tärkeiksi.

Muutosalueille rakennettavilla viheralueilla voidaan jatkaa Seurasaarenselän etelärannan viherverkostoa, vaikka muutosalueet sijoittuvat Lauttasaaren pohjoisosan luontoalueille. Skenaariossa 3 viheralueiden saavutettavuus ja viherverkoston yhtenäisyys paranisivat erityisesti Lauttasaaressa, kun Länsiväylä kulkisi tunnelissa. Lapinlahden sillan yhteyteen rakennettava pyöräily ja jalankulun yhteys sekä Ouritsaarten silta parantaisivat virkistysyhteyksiä. Satamatunnelin linjaaminen Morsianluodolle asti säästäisi Lapinlahden puiston eteläreunan muutoksilta.

Salmisaaren ja Lauttasaaren pohjoisrannan suunniteltujen meritäyttöjen vesistövaikutuksien mallinnus

Virtausselvityksessä tutkittiin meritäyttöjen vaikutuksia oletuksena maksimiskenaariot (Salmisaaressa 2 ja Lauttasaaressa 3). Lauttasaaren pohjoisrantaan suunnitellut meritäytöt eivät työnny esteeksi Seurasaarenselän merialueen vedenvaihtoon oleellisesti vaikuttaville virtausreiteille. Salmisaaren pohjoisrannan meritäytöt ja ruoppaukset muuttavat Seurasaaren selän eteläosan virtausolosuhteita. Vaikka Salmisaaren meritäytöillä ja ruoppauksilla on selvä vaikutus virtausolosuhteisiin Seurasaarenselän eteläosissa, ei merkittäviä vaikutuksia kuitenkaan havaita Seurasaarenselän vesialueen vedenvaihdossa. Sen sijaan Lapinlahden suulla, jossa Salmisaaren meritäyttö ruoppauksineen pienentää lahden suun poikkipinta-alaa noin 60 %, nähdään virtausnopeuksien ja lahden vedenvaihdon heikentyvän. Vaikutus näkyisi vedenvaihdon heikentymisen lisäksi lahden rantoja kuluttavan ja puhdistavan aallokon sekä jään liikkeiden vaikutuksien heikkenemisenä. Vaikutus näkyy talvikautta selvemmin kesäkaudella.

Liikennemeluseräily

Selvityksessä tutkittiin mallintamalla yhteensä viiden eri skenaarion liikennejärjestelyiden ja maankäytön vaikutuksia osayleiskaavan tarkastelualueelle kohdistuviin melutasoihin, niin nykyisten, kuin testimallinnettujen alueiden kannalta. Lisäksi selvityksessä tutkittiin kunkin skenaarion osalta kahden eri nopeusrajoituksen meluvaikutuksia. Työssä vertailtiin eri skenaarioiden vaikutuksia melun kannalta, ja selvitettiin melun asettamia reunaehtoja alueen jatkosuunnittelua varten. Tulevaisuudessa suunnittelun vaiheissa meluselvityksiä tulee päivittää liikennejärjestelyiden ja maankäyttöratkaisujen tarkentuessa.

Meluselvitys osoittaa, ettei skenaarioiden toteutettavuudella ole suuria eroavaisuuksia. Varsinaisessa suunnittelussa on hyvä huomioida etenkin melulähdettä lähellä sijaitsevien rakennusten massoittelu sekä selvityksessä tunnistetut yksittäiset, kriittiset kohteet, kuten tunnelien suaukot ja pienet tontit. Kaikki skenaariot ovat toteutettavissa, kun jatkosuunnittelussa otetaan huomioon tiettyjä reunaehtoja.

Kallio- ja betonitunneliselvitykset

Länsiväylän osalta tutkittiin Lauttasaassa sekä kallio- että betonitunneliratkaisuja. Selvitysten perusteella todettiin pitkällä kalliotunneliratkaisulla olevan tunnelivaihtoehdoista parhaat edellytykset jatkosuunnitteluun mm. maankäytön kehittämisedellytysten, tunnelin elinkaaren, hiidioksidipäästöjen sekä rakentamisen aikaisten vaikutusten vuoksi. Jatkosuunnittelussa tullaan tekemään lisäselvityksiä esim. Lemissaaren liittymän sekä liikennemallinnusten osalta.

Skenaarioiden liikennemallinnus

Skenaariot mallinnettiin Helmet-liikennemallilla, mikä mahdollisti niiden välisten erojen tutkimisen kulkutavanvalinnan, matkojen suuntautumisen ja matkamäärien osalta. Liikennemallinnus kuvasi tässä vaiheessa lähinnä liikennejärjestelmätason eroja, pääosin Länsiväylän muutoksia. Katujärjestelyjä ja joukkoliikennettä ei ole vielä suunniteltu tarkemmin.

Johtopäätöksinä todettiin mm. seuraavia havaintoja

- Skenaariot 2 ja 3 mahdollistavat raitioliikenteen erilaisten vaihtoehtojen tutkimisen sekä paikallisen joukkoliikenteen kehittämisen
- Lemissaaren eritasoliittymän (tai sen itäramppien) poistaminen kokonaan lisää liikennemäärää Lauttasaarentiellä, kun Lemissaaren liittymää käyttäneet ajoneuvot siirtyvät käyttämään Koivusaaren liittymää ja osin Lauttasaaren siltaa. Jatkosuunnittelussa on selvitettävä, mitä se tarkoittaa Koivusaaren liittymän toimivuuden näkökulmasta.
- Tavara- ja joukkoliikenteen yhteys ei skenaarioissa sinänsä heikkene

- Alueella on tunnistettu tulevan rakentamisen aikaisia haittoja (sata-matunneli ja Koivusaari sekä varsinainen osayleiskaava-alue myöhemmin)

Skenaarioiden ilmastovaikutusten arviointi

Tarkasteltujen skenaarioiden ilmastopäästöjen kokonaisvaikutukset ovat melko suorassa suhteessa alueelle suunniteltavan uudisrakentamisen määrään. Merkittävä osa tunnistetuista ilmastovaikutuksista ei ole riippuvaisia sijainnista, vaan lähes vastaava määrä ilmastopäästöjä aiheutuisi myös siinä tapauksessa, että rakentaminen sijoittuu muualle.

Merkittävin osa kaava-alueen kehittämisen ilmastopäästöistä aiheutuu rakentamisvaiheessa. Rakennusten rakentaminen muodostaa jopa 60–80 % alueen elinkaaren (50 vuotta) aikaisista ilmastopäästöistä. Myös meritäytöillä ja infrarakentamisella on merkittävä rooli alueen elinkaaren ilmastovaikutuksissa. Energiajärjestelmän osalta on mahdollista lähes päästötön alue, mikäli alueellinen uusiutuvaan energiaan perustuva järjestelmä suunnitellaan osaksi kokonaisratkaisua. Liikenteen ilmastopäästöjen osalta osayleiskaava-alueelle rakentaminen tuottaa potentiaalisia ilmastohyötyjä asukkaiden liikkumisen päästöissä verrattuna tilanteeseen, jossa sama asukasmäärä sijoittuisi ulommas seudulle ja skenaario 2:n osalta myös väylän luonteen muuttamisen kautta.

Kaavataloudelliset vaikutukset

Kaavataloudellinen tarkastelu sisälsi eri skenaarioiden maankäytön muutoksista aiheutuvien suorien kustannusten ja rakennusoikeuden arvon arvioinnin. Merkittävimmät kustannuserät muodostuvat meritäytöistä, rakennettavien alueiden katu- ja kunnallisteknisestä rakentamisesta, raitiotie- ja siltaratkaisusta sekä Lauttasaaren tunnelin rakentamisesta. Rakennusoikeuden arvo muodostuu rakennettavien alueiden asunto- ja toimitilatonttien myynti- ja vuokratulosta.

Skenaarion 3 kustannusvaikutus on noin 1,2 miljardia euroa ja rakennusoikeuden arvo noin 1,1 miljardia euroa.

Muu vaikutusten arviointi

Muiden teemojen osalta vaikutusten arviointi perustuu asiantuntija-arvioihin.

Osayleiskaavoituksen tavoitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määriteltiin osayleiskaavoituksen tavoitteet. Osayleiskaavalla osoitetaan alueen keskeinen yhdyskuntarakenne ja siinä keskitytään kaupunkirakenteen kannalta keskei-

siin ratkaistaviin asioihin, kuten asumiseen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittumiseen, liikenneyhteyksiin sekä virkistys- ja viherverkostoon.

Osayleiskaavatyön yleisenä tavoitteena on tiivistää kaupunkirakennetta sekä ratkaista Länsiväylän ympäristön alueella maankäytön ja liikenteen kokonaisuus. Alueella on tavoitteena mahdollistaa monipuolinen asuntotuotanto, luoda edellytyksiä viihtyisälle kaupunkitilalle sekä luoda sijoittumismahdollisuuksia elinkeinoelämälle ja työpaikoille.

Osayleiskaavoituksen tavoitteet ovat määrittäneet Helsingin kaupunkistrategian, asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelman), Yleiskaavan 2016 sekä alueen omista lähtökohdista. Päästövähennystavoite sekä luontoarvoja koskeva tavoite ovat täsmentyneet suunnittelun edetessä.

Länsiväylän osayleiskaavoituksen tavoitteet ovat:

- Alueen maankäytön ja liikenteen kokonaisuuden ratkaiseminen
- Kantakaupungin laajentaminen
- Monipuolisen asuntotuotannon mahdollistaminen AM-ohjelman mukaisesti
- Alueen palvelurakenteen monipuolistaminen
- Hyvien sijoittumismahdollisuuksien luominen elinkeinoelämälle ja työpaikoille
- Laadukkaan ja viihtyisän kaupunkitilan edellytysten luominen
- Moottoritieympäristön viihtyisyyden parantaminen
- Riittävien ja laadukkaiden virkistys- ja viheralueiden mahdollistaminen
- Rantaraitin ja baanan osoittaminen
- Merellisen alueen vetovoimaisuuden lisääminen ja hyödyntäminen
- Alueiden hyvä saavutettavuus jalan, pyörällä ja joukkoliikenteellä
- Ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys
- Kaupunkistrategiassa asetettujen päästövähennystavoitteiden mahdollistaminen
- Kulttuuriympäristö- ja maisema- ja luontoarvojen huomioiminen
- Valtakunnallisen ja pitkämatkaisen seudullisen linja-auto- ja tavara-liikenteen yhteyksien jatkuvuuden turvaaminen

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana ja sen tarkkuustaso on yleispiirteinen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Osayleiskaavoituksen tarkastelualueella asuu nykytilanteessa n. 2500 henkilöä (HSY seutudata, 31.12.2021), joista Lauttasaassa 2100 henkilöä ja Salmisaassa n. 400 henkilöä. Koivusaassa ei ole tällä

hetkellä asukkaita. Länsiväylä Katajajarjulta itään sekä suurin osa rakentamattomista alueista ovat kaupungin maanomistuksessa. Taloyhtiöt ovat yksityistonteilla.

Tarkastelualueella oli vuonna 2020 13 200 työpaikkaa ja 750 toimipaikkaa (Lähde: HSY, Seutudata 2021). Työpaikat painottuivat hyvin voimakkaasti Salmisaareen, pääasiassa melko suuriin toimipaikkoihin.

Varsinainen kaavarajaus tarkentuu suunnittelun edetessä.

Aloitusvaiheen vuorovaikutus

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään viranomaisten ja yhteisöjen kannanotot, yhdistysten mielipiteet sekä yhteenvedot aloitusvaiheessa saaduista yksityishenkilöiden mielipiteistä. Palautetta on saatu sekä alueen kehittämisen puolesta että sitä vastaan, ja se on otettu huomioon suunnitteluperiaatteita laadittaessa. Vastineet palautteeseen annetaan kaavaluonnoksen yhteydessä.

Viranomaisten ja yhteisöjen kannanotot sekä yhdistysten mielipiteet

Viranomaisten ja yhteisöjen kannanottoja sekä yhdistysten mielipiteitä saapui osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana yhteensä 18 kappaletta. Kannanotot kohdistuivat mm. yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen, liikenteen sujuvuuteen, ympäristö- ja luontoarvoihin sekä merellisyyteen.

Yksityishenkilöiden mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana yksityishenkilöiltä saatiin 26 mielipidettä. Mielipiteet koskivat mm. osayleiskaavan tavoitteita, liikennettä, ympäristöhäiriöitä, rakentamisen määrää, luontoa ja viheralueita sekä merellisyyttä ja täyttöjä.

Kirjeet

Nähtävilläoloajan ulkopuolella saatiin yhteensä 6 kirjettä. Kirjeissä annettiin palautetta lähinnä skenaarioista. Teemoina olivat mm. asuinalueiden kehittäminen, luonto ja ympäristönsuojelu sekä liikkuminen. ELY/L totesi kirjeessään, että Länsiväylän toimivuus ja turvallisuus varmistetaan sillä, että Länsiväylä tulee säilymään moottoritienä Porkkalankadun liittymään saakka.

Kyselyt

Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloajaksi (1.–28.2.2022) julkaistiin avoin Harava-verkkokysely, jonka avulla kerättiin mielipiteitä alueen nykypirteistä se-

kä näkemyksiä ja toiveita tulevaisuuden kehityskuvista. Kyselyyn saatiin yhteensä 196 vastausta.

Skenaariovaiheessa syksyllä 2022 järjestettiin uusi verkkokysely skenaarioista. Kyselyyn saatiin yhteensä 825 vastausta. Vastauksissa korostui toive nykyisen tyyppisestä tai hyvin vähäisesti kehittyvästä tulevaisuudesta.

Yhteistyö viranomaisten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa

Aloitusvaiheessa on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen ja kaupunginkanslian lisäksi viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat olleet ELY-keskus, Väylävirasto, Uudenmaan liitto, Helen Oy ja Helen sähköverkko, Helsingin Sattama, Espoon kaupunki sekä HSL.

MRL:n mukainen viranomaisneuvottelu järjestettiin 7.2.2022. Lisäksi viranomaisten ja sidosryhmien kanssa on järjestetty epävirallisia työkokouksia, sekä vaikutustenarviointityöpaja 25.1.2023.

Lisäksi kutsuttiin koolle asukkaista muodostettu sparrausryhmä, joka kokoontui kolme kertaa vuoden 2022 aikana. Työpajoista koostettiin yhteenveto.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Saija Miettinen-Tuoma, johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 09 310 37374
saija.miettinentuoma(a)hel.fi
Satu Tarula, johtava yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 09 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Annika Rantala, liikenneinsinööri, puhelin: 040 675 0923
annika.rantala(a)hel.fi
Kirsi Lilja, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 76793
kirsi.t.lilja(a)hel.fi
Kati Immonen, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet,

	18.4.2023
4	Skenaariot ja muu taustamateriaali, 18.4.2023
5	Skenaarioiden vaikutusten arviointi, 8.4.2023
6	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivitetty 18.4.2023
7	Skenaarioiden vaikutus linnustoon, 28.3.2023
8	Lepakkoselvitys, 19.12.2022
9	Maisemakuvan ja viherrakenteen arvotarkastelu, 30.1.2023
10	Meritäyttöjen vesistövaikutuksien mallinnus, 16.12.2022
11	Liikennemeluselvitys, 24.1.2023
12	Liikennemeluselvityksen liitteet
13	Länsiväylän kalliotunneli, 26.1.2023
14	Länsiväylän kalliotunneli, liitteet
15	Betonitunneleiden rakennettavuusselvitys, 28.2.2023
16	Betonitunneleiden rakennettavuusselvitys, liitteet
17	Liikennemallinnus ja liikenteellisiä vaikutuksia, 22.3.2023
18	Ilmastovaikutusten arviointi, 14.3.2023
19	Kaavataloudelliset vaikutukset, 10.3.2023
20	Vuorovaikutusraportti aloitusvaihe 18.4.2023, viranomaisneuvottelun muistio 7.2.2022 ja verkkotilaisuuden muistio 10.2.2022
21	OAS-verkkokyselyn tulokset, 31.8.2022
22	Sparrausryhmän työpajojen tulokset, 31.10.2022
23	Skenaariokyselyn tuloksia 2022
24	Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1	Mielipiteet
2	Kirjeet (Skenaariovaiheen muu palaute)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 18.04.2023 § 204

Sosiaali- ja terveystoimiala 9.3.2022

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 28.2.2022

09.05.2023

Asia/4

§ 240

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle MAL 2023 -suunnitelman luonnoksesta ja arviointiselostuksen luonnoksesta

HEL 2021-009697 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö:

- Suunnitelman kokonaisrahoitus on riittämätön, ja valtion osuutta investointihankkeista tulee kasvattaa
- Investointiohjelman sisältöä tulee muuttaa alempana esitetyillä tavoilla
- Suunnitelma ei saavuta tavoitteitaan esimerkiksi hiilineutraaliuden osalta. Suunnitelmaa tulee muokata niin, että tavoite saavutetaan.
- Suunnitelmassa esitetty valtion 150 miljoonan euron vuotuinen tuki joukkoliikenteen operointiin on suunnitelman yhteiskuntataloudellisen kannattavuuden näkökulmasta ratkaisevan tärkeä keino ja siten täysin olennainen osa suunnitelmaa.
- Suunnitelman kirjausta ruuhkamaksuista tulee terävöittää niin, että tarve säädösvalmistelun valmistumiselle tulevan hallituskauden aikana tulee ehdottoman selväksi.

Suunnitelma on visioltaan ja tavoitteiltaan (hiilineutraali, hyvinvoiva ja menestyvä Helsingin seutu) hyvä. Myös monet suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat hyvin tunnistettuja ja tarpeellisia. Helsingin näkökulmasta keskeisimmät huomiot liittyvät suunnitelman riittämättömään kokonaisrahoitukseen ja investointiohjelman sisältöön. Lisäksi seudun kestävä kasvun ja kuntien omien ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta on merkittävä ongelma, että hiilineutraaliustavoitetta ei vaikutusten arvioinnin perusteella lähimainkaan saavuteta, ja suunnitelma on siltä osin riittämätön. On välttämätöntä, että suunnitelmassa esitetään, millä keinoilla sille asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa.

MAL-suunnitelman pohjalta neuvoteltava MAL-sopimus on Helsingin seudun kasvusopimus, jossa kunnat sitoutuvat toteuttamaan merkittävän määrän uutta asuntotuotantoa ja valtio tukee tuotannon käynnistymistä liikenneinvestointien ja käynnistys- sekä infra-avustusten avulla. Maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelu yhdessä on perusteltua, sillä niiden vaikutukset liittyvät aina kiinteästi toisiinsa.

Maankäyttö

Seudun viime vuosien korkea asuntotuotannon määrä perustuu seudulliseen suunnitteluun ja sopimiseen, ja nyt suunnitelmassa esitetty asuntotuotantotavoite (16 500 as./v. seudulla, josta Helsinkiin 6 600 as./v.) on perusteltua pitää esitetyllä tasolla. Suunnitelmaluonnoksessa tehdyt maankäytön ratkaisut mahdollistavat asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen 2030-luvulla. Maankäytön kasvu on tarkoituksenmukaista ohjata seudun ensisijaisesti kehitettäville vyöhykkeille, ja suunnitelmassa esitetty tavoitetaso (95 %) asuntotuotannon kohdistumiselle ensisijaisille vyöhykkeille on perusteltu. Nämä ensisijaiset maankäytön kehittämissuunnitelmat ohjaavat maankäyttöä perustellusti hyvin saavutettaville alueille ja keskuksiin. Tämä on myös Helsingin oma tavoite ja keskuskaupungin näkökulmasta tavoiteltava suunta koko seudulla. Suunnitelman maankäyttöaineistojen perusteella ennakoidusta kasvusta 94 % sijoittuu ensisijaisille vyöhykkeille. Tavoitteena ei voi olla nyt ennustettua kasvua hajautuneempi kehitys, eikä tavoitetasoa ole mahdollista pienentää.

Lisäksi täydennysrakentamisen roolin korostaminen sekä asemanseutujen kehittäminen ovat perusteltuja kehityssuuntia. Asemanseuduilla maankäytön tehostaminen tarjoaa vaihtoehdon matkustaa kestäväillä kulkutavoilla jo tehtyyn investointiin tukeutuen. Valtion tulee luopua tarpeettomista liikennealuevarauksista asemanseuduilla ja toimia aktiivisesti edistääkseen valtion toimijoiden (Senaatti-kiinteistöt ja Väylävirasto) omistuksessa tai hallinnassa olevan maankäyttöpotentiaalin käyttöön ottamista sekä asemanseutujen laadullisessa parantamisessa. Lisäksi valtion tulee luopua hallinnassaan olevista kiinteistöistä asemilla, sillä kaupungin kyky toteuttaa tiivistä kaupunkirakennetta on parempi.

Helsingin tavoitteena on luoda edellytykset toteuttaa tiivistä, kantakaupunkimaista maankäyttöä Salmisaareen ja Lauttasaareen. Helsingillä on tahtotila ja suunnitelmat sataman liikenteen varmistamiseen, mutta samalla perusteltuja tarpeita muuttaa liikenteen kokonaisroolia alueella. Helsingin näkemys on, että MAL-suunnitelman tulisi tunnistaa Helsingin maankäytön ja liikenteen intressit alueella ja antaa tuki tästä alueesta käytäville neuvotteluille Helsingin ja valtion kaikkien liikenneviranomaisten kesken.

Seudun maankäytössä huomioidaan puustoisten alueiden merkitys seudun hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi.

Asuminen

Suunnitelmassa esitetyt asuntopoliittiset toimenpiteet ovat linjassa Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelman) kanssa. Helsingin seudun kilpailukyvyyn ja tasa-

painoisen kehityksen näkökulmasta on keskeistä, että ARA- tuettua asuntokantaa toteutetaan seudun eri puolilla, eikä esimerkiksi monipuolisen asuntotuotannon toteuttaminen jää yksinomaan Helsingin harjoille. On tärkeä huomioida, että juuri sosiaalisen kestävyuden näkökulma on suunnitelmassa vaikutusten arvioinnin näkökulmasta parhaalla mallilla.

ARA-asuntotuotannon toteutumisen, tasapainoisen jatkuvan kaupunki-kehityksen ja Helsingin asuntotuotantotavoitteiden toteutumisen osalta vuonna 2022 merkittävä ongelma oli ARA:n tekemät Helsingin asuntotuotantoa koskevat lähes pelkästään hylkäävät päätökset. ARA:n kustannusohjauksen ennakoitavuuteen ja läpinäkyvyyteen tulee jatkossa kiinnittää huomioita, jotta tavoitteiden mukainen ARA-tuettu asuntotuotanto voidaan varmistaa eivätkä suhdanneheilahtelut muodostu esteeksi kaupunkikehitykselle. Helsingin kaupunki haluaa myös nostaa esiin viimeaikaisen erittäin nopean inflaation ja korkokustannukset, jotka haastavat ARA-yhteisöjen taloutta ja luovat painetta merkittäviin vuokrien ja vastikkeiden nostoihin omakustanneperusteisessa asuntokannassa. MAL-sopimuksessa sovittavilla asioilla tulee estää asumiskustannusten huomattava nousu ARA-asuntokannassa ja varmistaa edellytykset toteuttaa uudistuotantoa jatkossakin tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkiuudistuksen toteuttaminen on ensiarvoisen tärkeää alueiden eriytymiskehityksen korjaamiseksi. Muun muassa suunnitelmassa esitetyt panostukset kaupunkiuudistusalueiden asemanseutujen kehittämiseksi ovat tärkeitä alueiden kehitykselle sekä asemanseutujen turvallisuudelle ja viihtyisyydelle. On tärkeää, että vuokravaltaisilla alueilla pystytään monipuolistamaan asuntokantaa. Siksi suunnitelmassa tulee huomioida ARA-vuokratuotantotavoitteen lisäksi tavoite luoda edellytyksiä omistusasuntotuotannolle näillä alueilla sekä kehittää vuokra- ja omistusasumisen väliin sijoituvia ns. välimuodon malleja yhdessä valtion ja muiden toimijoiden kanssa. Alueiden tasapainoisen kehityksen ja päästövähennysten vaatimat kustannukset tulee voida huomioida lainojen tai avustusten myöntämisessä. Välimuodon malleilla on erityisen tärkeä merkitys vuokratulovaltaisten alueiden asuntokannan monipuolistamisessa.

Valtion korkotukilainaan maksetaan korkohyvitystä, mikäli perittävä vuotuinen korko ylittää omavastuun rajan. Korkotukilainojen lyhennysohjelma on tavanomaisesti takapainoinen, mutta korkohyvityksen piirissä oleva lainapääoma laskee voimakkaasti heti ensimmäisestä vuodesta alkaen. Nykyisessä tilanteessa, kun lainojen korot ovat nousseet ennätysnopeasti, eikä yhtiöillä (Helsingissä esimerkiksi HEKA ja HASO) ole normaalissa vuosikellon mukaisessa budjetointivaiheessa ollut mahdollisuutta ennakoita lainakustannusten nousua, tulisi valtion

asuntorahastoa käyttää tilapäisesti kohtuuttomiksi nousevien asumiskustannusten tasaajana. Parantamalla korkotuen suojan tasoa väliaikaisesti esimerkiksi vuosien 2023-2025 välisenä aikana välttäisiin merkittävilta asumiskustannusten (vuokrat ja vastikkeet) nousulta. Korkotuen tasoa pitäisi parantaa sekä kattavuuden että tuen tason osalta. Näin toimimalla vältetään pienituloisten kotitalouksien ajautumisesta asumaan ahtaammin ja asumiskustannusten merkittävän nousun aiheuttamalta valtion asumistukimenoja kasvattavalta vaikutukselta. Valtion asuntorahasto on valtion budjetin ulkopuolinen rahasto, eikä tällä tilapäisellä ratkaisulla olisi siten suoria talousarviovaikutuksia valtion budjettiin.

Liikenne

Helsingin seudun merkitys koko Suomen kilpailukyvyllä on elintärkeä – samoin Helsingin merkitys Helsingin seudulle. Onkin välttämätöntä, että Helsinkiin kohdistetaan riittävästi investointeja, jotta voidaan varmistaa koko seudun kilpailukyky verrattuna kansainvälisiin verrokkeihin. Aiheesta tehty selvitys osoittaa, että valtion osuus investointihankkeista on muiden pohjoismaiden suuriin kaupunkeihin verrattuna Helsingin seudulla huomattavasti alhaisempi.

Suunnitelman kokonaisinvestointien määrä on täysin riittämätön ja se vaarantaa seudun kasvutavoitteiden saavuttamisen. Erityisesti Helsinkiin, seudun ydinkaupunkiin, kohdistuvia kestävä liikumisen investointeja tulee lisätä, koska niillä saavutetaan suurimmat vaikutukset seudun kilpailukykyyn ja hiilineutraalisuuteen. Erittäin tärkeää on varmistaa vaikuttavimpien hankekokonaisuuksien oikea-aikainen toteutus. Valtion suuntaan asetetut odotukset investointien rahoituksessa tulee kuvata MAL-suunnitelmassa selkeämmin: tavoitteena tulee olla, että valtion rahoitusosuus seudulle sovittavista yhteishankkeista on esitettyä suurempi. On perusteltua, että osapuoli, jonka taseeseen investointi kirjataan, on päävastuussa investoinnista ja sen rahoituksesta.

Sekä EU:n että Suomen valtakunnalliset päästövähennystavoitteet edellyttävät kaupungeilta merkittäviä toimia. Helsinki tavoittelee kaupunkistrategiansa mukaisesti hiilineutraaliutta 2030 ja hiilinollaa 2040 sekä hiileneutraalisuutta tämän jälkeen. Liikenteen päästöt vastaavat neljännestä kaupungin kokonaispäästöistä, joten Helsinki on käynnistänyt selvitykset keinoista, joilla tavoitteisiin päästäisiin. Selvityksen perusteella merkittäviä keinoja tulee löytyä vaikuttaen sekä ajoneuvojen käyttövoimaan että liikennesuoritteeseen. Keinoja tulee myös toteuttaa väkevästi kaikilla eri tasoilla: kaupungin omat keinot, seudulliset keinot ja valtion keinot. Koska liikenne ei huomioi kuntarajoja, vaan on merkittävilta osin seudullista, tulee myös keinojen olla ensisijaisesti seudullisia, jotta vaikutukset kohdistuisivat seudun sisällä tasapuolisesti.

MAL-suunnitelmaluonnoksella vähennetään liikenteen päästöjä vuoden 2040 tilanteessa vain kolme prosenttiyksikköä verrattuna vertailutilanteeseen. MAL-suunnitelmaluonnokseen päätyneet keinot ovat siis täysin riittämättömiä. Vaikutusten arvioinnin kautta on tunnistettu myös muita mahdollisia keinoja, joiden toteutumiseen seutu voisi vaikuttaa. Tällaisina keinoina vaikutusten arvioinnin jatkosuosituksissa mainitaan esimerkiksi tienkäyttömaksut ja ympäristövyöhykkeet. Helsingin kaupungin näkökulmasta, ilman seudullisia keinoja, kuntien omiin hiilineutraalisuustavoitteisiin pääseminen tarkoittaa paikallisempia, mutta auto liikenteeseen voimakkaammin kohdistuvia rajoituskeinoja. Esimerkiksi Helsingin kaupungin alueella liikenteen päästöjen vähentämiseen liittyen on käynnistetty ympäristövyöhykkeen laajentamisen (nk. nollapäästövyöhyke) esiselvitys.

Joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi on MAL-luonnoksessa tunnistettu keinoja. Suunnitelmassa todetaan, että valtio lisää panostuksiaan joukkoliikenteeseen lipun hintojen alentamiseksi ja palvelutasoa parantamiseksi sekä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi. Valtion joukkoliikenneavustuksen tulee pysyä vähintään samalla tasolla kuin koronapandemian aikana. 150 miljoonan euron vuotuisella valtion tuella joukkoliikennejärjestelmän operatiivisiin kustannuksiin saavutetaan erittäin tehokas myönteinen vaikuttavuus. Tärkeää on erityisesti kohdentaa tuet joukkoliikenteen palvelutasoon sekä lippujen hintoihin, jotta joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaisi tulevaisuudessa.

Metron toimintaedellytyksiä Itä-Helsingissä tulee parantaa alueiden uudistamisen yhteydessä. Helsingin kantametron infrastruktuuriin (asemat, laiturialueet, rataverkko, sähkönsyöttöjärjestelmät) kohdistuu merkittäviä perusparannustarpeita 2023-2028, jotka ovat edellytyksenä metron luotettavalle ja turvalliselle liikenteelle sekä tulevalle kapasiteetin nostolle. Valtion tuleekin osana MAL-sopimusta osallistua myös metron ja muiden olemassa olevien, pääomaintensiivisten raideyhteyksien toimintaedellytysten ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Valtion osallistuminen MAL-suunnitelmaan vuosille 2024-2027 sisältyvään metron kulunvalvontajärjestelmän uusimiseen on tärkeää.

Valtion ja Helsingin seudun välisessä MAL-sopimuksessa 2020–2031 valtio on sitoutunut siihen, että se aloittaa ruuhkamaksujen mahdollistamista koskevan säädösvalmistelun. Asia oli kirjattuna myös Marinin hallitusohjelmaan. MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen kirjausta ruuhkamaksuista tulee edelleen terävöittää, jotta tarve säädösvalmistelun valmistumiselle tulevan hallituskauden aikana tulee ehdottoman selväksi. Valtio on tilanteessa, jossa se joutuu tavalla tai toisella uudistamaan tieliikenteen verotusta sähköautojen osuuden lisääntyessä. Kaupunkiseudun kilpailukyvyllä on tärkeää, että tätä uudistamista ei tehtäisi

pelkän verokertymän varmistamiseksi ja erillisenä kaupunkiseutujen tarpeista. Sen sijaan, kun ruuhkamaksulainsäädäntöä valmistellaan, sen ehdottomana edellytyksenä tulee olla, että ruuhkamaksutulot kohdistetaan vain ko. seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen. Tämän avulla varmistetaan seudun kestävä kasvu eikä ruuhkamaksusta saa tehdä aluepolitiikan välinettä. Muita edellytyksiä ovat, että ruuhkamaksujen käyttöönotosta tulisi päättää seudun kunnat, eikä niiden käyttöönotto tule vähentää valtion seudulle osoittamaa muuta liikenteen rahoitusta.

On erittäin tärkeää, että myös meluntorjunnan toteuttamiseen ja ilmanlaadun parantamisen toimenpiteisiin kiinnitetään suunnitelmassa erityistä huomiota. Melusuojauksen lisäksi nopeusrajoitusten alentaminen olisi vaikutuksiltaan erittäin merkittävä keino sekä melu- että pölyhaittojen vähentämiseksi. Kitkarenkaiden käytön edistämiseksi tarvitaan kaupungin keinojen lisäksi myös valtion toimenpiteitä.

Suunnitelmassa on tuotu esiin myös vaihtoehtoisten käyttövoimien edellyttämän jakeluinfran kehittäminen. Tämä tulee jatkossa edellyttämään merkittäviä tilavarauksia sekä henkilö- että raskaan liikenteen käyttöön. Jakeluinfraverkoston seudullinen suunnittelu ja toteutus on tarpeen käynnistää pikaisesti, jottei se toimi esteenä liikenteen vihreälle siirtymälle.

Investointiohjelma

Helsingin kaupunki esittää MAL 2023 -suunnitelmaraportin liitteenä olevaan investointiohjelmaan seuraavia muutoksia:

- Viikin-Malmin pikaraitiotien rakentaminen alkaa 2028, ja se tulee liittää Lahdenväylän vyöhykkeen hankekokonaisuuteen, jonka toteutus alkaa 2024–2027 sisältäen raitiotien rakennussuunnittelun. Kokonaisuuteen liittyy Viikin-Malmin pikaraitiotie, toteutettavaan rai-deyhteyteen kytkeytyvä asukas- ja työpaikkamäärän merkittävä lisäys, ”Vt 4 välillä Kehä I – Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymä” sekä Lahdenväylän (Vt 4) nopeusrajoitusten alentaminen, joka osaltaan mahdollistaa maankäytön tiivistämisen väylän läheisyydessä. Lahdenväylän vyöhyke on erittäin keskeinen kasvusuunta Helsingin maankäyttöstrategioissa kytkeytyen Malmin entisen lentokentän kokonaisuuteen, jonka asuntorakentaminen alkaa 2024.
- Pääkaupunkiseudun asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen sekä raitiotieverkon rakentaminen edellyttävät paikoin nykyisten sähköverkolle kriittisten voimajohtojen kaapelointia. Näistä aiheutuvat kustannusvaikutukset kuntiin tulee ottaa osaksi valtion kunnille myöntämää rahoitusta niissä tapauksissa, kun kaapelointi on edellytysininvestointi asuntotuotannon toteuttamiseksi tai joukkoliikenne-

hankkeen rakentamiseksi. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi laajentamalla valtion myöntämiä infra-avustuksia. Investointiohjelmassa on myös syytä tunnistaa hankkeet, joihin liittyy näitä investointeja.

- Lentorata tulee lisätä vuosina 2032–2035 toteutettavien hankkeiden listalle. Helsingin kaupungin näkökulmasta hankkeen vastuutaho tai toteutustapamalli eivät ole sopivia tapoja määrittää, sopiiko hanke MAL-suunnitelmaan vai ei, vaan se pitää arvioida MAL-suunnitelman tavoitteiden ja hankkeen vaikutusten kautta. Lentorata lyhentää matka-aijoja maakunnista maailmalle, ja nopeat raideyhteydet Helsinkiin parantavat niin pääkaupungin kuin muiden alueiden kilpailukykyä. Lentorata olisi myös keskeinen osa Euroopan laajuista TEN-T-ydinverkkoa.
- Helsingin Sataman hanke Satamatunneli tulee lisätä osaksi investointiohjelmaa (vuosille 2028–2031). Hankekokonaisuus sisältää myös kaupungin investointeja, jotka tulee huomioida MAL-sopimusneuvotteluissa. Satamatunneli vahvistaa Suomen ja Suomen suurimman yleissataman ja TEN-T-ydinsataman logistisia yhteyksiä maailmalle. Hanke on tärkeä sekä ulkomaankaupalle että huoltovarmuudelle.
- Helsingin päärautatieaseman vaihtoyhteyksien parantaminen tulee lisätä investointiohjelmaan (vuosille 2028–2031). Parantamistarve on tunnistettu MAL-suunnitelmaluonnoksessa, ja jatkotyössä on perusteltua selvittää, kuinka vaihtoyhteyksiä olisi mahdollista nopeuttaa. Valtion kanssa käytävissä MAL-sopimusneuvotteluissa tulee varautua päärautatieaseman lähiliikenteen matkustajien palvelutason parantamiseen. Päärautatieaseman ja sen vaihtoyhteyksien kehittäminen on välttämätöntä, kun Pisaraa ei suunnitelmassa esitetä toteutettavan seuraavalla MAL-sopimuskaudella.
- Huolimatta siitä, että Pisararata ei ole osa MAL-investointiohjelmaa, se on ollut pitkään osa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Sen toteuttamiselle on luotu edellytykset maakunta-, yleis- ja asemakaavoissa. Lisäksi Pisarasta on toteutukseen tarvittavat suunnitelmat valmiina. Pisara on syytä pitää suunnitelmissa kun valtakunnallista rataverkkoa kehitetään.
- Helsinki pitää tärkeänä edistää lähijunaliikenteen varikkoratkaisua, jotta seutu kasvaa kestäväällä tavalla varmistuen myös liikennejärjestelmän kustannustehokkuuden. Suunnitelmassa on perustellusti esitetty, että valtio osallistuu varikoiden suunnitteluun ja rakentamiseen 30 prosentin osuudella. Myös raitio- ja metrolinjojen varikoihin tulee kohdistaa valtion tukea, kuten valtio on jo toiminut Tampereen raitioliikennevarikon osalta.

Investointiohjelman vuosille 2024–2027 sijoittuvista nimetyistä hankkeista suurin osa on tieliikenteen hankkeita. Lisäksi korissa esitetyistä

raidehankkeista suurin osa on vielä kehitysvaiheessa. Vaikka tiehankkeilla parannetaan myös maankäytön edellytyksiä, ne samanaikaisesti tukevat hiilineutraalisuustavoitteiden vastaisesti autoliikennesuoritteiden kasvua seudulla. Seudun liikenteen päästöjen vähentämisen kannalta tämä on väärä kehityssuunta, ja toteutettavien hankkeiden määrää tulee tarkastella kriittisesti. Liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi on perusteltua toteuttaa nopeusrajoitusmuutoksia, jotka myös osaltaan lisäävät maankäytön kehittämisedellytyksiä. Valtion tulee myöntää pääväyläasetuksen mukaisia poikkeamia nopeusrajoituksen alentamiseksi maankäytön kehittämisen vuoksi. Keskeisiä tällaisia merkittäviä maankäyttöhyötyjä tuottavia pääväylien kohtia olisivat ainakin Lahdenväylä Kehä I:n sisäpuolella sekä Länsiväylän itäpää.

MAL-suunnittelu- ja sopimisprosessin kehittäminen

MAL-suunnittelu on ollut järkevä työkalu edistää Helsingin seudun kestävää kasvua ja yhteistyötä. Kuitenkin suunnitteluprosessi ja siihen liittyvä päätöksentekorakenne on vuosien saatossa muotoutunut liiankin monimutkaiseksi. Olisi syytä tehdä kattava arviointi siitä, miten jatkossa olisi Helsingin seudulla perusteltua tehdä seudullista maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteissuunnittelua. Tämä liittyy paitsi suunnittelun sisältöön myös siihen millainen organisoituminen ja prosessi palvelisi tätä tarkoitusta parhaiten.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Heikki Palomäki. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Lisätään kappaleen 5 jälkeen uusi seuraavan sisältöinen kappale:
"Helsingin tavoitteena on luoda edellytykset toteuttaa tiivistä, kantakautunkimaista maankäyttöä Salmisaareen ja Lauttasaareen. Helsingillä on tahtotila ja suunnitelmat sataman liikenteen varmistamiseen, mutta samalla perusteltuja tarpeita muuttaa liikenteen kokonaisroolia alueella. Helsingin näkemys on, että MAL-suunnitelman tulisi tunnistaa Helsingin maankäytön ja liikenteen intressit alueella ja antaa tuki tästä alueesta käytäville neuvotteluille Helsingin ja valtion kaikkien liikenneviranomaisten kesken."

Lisätään 8 jälkeen uusi seuraavan sisältöinen kappale:
"Valtion korkotukilainaan maksetaan korkohyvitystä, mikäli perittävä vuotuinen korko ylittää omavastuun rajan. Korkotukilainojen lyhennysohjelma on tavanomaisesti takapainoinen, mutta korkohyvityksen piirissä oleva lainapääoma laskee voimakkaasti heti ensimmäisestä vuodesta alkaen. Nykyisessä tilanteessa, kun lainojen korot ovat nousseet

ennätyksellisen nopeasti, eikä yhtiöillä (Helsingissä esimerkiksi HEKA ja HASO) ole normaalissa vuosikellon mukaisessa budjetoituvaiheessa ollut mahdollisuutta ennakoida lainakustannusten nousua, tulisi valtion asuntorahastoa käyttää tilapäisesti kohtuuttomiksi nousevien asumiskustannusten tasaajana. Parantamalla korkotuen suojan tasoa väliaikaisesti esimerkiksi vuosien 2023-2025 välisenä aikana välttäisiin merkittävilta asumiskustannusten (vuokrat ja vastikkeet) nousulta. Korkotuen tasoa pitäisi parantaa sekä kattavuuden että tuen tason osalta. Näin toimimalla vältetään pienituloisten kotitalouksien ajautumisesta asumaan ahtaammin ja asumiskustannusten merkittävän nousun aiheuttamalta valtion asumistukimenoja kasvattavalta vaikutukselta. Valtion asuntorahasto on valtion budjetin ulkopuolinen rahasto, eikä tällä tilapäisellä ratkaisulla olisi siten suoraa talousarviovaikutuksia valtion budjettiin."

Esittelijän muutos koskien investointiohjelma-kappaleen (kpl 18) viimeistä ranskalaista viivaa kuulumaan seuraavasti:

"- Helsinki pitää tärkeänä edistää lähijunaliikenteen varikkoratkaisua, jotta seutu kasvaa kestäväällä tavalla varmistuen myös liikennejärjestelmän kustannustehokkuuden. Suunnitelmassa on perustellusti esitetty, että valtio osallistuu varikoiden suunnitteluun ja rakentamiseen 30 prosentin osuudella. Myös raitio- ja metrolinjojen varikoihin tulee kohdistaa valtion tukea, kuten valtio on jo toiminut Tampereen raitiolinjen varikon osalta."

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 8:

Risto Rautava: Lisätään investointiohjelmaa koskevaan kohtaan uusi ranskalainen viiva:

"Huolimatta siitä, että Pisararata ei ole osa MAL-investointiohjelmaa, se on ollut pitkään osa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Sen toteuttamiselle on luotu edellytykset maakunta-, yleis- ja asema-kaavoissa. Lisäksi Pisarasta on toteutukseen tarvittavat suunnitelmat valmiina. Pisara on syytä pitää suunnitelmissa kun valtakunnallista rataverkkoa kehitetään."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Marleena Isomaa: Lisätään maankäyttöä koskevaan kohtaan viimeiseksi kappaleeksi seuraava: "Seudun maankäytössä huomioidaan

puustoisten alueiden merkitys seudun hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Marleena Isomaan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Risto Rautava: Poistetaan kohta (kpl 1).

"Suunnitelman kirjausta ruuhkamaksuista tulee terävöittää niin, että tarve säädösvalmistelun valmistumiselle tulevan hallituskauden aikana tulee ehdottoman selväksi."

Kannattaja: Otto Meri

Vastaehdotus 2:

Risto Rautava: Muutetaan kohta (kpl 8).

"Siksi suunnitelmassa tulee huomioida ARA-vuokratuotantotavoitteen lisäksi tavoite luoda edellytyksiä omistusasuntotuotannolle näillä alueilla sekä kehittää vuokra- ja omistusasumisen väliin sijoittuvia ns. väli-
muodon malleja yhdessä valtion ja muiden toimijoiden kanssa."

kuulumaan seuraavasti:

"Siksi suunnitelmassa tulee huomioida ARA-vuokratuotantotavoitteen lisäksi tavoite luoda edellytyksiä omistusasuntotuotannolle näillä alueilla."

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Vastaehdotus 7:

Risto Rautava: Muutetaan kohta (kpl 19).

"Liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi on perusteltua toteuttaa nopeusrajoitusmuutoksia, jotka myös osaltaan lisäävät maankäytön kehittämisedellytyksiä."

kuulumaan seuraavasti:

"Liikenteen nopeusrajoitusmuutoksia on perusteltua selvittää niiltä osin, kun ne lisäävät maankäytön kehittämisedellytyksiä"

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Vastaehdotus 6:

Risto Rautava: Poistetaan kohta (kpl 16).

"Melusuojauksen lisäksi nopeusrajoitusten alentaminen olisi vaikutuk-

siltaan erittäin merkittävä keino sekä melu- että pölyhaittojen vähentämiseksi.”

Kannattaja: Otto Meri

Vastaehdotus 5:

Risto Rautava: Muutetaan kohta (kpl 15).

“Sen sijaan, kun ruuhkamaksulainsäädäntöä valmistellaan, sen ehdottomana edellytyksenä tulee olla, että ruuhkamaksutulot kohdistetaan vain ko. seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen.”

kuulumaan seuraavasti:

“Jos ruuhkamaksulainsäädäntöä valmistellaan, sen ehdottomana edellytyksenä tulee olla, että ruuhkamaksutulot kohdistetaan vain ko. seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen.”

Kannattaja: Otto Meri

Vastaehdotus 4:

Risto Rautava: Poistetaan kohta (kpl 15).

“Valtion ja Helsingin seudun välisessä MAL-sopimuksessa 2020–2031 valtio on sitoutunut siihen, että se aloittaa ruuhkamaksujen mahdollistamista koskevan säädösvalmistelun. Asia oli kirjattuna myös Marinin hallitusohjelmaan. MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen kirjausta ruuhkamaksuista tulee edelleen terävöittää, jotta tarve säädösvalmistelun valmistumiselle tulevan hallituskauden aikana tulee ehdottoman selväksi.”

Kannattaja: Otto Meri

Vastaehdotus 3:

Risto Rautava: Poistetaan kohta (kpl 12).

“Tällaisina keinoina vaikutusten arvioinnin jatkosuosituksissa mainitaan esimerkiksi tienkäyttömaksut ja ympäristövyöhykkeet.”

Kannattaja: Otto Meri

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotusten 1 ja 3-6 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Marleena Isomaa, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8–5.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotusten 2 ja 7 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7–6.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.4.2023
- 2 Lausuntopyyntö 3.4.2023, liite, MAL-suunnitelmaluonnos
- 3 Lausuntopyyntö 3.4.2023, liite, MAL-suunnitelma, taustaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon keskeisin sisältö:

- Suunnitelman kokonaisrahoitus on riittämätön, ja valtion osuutta investointihankkeista tulee kasvattaa
- Investointiohjelman sisältöä tulee muuttaa alempana esitetyillä tavoilla
- Suunnitelma ei saavuta tavoitteitaan esimerkiksi hiilineutraaliuden osalta. Suunnitelmaa tulee muokata niin, että tavoite saavutetaan.
- Suunnitelmassa esitetty valtion 150 miljoonan euron vuotuinen tuki joukkoliikenteen operointiin on suunnitelman yhteiskuntataloudellisen kannattavuuden näkökulmasta ratkaisevan tärkeä keino ja siten täysin olennainen osa suunnitelmaa.
- Suunnitelman kirjausta ruuhkamaksuista tulee terävöittää niin, että tarve säädösvalmistelun valmistumiselle tulevan hallituskauden aikana tulee ehdottoman selväksi.

Suunnitelma on visioltaan ja tavoitteiltaan (hiilineutraali, hyvinvoiva ja menestyvä Helsingin seutu) hyvä. Myös monet suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat hyvin tunnistettuja ja tarpeellisia. Helsingin näkökulmasta keskeisimmät huomiot liittyvät suunnitelman riittämättömään kokonaisrahoitukseen ja investointiohjelman sisältöön. Lisäksi seudun kestävän kasvun ja kuntien omien ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta on merkittävä ongelma, että hiilineutraaliustavoitetta ei vaikutusten arvioinnin perusteella lähimainkaan saavuteta, ja suunnitelma on siltä osin riittämätön. On välttämätöntä, että suunnitelmassa esitetään, millä keinoilla sille asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa.

MAL-suunnitelman pohjalta neuvoteltava MAL-sopimus on Helsingin seudun kasvusopimus, jossa kunnat sitoutuvat toteuttamaan merkittävän määrän uutta asuntotuotantoa ja valtio tukee tuotannon käynnistymistä liikenneinvestointien ja käynnistys- sekä infra-avustusten avulla. Maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelu yhdessä on perusteltua, sillä niiden vaikutukset liittyvät aina kiinteästi toisiinsa.

Maankäyttö

Seudun viime vuosien korkea asuntotuotannon määrä perustuu seudulliseen suunnitteluun ja sopimiseen, ja nyt suunnitelmassa esitetty asuntotuotantotavoite (16 500 as./v. seudulla, josta Helsinkiin 6 600 as./v.) on perusteltua pitää esitetyllä tasolla. Suunnitelmaluonnoksessa tehdyt maankäytön ratkaisut mahdollistavat asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisen 2030-luvulla. Maankäytön kasvu on tarkoituksenmukaista ohjata seudun ensisijaisesti kehitettäville vyöhykkeille, ja suunnitelmas-

sa esitetty tavoitetaso (95 %) asuntotuotannon kohdistumiselle ensisijaisille vyöhykkeille on perusteltu. Nämä ensisijaiset maankäytön kehittämissvyöhykkeet ohjaavat maankäyttöä perustellusti hyvin saavutettaville alueille ja keskuksiin. Tämä on myös Helsingin oma tavoite ja keskuskaupungin näkökulmasta tavoiteltava suunta koko seudulla. Suunnitelman maankäyttöaineistojen perusteella ennakoidusta kasvusta 94 % sijoittuu ensisijaisille vyöhykkeille. Tavoitteena ei voi olla nyt ennustettua kasvua hajautuneempi kehitys, eikä tavoitetasoa ole mahdollista pienentää.

Lisäksi täydennysrakentamisen roolin korostaminen sekä asemanseutujen kehittäminen ovat perusteltuja kehityssuuntia. Asemanseuduilla maankäytön tehostaminen tarjoaa vaihtoehdon matkustaa kestäväillä kulkutavoilla jo tehtyyn investointiin tukeutuen. Valtion tulee luopua tarpeettomista liikennealuevarauksista asemanseuduilla ja toimia aktiivisesti edistääkseen valtion toimijoiden (Senaatti-kiinteistöt ja Väylävirasto) omistuksessa tai hallinnassa olevan maankäyttöpotentiaalin käyttöön ottamista sekä asemanseutujen laadullisessa parantamisessa. Lisäksi valtion tulee luopua hallinnassaan olevista kiinteistöistä asemilla, sillä kaupungin kyky toteuttaa tiivistä kaupunkirakennetta on parempi.

Asuminen

Suunnitelmassa esitetyt asuntopoliittiset toimenpiteet ovat linjassa Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelman) kanssa. Helsingin seudun kilpailukyvyyn ja tasapainoisen kehityksen näkökulmasta on keskeistä, että ARA- tuettua asuntokantaa toteutetaan seudun eri puolilla, eikä esimerkiksi monipuolisen asuntotuotannon toteuttaminen jää yksinomaan Helsingin hartaille. On tärkeä huomioida, että juuri sosiaalisen kestävyuden näkökulma on suunnitelmassa vaikutusten arvioinnin näkökulmasta parhaalla mallilla.

ARA-asuntotuotannon toteutumisen, tasapainoisen jatkuvan kaupunkikehityksen ja Helsingin asuntotuotantotavoitteiden toteutumisen osalta vuonna 2022 merkittävä ongelma oli ARA:n tekemät Helsingin asuntotuotantoa koskevat lähes pelkästään hylkäävät päätökset. ARA:n kustannusohjauksen ennakoitavuuteen ja läpinäkyvyyteen tulee jatkossa kiinnittää huomioita, jotta tavoitteiden mukainen ARA-tuettu asuntotuotanto voidaan varmistaa eivätkä suhdanneheilahtelut muodostu esteeksi kaupunkikehitykselle. Helsingin kaupunki haluaa myös nostaa esiin viimeaikaisen erittäin nopean inflaation ja korkokustannukset, jotka haastavat ARA-yhteisöjen taloutta ja luovat painetta merkittäviin vuokrien ja vastikkeiden nostoihin omakustanneperusteisessa asuntokannassa. MAL-sopimuksessa sovittavilla asioilla tulee estää asumiskustannusten huomattava nousu ARA-asuntokannassa ja varmistaa

edellytykset toteuttaa uudistuotantoa jatkossakin tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunki uudistuksen toteuttaminen on ensiarvoisen tärkeää alueiden eriytymiskehityksen korjaamiseksi. Muun muassa suunnitelmassa esitetyt panostukset kaupunki uudistusalueiden asemanseutujen kehittämiseksi ovat tärkeitä alueiden kehitykselle sekä asemanseutujen turvallisuudelle ja viihtyisyydelle. On tärkeää, että vuokravaltaisilla alueilla pystytään monipuolistamaan asuntokantaa. Siksi suunnitelmassa tulee huomioida ARA-vuokratuotantotavoitteen lisäksi tavoite luoda edellytyksiä omistusasuntotuotannolle näillä alueilla sekä kehittää vuokra- ja omistusasumisen väliin sijoittuvia ns. välimuodon malleja yhdessä valtion ja muiden toimijoiden kanssa. Alueiden tasapainoisen kehityksen ja päästövähennysten vaatimat kustannukset tulee voida huomioida lainojen tai avustusten myöntämisessä. Välimuodon malleilla on erityisen tärkeä merkitys vuokratalovaltaisten alueiden asuntokannan monipuolistamisessa.

Liikenne

Helsingin seudun merkitys koko Suomen kilpailukyvyllä on elintärkeä – samoin Helsingin merkitys Helsingin seudulle. Onkin välttämätöntä, että Helsinkiin kohdistetaan riittävästi investointeja, jotta voidaan varmistaa koko seudun kilpailukyky verrattuna kansainvälisiin verrokkeihin. Aiheesta tehty selvitys osoittaa, että valtion osuus investointihankkeista on muiden pohjoismaiden suuriin kaupunkeihin verrattuna Helsingin seudulla huomattavasti alhaisempi.

Suunnitelman kokonaisinvestointien määrä on täysin riittämätön ja se vaarantaa seudun kasvutavoitteiden saavuttamisen. Erityisesti Helsinkiin, seudun ydinkaupunkiin, kohdistuvia kestävä liikunnan investointeja tulee lisätä, koska niillä saavutetaan suurimmat vaikutukset seudun kilpailukykyyn ja hiilineutraalisuuteen. Erittäin tärkeää on varmistaa vaikuttavimpien hankekokonaisuuksien oikea-aikainen toteutus. Valtion suuntaan asetetut odotukset investointien rahoituksessa tulee kuvata MAL-suunnitelmassa selkeämmin: tavoitteena tulee olla, että valtion rahoitusosuus seudulle sovittavista yhteishankkeista on esitettyä suurempi. On perusteltua, että osapuoli, jonka taseeseen investointi kirjataan, on päävastuussa investoinnista ja sen rahoituksesta.

Sekä EU:n että Suomen valtakunnalliset päästövähennystavoitteet edellyttävät kaupungeilta merkittäviä toimia. Helsinki tavoittelee kaupunkistrategiansa mukaisesti hiilineutraaliutta 2030 ja hiilinollaa 2040 sekä hiilinegatiivisuutta tämän jälkeen. Liikenteen päästöt vastaavat neljännestä kaupungin kokonaispäästöistä, joten Helsinki on käynnistänyt selvitykset keinoista, joilla tavoitteisiin päästäisiin. Selvityksen pe-

rusteella merkittäviä keinoja tulee löytyä vaikuttaen sekä ajoneuvojen käyttövoimaan että liikennesuoritteeseen. Keinoja tulee myös toteuttaa väkevästi kaikilla eri tasoilla: kaupungin omat keinot, seudulliset keinot ja valtion keinot. Koska liikenne ei huomioi kuntarajoja, vaan on merkittäviltä osin seudullista, tulee myös keinojen olla ensisijaisesti seudullisia, jotta vaikutukset kohdistuisivat seudun sisällä tasapuolisesti.

MAL-suunnitelmaluonnoksella vähennetään liikenteen päästöjä vuoden 2040 tilanteessa vain kolme prosenttiyksikköä verrattuna vertailutilanteeseen. MAL-suunnitelmaluonnokseen päätyneet keinot ovat siis täysin riittämättömiä. Vaikutusten arvioinnin kautta on tunnistettu myös muita mahdollisia keinoja, joiden toteutumiseen seutu voisi vaikuttaa. Tällaisina keinoina vaikutusten arvioinnin jatkosuosituksissa mainitaan esimerkiksi tienkäyttömaksut ja ympäristövyöhykkeet. Helsingin kaupungin näkökulmasta, ilman seudullisia keinoja, kuntien omiin hiilineutraalisuustavoitteisiin pääseminen tarkoittaa paikallisempia, mutta auto-liikenteeseen voimakkaammin kohdistuvia rajoituskeinoja. Esimerkiksi Helsingin kaupungin alueella liikenteen päästöjen vähentämiseen liittyen on käynnistetty ympäristövyöhykkeen laajentamisen (nk. nollapäästövyöhyke) esiselvitys.

Joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi on MAL-luonnoksessa tunnistettu keinoja. Suunnitelmassa todetaan, että valtio lisää panostuksiaan joukkoliikenteeseen lipun hintojen alentamiseksi ja palvelutasoa parantamiseksi sekä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi. Valtion joukkoliikenneavustuksen tulee pysyä vähintään samalla tasolla kuin koronapandemian aikana. 150 miljoonan euron vuotuisella valtion tuella joukkoliikennejärjestelmän operatiivisiin kustannuksiin saavutetaan erittäin tehokas myönteinen vaikuttavuus. Tärkeää on erityisesti kohdentaa tuet joukkoliikenteen palvelutasoon sekä lippujen hintoihin, jotta joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaisi tulevaisuudessa.

Metron toimintaedellytyksiä Itä-Helsingissä tulee parantaa alueiden uudistamisen yhteydessä. Helsingin kantametron infrastruktuuriin (asemat, laiturialueet, rataverkko, sähkönsyöttöjärjestelmät) kohdistuu merkittäviä perusparannustarpeita 2023-2028, jotka ovat edellytyksenä metron luotettavalle ja turvalliselle liikenteelle sekä tulevalle kapasiteetin nostolle. Valtion tuleekin osana MAL-sopimusta osallistua myös metron ja muiden olemassa olevien, pääomaintensiivisten raideyhteyksien toimintaedellytysten ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen. Valtion osallistuminen MAL-suunnitelmaan vuosille 2024-2027 sisältävään metron kulunvalvontajärjestelmän uusimiseen on tärkeää.

Valtion ja Helsingin seudun välisessä MAL-sopimuksessa 2020–2031 valtio on sitoutunut siihen, että se aloittaa ruuhkamaksujen mahdollis-

tamista koskevan säädösvalmistelun. Asia oli kirjattuna myös Marinin hallitusohjelmaan. MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen kirjausta ruuhkamaksuista tulee edelleen terävöittää, jotta tarve säädösvalmistelun valmistumiselle tulevan hallituskauden aikana tulee ehdottoman selväksi. Valtio on tilanteessa, jossa se joutuu tavalla tai toisella uudistamaan tieliikenteen verotusta sähköautojen osuuden lisääntyessä. Kaupunkiseudun kilpailukyvyllä on tärkeää, että tätä uudistamista ei tehtäisi pelkän verokertymän varmistamiseksi ja erillisenä kaupunkiseutujen tarpeista. Sen sijaan, kun ruuhkamaksulainsäädäntöä valmistellaan, sen ehdottomana edellytyksenä tulee olla, että ruuhkamaksutulot kohdistetaan vain ko. seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen. Tämän avulla varmistetaan seudun kestävä kasvu eikä ruuhkamaksusta saa tehdä aluepolitiikan välinettä. Muita edellytyksiä ovat, että ruuhkamaksujen käyttöönotosta tulisi päättää seudun kunnat, eikä niiden käyttöönotto tule vähentää valtion seudulle osoittamaa muuta liikenteen rahoitusta.

On erittäin tärkeää, että myös meluntorjunnan toteuttamiseen ja ilmanlaadun parantamisen toimenpiteisiin kiinnitetään suunnitelmassa erityistä huomiota. Melusuojauksen lisäksi nopeusrajoitusten alentaminen olisi vaikutuksiltaan erittäin merkittävä keino sekä melu- että pölyhaittojen vähentämiseksi. Kitkarenkaiden käytön edistämiseksi tarvitaan kaupungin keinojen lisäksi myös valtion toimenpiteitä.

Suunnitelmassa on tuotu esiin myös vaihtoehtoisten käyttövoimien edellyttämän jakeluinfran kehittäminen. Tämä tulee jatkossa edellyttämään merkittäviä tilavarauksia sekä henkilö- että raskaan liikenteen käyttöön. Jakeluinfraverkoston seudullinen suunnittelu ja toteutus on tarpeen käynnistää pikaisesti, jottei se toimi esteenä liikenteen vihreälle siirtymälle.

Investointiohjelma

Helsingin kaupunki esittää MAL 2023 -suunnitelmaraportin liitteenä olevaan investointiohjelmaan seuraavia muutoksia:

- Viikin-Malmin pikaraitiotien rakentaminen alkaa 2028, ja se tulee liittää Lahdenväylän vyöhykkeen hankekokonaisuuteen, jonka toteutus alkaa 2024–2027 sisältäen raitiotien rakennussuunnittelun. Kokonaisuuteen liittyy Viikin-Malmin pikaraitiotie, toteutettavaan rai-deyhteyteen kytkeytyvä asukas- ja työpaikkamäärän merkittävä lisäys, ”Vt 4 välillä Kehä I – Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymä” sekä Lahdenväylän (Vt 4) nopeusrajoitusten alentaminen, joka osaltaan mahdollistaa maankäytön tiivistämisen väylän läheisyydessä. Lahdenväylän vyöhyke on erittäin keskeinen kasvusuunta Helsingin

maankäyttöstrategioissa kytkeytyen Malmin entisen lentokentän kokonaisuuteen, jonka asuntorakentaminen alkaa 2024.

- Pääkaupunkiseudun asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen sekä raitiotieverkon rakentaminen edellyttävät paikoin nykyisten sähköverkolle kriittisten voimajohtojen kaapelointia. Näistä aiheutuvat kustannusvaikutukset kuntiin tulee ottaa osaksi valtion kunnille myöntämää rahoitusta niissä tapauksissa, kun kaapelointi on edellytysinvestointi asuntotuotannon toteuttamiseksi tai joukkoliikennehankkeen rakentamiseksi. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi laajentamalla valtion myöntämiä infra-avustuksia. Investointiohjelmassa on myös syytä tunnistaa hankkeet, joihin liittyy näitä investointeja.
- Lentorata tulee lisätä vuosina 2032–2035 toteutettavien hankkeiden listalle. Helsingin kaupungin näkökulmasta hankkeen vastuutaho tai toteutustapamalli eivät ole sopivia tapoja määrittää, sopiiko hanke MAL-suunnitelmaan vai ei, vaan se pitää arvioida MAL-suunnitelman tavoitteiden ja hankkeen vaikutusten kautta. Lentorata lyhentää matka-aikoja maakunnista maailmalle, ja nopeat raideyhteydet Helsinkiin parantavat niin pääkaupungin kuin muiden alueiden kilpailukykyä. Lentorata olisi myös keskeinen osa Euroopan laajuista TEN-T-ydinverkkoa.
- Helsingin Sataman hanke Satamatunneli tulee lisätä osaksi investointiohjelmaa (vuosille 2028–2031). Hankekokonaisuus sisältää myös kaupungin investointeja, jotka tulee huomioida MAL-sopimusneuvotteluissa. Satamatunneli vahvistaa Suomen ja Suomen suurimman yleissataman ja TEN-T-ydinsataman logistisia yhteyksiä maailmalle. Hanke on tärkeä sekä ulkomaankaupalle että huoltovarmuudelle.
- Helsingin päärautatieaseman vaihtoyhteyksien parantaminen tulee lisätä investointiohjelmiaan (vuosille 2028–2031). Parantamistarve on tunnistettu MAL-suunnitelmaluonnoksessa, ja jatkotyössä on perusteltua selvittää, kuinka vaihtoyhteyksiä olisi mahdollista nopeuttaa. Valtion kanssa käytävissä MAL-sopimusneuvotteluissa tulee varautua päärautatieaseman lähiliikenteen matkustajien palvelutason parantamiseen. Päärautatieaseman ja sen vaihtoyhteyksien kehittäminen on välttämätöntä, kun Pisaraa ei suunnitelmassa esitetä toteutettavan seuraavalla MAL-sopimuskaudella.
- Helsinki pitää tärkeänä edistää lähijunaliikenteen varikkoratkaisua, jotta seutu kasvaa kestäväällä tavalla varmistuen myös liikennejärjestelmän kustannustehokkuuden.

Investointiohjelman vuosille 2024–2027 sijoittuvista nimetyistä hankkeista suurin osa on tieliikenteen hankkeita. Lisäksi korissa esitetyistä raidehankkeista suurin osa on vielä kehitysvaiheessa. Vaikka tiehankkeilla parannetaan myös maankäytön edellytyksiä, ne samanaikaisesti

tukevat hiilineutraalisuustavoitteiden vastaisesti autoliikennesuoritteiden kasvua seudulla. Seudun liikenteen päästöjen vähentämisen kannalta tämä on väärä kehityssuunta, ja toteutettavien hankkeiden määrää tulee tarkastella kriittisesti. Liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi on perusteltua toteuttaa nopeusrajoitusmuutoksia, jotka myös osaltaan lisäävät maankäytön kehittämisedellytyksiä. Valtion tulee myöntää pääväyläasetuksen mukaisia poikkeamia nopeusrajoituksen alentamiseksi maankäytön kehittämisen vuoksi. Keskeisiä tällaisia merkittäviä maankäyttöhyötyjä tuottavia pääväylien kohtia olisivat ainakin Lahdenväylä Kehä I:n sisäpuolella sekä Länsiväylän itäpää.

MAL-suunnittelu- ja sopimisprosessin kehittäminen

MAL-suunnittelu on ollut järkevä työkalu edistää Helsingin seudun kestävä kasvua ja yhteistyötä. Kuitenkin suunnitteluprosessi ja siihen liittyvä päätöksentekorakenne on vuosien saatossa muotoutunut liiankin monimutkaiseksi. Olisi syytä tehdä kattava arviointi siitä, miten jatkossa olisi Helsingin seudulla perusteltua tehdä seudullista maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteissuunnittelua. Tämä liittyy paitsi suunnittelun sisältöön myös siihen millainen organisoituminen ja prosessi palvelisi tätä tarkoitusta parhaiten.

Esittelijän perustelut

MAL-suunnitelma

Helsingin seudun maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) MAL 2023 -suunnitelma on strateginen, Helsingin seudun 14 kuntaa kattava suunnitelma. Suunnitelma ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä vuoteen 2060 asti. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen päätavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

MAL-suunnitelma tiivistää keskeiset yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja asuntotarjonnan kehittämisen toimenpiteet ja seudun tavoitellut ominaispiirteet, jotka toteuttavat suunnitelmalle asetettuja tavoitteita. Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelman sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

1. Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.

2. Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
3. Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävästi liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
4. Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
5. Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

MAL-investointiohjelma on laadittu vuosille 2024–2035 ja hankkeet on määritetty kolmeen koriin vuosille 2024–2027, 2028–2031 ja 2032–2035. Investointiohjelmaan on muodostettu eri liikennemuotojen ja seudun alueiden näkökulmasta tasapainoinen kokonaisuus, jonka vaikutukset vastaavat MAL 2023 -suunnitelman tavoitteisiin (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä). Investointiohjelmassa on mukana hankkeita, jotka tukevat seudun logistiikan tai maankäytön edellytyksiä tai näitä molempia. Lähtökohtana on ollut muodostaa jatkumo MAL 2019 -suunnitelman investointiohjelmalle sekä yhteensovittaa investointiohjelmaa Väyläviraston valtakunnalliseen investointiohjelmaan. Hankkeiden osalta on huomioitu niiden suunnitelmavalmius ja toteutettavuus sekä seudullinen vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja vaikutus maankäytön tai tavaraliikenteen kehittymiseen. Investointiohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 3 mrd. euroa.

MAL 2023 suunnitelmaa on laadittu iteratiivisesti ja siitä on tehty kaksi versiota, joiden vaikutuksia on arvioitu. Suunnitelmaluonnosta on muokattu syksyn 2022 aikana vaikutusten arvioinnin tulosten sekä HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan yhteiskokouksista ja luottamushenkilötilaisuudesta saadun palautteen pohjalta.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoa asiasta 9.5.2023 mennessä. HSL:n hallitus ja Helsingin seudun yhteistyökokous ovat pyytäneet Helsingin kaupungilta MAL 2023 -suunnitelmasta sekä sen vaikutusten arviointiselostuksesta lausuntoa 25.5.2023 mennessä. Helsingin kaupunki on pyytänyt ja saanut lisää lausunnon antamiseen 30.5.2023 asti.

Esittelijä

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristö@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6

09.05.2023

Asia/4

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Palomäki, yksikön päällikkö: 310 37658
heikki.palomaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 3.4.2023
- 2 Lausuntopyyntö 3.4.2023, liite, MAL-suunnitelmaluonnos
- 3 Lausuntopyyntö 3.4.2023, liite, MAL-suunnitelma, taustaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 25.04.2023 § 230

§ 241

Kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2023 talousarvion toteutumisennuste 1/2023

HEL 2023-000617 T 02 02 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2023 ensimmäisen talousarvion toteutumisennusteen.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Leena Sutela ja yksikön päällikkö Maria Sillanpää. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Leena Sutela, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39841
leena.sutela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimintasuunnitelman toteutumisennuste KYMP_01_2023
- 2 Käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain KYMP_01_2023
- 3 Investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain KYMP_01_2023
- 4 Sitovat toiminnalliset tavoitteet KYMP_1_2023
- 5 Muut toiminnalliset tavoitteet ennuste KYMP_01_2023
- 6 Suoritteet ja tunnusluvut talousarviokohdittain ennuste KYMP_01_2023
- 7 Ulkopuolinen rahoitus ennuste KYMP_01_2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvion vuoden 2023 noudattamisohjeiden mukaan toimialojen on annettava lautakunnille talousarvion toteutumisennuste, joka laaditaan

kolme kertaa vuodessa. Toteutumisennuste on laadittu talousarviokohdittain.

Talousarvion toteutumisennusteen ensisijainen vertailuperusta on lautakunnan vuodeksi 2023 vahvistama toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalous sisältää talousarviokohdat:

1. Kaupunkirakenne TA-kohta 3 10 01 (brutto)
2. Rakennukset TA-kohta 3 10 02 (netto)
3. Asuntotuotanto TA-kohta 3 10 03 (netto)
4. HSL- ja HSY- kuntayhtymien maksuosuudet TA-kohta 3 10 04 (brutto)
5. Tuki HKL-liikelaitokselle TA-kohta 3 10 06 (brutto)
6. Joukkoliikenne TA-kohta 3 10 07 (netto)
7. Palvelut ja luvat TA-kohta 3 10 08 (netto)

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovana on

- brutto-talousarviokohdissa toimintakulut
- netto-talousarviokohdissa toimintakate

Käyttötalous

3 10 01 Kaupunkirakenne

Tulojen ennustetaan alittavan tulosbudjetin noin 16,5 milj. eurolla. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden (rakennusten ja osakkeiden) myyntien luovutusvoittojen arvioidaan toteutuvan budjetoitua pienempinä. Toimintatuottojen ennuste on 428,7 milj. euroa ja valmistus omaan käyttöön tuloja arvioidaan toteutuvan 3,0 milj. euroa.

Sitova toimintamenojen määrä ylitetään arviolta 9,9 milj. eurolla, ennusteen ollessa 172,8 milj. euroa.

Palvelujen ostojen arvioidaan ylittävän budjetin noin 9,0 milj. eurolla johtuen runsaslumisen talven aiheuttamista lisäkustannuksista sekä muun kunnossapidon budjetin ylittymisestä. Epävakaan maailmantilanteen johdosta energian hinnassa on nousupaineita. Sähkön ostoa ja siirtokulujen arvioidaan ylittävän budjetin noin 1,5 milj. eurolla.

Tuottavuustavoitteesta ja säästötoimenpiteistä johtuen sisäiset vuokratulot alittavat budjetin noin 0,6 milj. eurolla.

Toimialan johto on käynnistänyt kartoitukset toimintamenojen sopeuttamiseksi.

3 10 01 Kaupunkirakenne*)1 000 eur	TUBU 2023	Ennuste 1/2023
Toimintatuotot yhteensä	445 162	428 622
Valmistus omaan käyttöön	3 000	3 000
Tulot yhteensä	448 162	431 622
Toimintakulut yhteensä	162 837	172 767
Toimintakate	285 325	258 895
Poistot	113 000	113 000
Tulos	172 325	145 895

*) Talousarviokohta sisältää kaupunkiympäristön toimialan bruttobudjetoidut toiminnot: Maankäyttö ja kaupunkirakenne, osuus rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuudesta sekä hallinto- ja tukipalvelut palvelukokonaisuus.

3 10 02 Rakennukset

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen arvioidaan alittuvan 0,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa 252,463 milj. euroa.

Tilakantaan liittyvät tulot ja menot budjetin mukaan. Yleisten alueiden rakennuttamisessa tulot ja menot alittuvat.

3 10 02 Rakennukset*)1 000 eur	TUBU 2023	Ennuste 1/2023
Toimintatuotot yhteensä	652 000	652 000
Valmistus omaan käyttöön	10 110	9 700
Tulot yhteensä	662 110	661 700
Toimintakulut yhteensä	409 537	409 234
Toimintakate	252 573	252 463
Poistot	160 000	160 000
Tulos	92 573	92 463

*) Nettobudjetoitu talousarviokohta

3 10 03 Asuntotuotanto

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen 6,543 milj. euroa arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

Tulojen arvioidaan alittavan tulosbudjetin noin 0,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa 29,9 milj. euroa.

Toimintamenot alittuvat arviolta 0,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa noin 23,3 milj. euroa.

3 10 03 Asuntotuotanto *)1 000 eur	TUBU 2023	Ennuste 1/2023
Toimintatuotot yhteensä	30 370	29 878
Valmistus omaan käyttöön		
Tulot yhteensä	30 370	29 878
Toimintakulut yhteensä	23 827	23 335
Toimintakate	6 543	6 543
Poistot	80	80
Tulos	6 463	6 463

*) Nettobudjetoitu talousarviokohta

3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

HSL maksuosuuksien arvioidaan ylittävän tulosbudjetin noin 1,0 milj. eurolla, ennusteen ollessa 233,1 milj. euroa. Budjetin ylitys viedään valtuuston käsittelyyn vuoden 2023 aikana.

HSY maksuosuuksien ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 2,2 milj. euron mukaisesti.

3 10 06 Tuki HKL-liikelaitokselle

Tuki HKL:lle ennustetaan ylittävän tulosbudjetin 4,6 milj. eurolla, ennusteen ollessa 10,6 milj. euroa.

Nousu johtuu pääosin korkojen noususta sekä Kampin metroaseman liukuportaiden alaskirjauksesta.

3 10 07 Joukkoliikenne

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatteen -10,9 milj. euroa arvioidaan alittuvan 4,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa noin -15,0 milj. euroa.

Tuloja arvioidaan toteutuvan 2,7 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Tuottojen pudotus johtuu Raide-Jokerin aloituksen myöhästymisestä budjetissa arvioidusta. Erityisesti poisto- ja korkokorvauksia saadaan vähemmän kuin budjetissa oli arvioitu. HSL:n infrakorvauksessa korko on kiinteä, joten korkojen nousu ei vaikuta HSL:n infrakorvaukseen.

Toimintamenojen ennustetaan ylittyvän noin 1,4 milj. euroa. Menojen nousu johtuu pääosin korkojen noususta. Nousu olisi suurempi mutta

Raide-Jokerin aloituksen myöhentäminen budjetissa arvioidusta pienentää Raide-Jokerin poistoja noin 1,0 milj. eurolla.

3 10 08 Palvelut ja luvat

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen arvioidaan ylittävän budjetin noin 0,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa 29,5 milj. euroa.

Tulojen (tuet ja avustukset) arvioidaan alittavan tulosbudjetin noin 0,2 milj. eurolla, toimintatuottojen ennusteen ollessa 77,7 milj. euroa.

Tuottavuuden parantamiseen tähtäävistä toimenpiteistä johtuen toimintakulut (sisäiset vuokrat) toteutuvat budjetoitua noin 0,7 milj. euroa pienempinä.

3 10 08 Palvelut ja luvat *)1 000 eur	TUBU 2023	Ennuste 1/2023
Toimintatuotot yhteensä	77 873	77 663
Valmistus omaan käyttöön		
Tulot yhteensä	77 873	77 663
Toimintakulut yhteensä	48 868	48 197
Toimintakate	29 005	29 466
Poistot	83	100
Tulos	28 922	29 366

*) Nettobudjetoitu talousarviokohta

Kaupunkiympäristön toimialan toteutumisenennuste on esitetty liitteessä 1 ja käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain on esitetty liitteessä 2.

Investoinnit

Investoinnit, tulot

Vuonna 2023 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 85,0 milj. eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 4,25 milj. euroa. Erotuksena syntyvät 80,75 milj. euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne. Maanmyyntitulojen ennuste on tässä vaiheessa 85,0 milj. euroa. Maanmyynnin maaliskuun lopun toteuma on 15,0 milj. euroa, josta kiinteän omaisuuden myyntiin on arvioitu kirjattavan noin 0,75 milj. euroa.

Vuonna 2023 kiinteistöjä ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän 90,0 milj. eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan tasearvon mukaiset 60,0 milj. euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan

talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne. Maaliskuun loppuun mennessä toteutuneet myynnit: osakkeet 1,9 milj. euroa, kiinteistöt ja rakennukset yhteensä 0,35 milj. euroa

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän 0,1 milj. euroa.

Investoinnit, menot

Investointimenoihin on ylitysoikeudet (106,7 milj. euroa) huomioiden käytössä yhteensä 838,0 milj. euroa. Määrärahan ennustetaan alittuvan noin 57,3 milj. eurolla, ennusteen ollessa 780,6 milj. euroa.

Kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitetut investointimäärärahat ylitysoikeuksineen (92,5 milj. euroa) ovat 700,8 milj. euroa. Määrärahan ennustetaan alittuvan noin 47,8 milj. eurolla, ennusteen ollessa 652,9 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön toimialan investointien toimintasuunnitelman toteutumisen nuste on esitetty liitteessä 1 ja investointiennusteen yhteenvetotaulukko liitteessä 3.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Neljästä sitovasta tavoitteesta seuraavat kolme tavoitetta ovat toteutuksessa:

- Valtuustokauden aikana tuottavuus paranee vähintään 0,5 % / vuosi
- Kaupunkilaiskokemuksen parantaminen
- Ekologisen kestävyys edistäminen

Sitova tavoite, joka ei toteudu:

- Kaupungin kasvun ja elinvoimaisuuden edistäminen. Tavoite ei toteudu koska seuraavat kaksi sen kolmesta mittarista eivät toteudu:
 - Mittari: Helsingissä alkaa vuonna 2023 vähintään 8 000 asunnon rakentaminen.
 - Alkaneen asuntotuotannon määrä per 29.3.2023 oli 1 369 asuntoa. Keskeisinä syinä alhaiseen asuntotuotantomäärään ovat erityisesti korkeana pysyttelevät rakennuskustannukset, korkotason nopea nousu, sijoittajien tuottovaatimusten nousu, todennäköisesti korkeana pysyttelevä inflaatio sekä edellä mainituista tekijöistä johtuva taloudellinen epävarmuus.
 - Mittari: Kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m² pääosin yleiskaavan raideliikenteen palvelualueelle, josta täydennysrakentamista vähintään 40 % (280 000 k-m²).

09.05.2023

- Toteuma 28.3.2023 mennessä: Kaavoitettu 27 397 k-m2 asumiseen, josta täydennysrakentamisen osuus 19 389 k-m2. Kaavoituksen vuositavoitteen ei ennusteta toteutuvan vuonna 2023. Tavoitteen odotetaan toteutuvan kuitenkin vuosina 2024-2025.

Ennuste sitovien tavoitteiden toteutumisesta on esitetty liitteessä 4.

Muut toiminnalliset tavoitteet sekä suoritteet ja tunnusluvut

Ennuste muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on esitetty liitteessä 5. Suoritteiden ja tunnuslukujen toteutumisennuste on esitetty liitteessä 6.

Ulkopuolinen rahoitus

Yhteenveto kaupunkiympäristön toimialan ulkopuolisista rahoitushankkeista on esitetty liitteessä 7.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Sutela, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39841
leena.sutela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Toimintasuunnitelman toteutumisennuste KYMP_01_2023
- 2 Käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain KYMP_01_2023
- 3 Investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain KYMP_01_2023
- 4 Sitovat toiminnalliset tavoitteet KYMP_1_2023
- 5 Muut toiminnalliset tavoitteet ennuste KYMP_01_2023
- 6 Suoritteet ja tunnusluvut talousarviokohdittain ennuste KYMP_01_2023
- 7 Ulkopuolinen rahoitus ennuste KYMP_01_2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/talous- ja suunnitteluosasto

09.05.2023

Asia/6

§ 242

Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet

HEL 2021-011132 T 10 03 06

Hankenumero 4844_14

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tuomo Näränen, tiimipäällikkö Kaisa Jama, liikenneinsinööri Katariina Kasvinen ja tiimipäällikkö Kaarina Laakso. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Otso Kivekäs: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, puhelin: 310 20462
tuomo.naranen(a)hel.fi
Katariina Kasvinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 38932
katariina.kasvinen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet, 9.5.2023
- 4 Vuorovaikutusraportti 9.5.2023 ja asukastilaisuuksien (10.11.2021 ja 7.6.2022) yhteenveto
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 9.5.2023 päivätyt Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet (liite nro 3) jatkosuunnittelun pohjaksi
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Suunnitteluperiaatteet koskevat Malmin Sunnuntaipalstojen pientaloaluetta, joka sijaitsee Ala-Malmilla Malmin keskustan ja Malmin kentän läheisyydessä. Pientaloalue on kahdessa osassa, jossa eteläisempi pientaloalue sijaitsee Tullivuorentien varressa ja pohjoisempi pientaloalue sijaitsee Malminkaaren varrella. Tontit ovat saavutettavissa asuntokaduilta.

Työn keskeisenä tarkoituksena on määritellä täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja reunaehdot, jotta alueen mittakaava ja ympäristö sekä asukkaiden tasapuolinen kohtelu huomioidaan alueen tulevaisuuden asemakaavan muutoksissa. Turvallinen liikenne, vihreä kaupunkikuva ja ilmastoviisaat ratkaisut tonteilla ovat myös tavoitteina periaatteissa.

Alueen pientalomainen luonne säilyy, mutta pientalojen ei tarvitse olla huvilamaisia. Kaikki uudet asuinrakennukset tulee olla lähtökohtaisesti harjakattoisia ja saavat olla korkeintaan II-kerroksisia. Tonttitehokkuus mahdollistetaan enintään $e = 0,4$. Täysmääräisen tonttitehokkuuden saavuttaminen vaatii kuitenkin tarkempaa suunnittelua.

Suunnitteluperiaatteiden hyväksymisen jälkeen asemakaavoitusta jatketaan hankkeina sellaisilla alueilla, joilla voimassa olevan asemakaavan tarkistaminen on tarpeellista.

Päätökset suunnitteluperiaatteiden pohjana

Suunnitteluperiaatteet edesauttavat kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että se edistää asuntotuotantoa, liikkumisen sujuvuutta ja kestäviä kulkumuotoja sekä luo eläviä, omaleimaisia ja turvallisia kaupunginosia. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Sunnuntaipalstojen pientaloalueille laaditaan suunnitteluperiaatteita. Helsingin vuoteen 2050 tähtäävä yleiskaava (2016) mahdollistaa alueelle täydennysrakentamista. Alueiden ympäröivä lähiympäristö on muuttumassa voimakkaasti tulevaisuudessa. Alueen lähelle rakentuu uutta kaupunkiympäristöä sekä sijoittuu paljon uusia asukkaita, palveluita ja nopeampia julkisia kulkuyhteyksiä.

Sunnuntaipalstojen syntyyn vaikutti alueen voimakas palstoittaminen asuintonteiksi työläisiä varten 1900-luvun alkuvuosikymmeninä. Sunnuntaipalstojen välisen alueen kehittäminen pysähtyi Malmin lentokentän rakentamisen myötä. Lentokentän tulo alueelle katkaisi myös Sunnuntaipalstojen välisten katuyhteyksien kehittämisen, kun itä-länsisuuntaisen kiitoradan suoja-alue ulottui niiden väliselle alueelle. Sunnuntaipalstojen alueet asemakaavoitettiin asumista varten 1960-luvulla.

Sunnuntaipalstojen pientaloalue on kaupunkirakenteeltaan yhtenäinen ja rakennuskannaltaan kerroksellinen. Rakennukset ovat omakoti-, pari-, rivitaloja, jotka ovat pääosin valmistuneet 1960–2000-lukujen aikana. Alueella on myös muutamia 1900–1960-luvun aikana rakennettuja rakennuksia.

Suurinta osaa koskeva voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1964, joka on monelta osin vanhentunut ja puutteellinen. Alueiden asuintontit ovat täydentyneet pääosin voimassa olevan asemakaavan mukaisesti ja muutamia tontikohtaisia asemakaavamuutoksia on tehty. Viime vuosina ja oletettavasti tulevina vuosina tontteja halutaan kuitenkin omistajien tahdosta kehittää enemmän mitä nykyinen asemakaava sallii. Kolme muuta asemakaavaa ovat vuosilta 1986, 1988 ja 1999.

Sunnuntaipalstojen korttelialueet ovat vuoden 1964 asemakaavassa osoitettu omakoti- ja huvilamaiseen tapaan rakennettaviksi korttelialueiksi (AO) sekä yhdistettyjen liike- ja asutokerrostalojen korttelialueiksi (ALK). Myöhemmissä asemakaavoissa, jotka koskeva yksittäisiä tai muutamia tontteja, käyttötarkoitus on nykyaikaistettu koskemaan erillispientalojen korttelialuetta (AO). Lisäksi uudemmilla asemakaavoilla on nykyaikaistettu sen aikaisia muita määräyksiä sekä lisätty merkittäviä määräyksiä, kuten pysäköinnin mitoitus. Kaikille pientalotonteille on osoitettu tehokkuusluku $e=0,25$. Liike- ja asutokerrostalojen korttelialueilla tehokkuus luku on $e=0,4$. Asemakaavoissa suurin mahdollinen kerrosluku on $1 \frac{1}{2}$. Poikkeuksen tekevät liike- ja asutokerrostalojen korttelialueet sekä yksi asemakaavoitettu asuintontti, joissa suurin mahdollinen kerrosluku on 2.

Alueella ei ole suojeltuja rakennuksia tai muinaismuistolailta suojeltuja linnoituslaitteita. Suunnittelualue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävän

rakennetun kulttuuriympäristön viereen ((RKY 2009-kohdeluettelo, Malmin lentoasema)

Voimassa oleva Helsingin yleiskaavassa (2016) Sunnuntaipalstat on merkitty A4-asuntovaltaiseksi alueeksi, jossa aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa alle 0,4. Alueen pinta-alasta keskimäärin 70 % tai enemmän on korttelimaata.

Pääosa alueen tonteista on yksityisessä omistuksessa.

Vuorovaikutus suunnitteluperiaatteiden valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Suunnitteluperiaatteiden valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo.

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat liikenteeseen, vesihuoltoon, rakentamisen tehokkuuteen ja rakennussuojeluun sekä vehreyden huomiointiin.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että liikenteen muutokset on huomioitu suunnittelussa. Sunnuntaikorttelien kunnallistekninen yleissuunnitelma huomioi osittain alueen vesihuollon tarpeet ja tarkemmat suunnitelmat laaditaan alueelle tehtävien asemakaavojen yhteydessä. Suunnitteluperiaatteiden yksi tärkeä periaate on säilyttää pientalotonttien pientalovaltaisuus sekä säilyttää tonttien vehreys ja edistää sitä tulevaisuudessa.

Luonnosaineiston nähtävilläolo järjestettiin erikseen, jolloin viranomaisten kannanotot kohdistuivat tonttitehokkuuteen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että tonttien tehostamismahdollisuudet jatkossa käsitellään suunnitteluperiaatteiden mukaan ja asemakaavoituksen keinoin.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentamisen tehokkuuteen, ympäristöhäiriöihin, kunnallistekniikkaan, liikenteeseen, virkistys- ja luontoarvoihin, Sunnuntaipalstojen nykyiseen luonteeseen, rakennusten suojeluun ja kaupungin vuokratonttien huomioimiseen.

Mielipiteet on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että suunnitteluperiaatteissa säilytetään nykyinen alueen luonne, rakentamisen tehokkuuteen asetetaan reunaehdot, liikennehäiriöitä pyritään estämään, virkistys- ja luontoarvoja pyritään huomioimaan, kaupungin vuokratontit säilyvät lähtökohtaisesti ennallaan.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 5 kpl.

Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat rakentamisen etäisyyksiin ja lintujen turvallisuuteen.

Mielipiteet on otettu huomioon valmistelutyössä siten, että rakentamisen ja suojavyöhykkeiden rajoja on tarkennettu ja lähivirkistysalueiden luonnetta on tarkennettu kaavaehdotusta varten.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, puhelin: 310 20462
tuomo.naranen(a)hel.fi
Katariina Kasvinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 38932
katariina.kasvinen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet, 9.5.2023
- 4 Vuorovaikutusraportti 9.5.2023 ja asukastilaisuuksien (10.11.2021 ja 7.6.2022) yhteenveto
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielipidekirjeet

Muutoksenhaku

09.05.2023

Asia/6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Rakennusvalvonta

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 17.6.2022

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 19.11.2021

§ 243

Sunnuntaikortteleiden asemakaavan muutosehdotus (nro 12858) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2021-003897 T 10 03 03

Hankenumero 4844_16, 7433

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tuomo Näränen, tiimipäällikkö Kaisa Jama, liikenneinsinööri Katariina Kasvinen ja tiimipäällikkö Kaarina Laakso. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Amanda Pasanen: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Amanda Pasasen ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, puhelin: 310 20462
tuomo.naranen(a)hel.fi
Katariina Kasvinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 38932
katariina.kasvinen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12858 kartta, päivätty 9.5.2023
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12858 selostus, päivätty 9.5.2023
- 5 Havainnekuva, 9.5.2023
- 6 Liikennesuunnitelma (piir. nro 7433)
- 7 Tilastotiedot
- 8 Vuorovaikutusraportti 9.5.2023 ja asukastilaisuuden 7.6.2022 yhteenveto
- 9 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- asettaa 9.5.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12858 (liite nro 3) julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Malmin lentokenttä) puisto-, lentokenttä-, lähivirkistys- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 38345–38264)
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Samalla lautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12858 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Sunnuntaikortteleiden aluetta, joka sijaitsee Ala-Malmilla, Malmin keskustan ja Malmin kentän välillä. Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle uutta asuinrakentamista ja palveluita sekä puistoalueita. Kaavaratkaisu on tehty, koska se toteuttaa kaupungin strategisia tavoitteita ja Malmin alueen kehittämistä.

Tavoitteena on uudella rakentamisella kehittää aluetta osaksi muuta ympäröivää kaupunkirakennetta sekä luoda laadukasta kaupunkiympäristöä.

Asemakaavassa ratkaistaan Viikin-Malmin pikaraitiotien linjaus Pikitehtaankadun ja Malmin kentän välillä sekä raitiotiepysäkin sijoittuminen. Tulevan raitiotiepysäkin ympärille ja läheisyyteen suunnitellaan Sunnuntaikortteleiden keskeiset julkiset ulkotilat ja liittyminen ympäröivään puistoverkostoon. Lisäksi pysäkin ympärille osoitetaan tilaa myös lähipalveluille.

Kaavaehdotuksessa uutta kerrosalaa on yhteensä 78 200 k-m². Asuin-kerrosalaa kaavaehdotuksessa on 76 365 k-m², liike- ja toimitilakerrosalaa 1 400 k-m² sekä kerrosalaa yleisiä rakennuksia varten 1 200 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=1,91$ vaihdellen välillä $e=0,4-2,46$. Asukasmäärän lisäys on noin 1 700 asukasta

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7433), jonka mukaan liikenneratkaisu perustuu toimiviin julkisiin joukko-liikenneyhteyksiin ja sujuviin virkistysyhteyksiin. Asuin-kerrostalojen asukaspysäköinti keskitetään alueen keskeisiin pysäköintitaloihin. Pientalojen pysäköinti sijoittuu omille tonteille.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se edistää monipuolista asuntotuotantoa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista siten, että se edistää asuntotuotantoa, liikkumisen sujuvuutta ja kestäviä kulkumuotoja sekä luo eläviä, omaleimaisia ja turvallisia kaupunginosia. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue on entisen Malmin lentokentän turvasektorialuetta, jota on pidetty lentotoiminnan myötä kasvillisuudeltaan matalana ja pääosin rakentamattomana. Aluetta halkoo reittejä, jotka ovat peruja lentokenttää edeltävistä katulinjauksista. Osa reiteistä toimii huoltoajoväylinä muutamille olemassa oleville vanhoille asuinkiinteistöille. Aluetta hallitsevat laajat maisemapellot ja -niityt sekä muita jäsentämättömiä viheralueita. Alueella sijaitsee Longinojan pääuoma sekä Longinojaan haarautuvia sivuojia, joista merkittävin on entisen lentokentän alueeseen liittyvä Lentokentänoja.

Sunnuntaipalstojen pientaloalueiden nykyiset asuintontit eivät kuulu kaava-alueeseen. Tonttien ja kaava-alueen raja-alueet tarkastellaan pientaloalueen luonne ja ominaispiirteet huomioiden. Sunnuntaipalstojen pientaloalueella sijaitsee pääosin vanha ajantasa- asemakaavatilanne, jonka muuttamiseen suunnitteluperiaatteet ovat toimiva keino. Samanaikaisesti laadittavat suunnitteluperiaatteet mää-

rittelevät alueelle ohjaavia periaatteita, joiden mukaan alueen asemakaavoja voidaan muuttaa tarpeen mukaan. Periaatteet liittyvät esimerkiksi tonttien rakentamisen määrään ja korkeuteen sekä pysäköinnin järjestämiseen.

Alueella on voimassa muutamia asemakaavoja vuosilta 1964–1982.

Helsingin kaupunki omistaa pääosin alueen. Alueella sijaitsee muutamia kiinteistöjä, jotka ovat yksityisomistuksessa tai vuokrattu. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa.

Yhdyskuntataloudellisten vaikutusten kustannusarviot perustuvat asemakaavoituksen aikana laadittuun kunnallistekniseen yleissuunnitelmaan ja esirakentamisen yleissuunnitelmaan. Suunnitelmat on laadittu Sunnuntaikorttelien luonnosvaiheessa.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille kohdistuvia kustannuksia yhteensä noin 27 milj. euroa

Asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden arvo on kokonaisuudessaan noin 56 milj. euroa, josta kaavoitettavan asuinkerrosalan arvo on noin 55 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat liikenteeseen, vesihuoltoon, rakentamisen tehokkuuteen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että bussiliikenne ja polkupyöräliityntäpaikat ovat huomioitu suunnittelussa ja pieni päivittäistavarakauppa on mahdollista rakentaa alueelle. Kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa tarkennetaan vesihuollon tarpeet. Rakentamisen tehokkuutta pyritään sovittamaan olemassa oleviin asuinalueisiin. Longinojan ympäristö tulee säilymään puistomaisena virkistysalueena.

Luonnosaineiston nähtävilläolo järjestettiin erikseen, jolloin viranomaisten kannanotot kohdistuivat rakennusten korkeuteen ja julkiseen liikenteeseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että ne huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat virkistys- ja luontoarvoihin, rakentamisen tehokkuuteen, ympäristöhäiriöihin, Viima-ratikan linjaukseen ja Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteisiin.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että virkistys- ja luontoarvoja voidaan osittain säilyttää ja ympäristöhäiriöt ovat tiedossa ja siihen kiinnitetään suunnittelussa huomiota. Viima-ratikan linjaus pysyy nykyisellään. Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteisiin vastataan tarkemmin omassa hankkeessaan.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 14 kpl.

Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat rakentamiseen, liikenteeseen, virkistys- ja luontoarvoihin, esteettömyyteen, yksityisiin tontteihin ja Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteisiin.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että rakentamisen ja suojavyöhykkeiden rajoja on tarkennettu ja lähivirkistysalueiden luonnetta on tarkennettu kaavaehdotusta varten.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 10 kpl.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaavoituspalvelu pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin vanhusneuvosto
- Helsingin vammaisneuvosto
- Helsingin nuorisoneuvosto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kaavaratkaisun hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuomo Näränen, arkkitehti, puhelin: 310 20462
tuomo.naranen(a)hel.fi
Katariina Kasvinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 38932
katariina.kasvinen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12858 kartta, päivätty 9.5.2023
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12858 selostus, päivätty 9.5.2023
- 5 Havainnekuva, 9.5.2023
- 6 Liikennesuunnitelma (piir. nro 7433)
- 7 Tilastotiedot
- 8 Vuorovaikutusraportti 9.5.2023 ja asukastilaisuuden 7.6.2022 yhteenveto
- 9 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielenpitoet

09.05.2023

Asia/7

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta:

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia tiedoksianto
Kymp/Asemakaavoituspalvelu (kuulutus) tiedoksianto

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 17.6.2022

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 21.5.2021

§ 244

Malminkartanon suunnitteluperiaatteet

HEL 2016-012577 T 10 03 02 01

Hankenumero 4001_3

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Antti Mentula, tiimipäällikkö Suvi Tyynilä ja maisema-arkkitehti Harald Arlander. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Antti Mentula, arkkitehti, puhelin: 310 20768

antti.mentula(a)hel.fi

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37264

suvi.tyynila(a)hel.fi

Harald Arlander, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 42146

harald.arlander(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Malminkartanon suunnitteluperiaatteet, selostus, 9.5.2023
- 4 Malminkartanon suunnitteluperiaatteet, 9.5.2023
- 5 Poimintoja suunnittelun taustatietokartoista 14.3.2022
- 6 Kartanonmetsän luontoselvitykset
- 7 Kartanonmetsän arkeologinen inventointi
- 8 Vuorovaikutusraportti 9.5.2023 ja asukastilaisuuksien muistiot
- 9 Tehdyt muutokset, 9.5.2023
- 10 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä liitteen (nro 4) mukaiset 9.5.2023 päivätyt Malminkartanon suunnitteluperiaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Suunnitteluperiaatteet koskevat koko Malminkartanon osa-alueita.

Suunnitteluperiaatteet osoittavat, miten Malminkartanoa kannattaa kehittää kasvavana, toiminnoiltaan monipuolisena, omaleimaisena ja luonteeltaan pikkukaupunkimaisena osa-alueena. Malminkartanoa uudistamalla voidaan tarjota alueen asukkaille viihtyisää ja vetovoimaista elinympäristöä sekä elinvoimaisia julkisia ja kaupallisia palveluja myös tulevaisuudessa. Suunnitteluperiaatteissa osoitetaan, miten kaupunkirakennetta voi tiivistää ja laajentaa Malminkartanossa yleiskaavan ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti paikalliset luonto- ja virkistysarvot huomioiden.

Suunnitteluperiaatteita noudatetaan Malminkartanon yksityiskohtaisemmissa maankäytön suunnitelmissa. Periaatteet ohjaavat kaupungin sisäisenä ohjeena alueen asemakaavoitusta, liikenne- ja katusuunnittelua, aukio- ja puistosuunnittelua sekä muuta alueen kehittämistä.

Keskeinen tausta suunnitteluperiaatteille on Helsingin kaupungin asuminen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (AM-ohjelma). Ohjelmassa on valittu kolme kaupunkiuudistusaluetta, joista yksi on Malminkartano–Kannelmäki. Kaupunkiuudistusalueilla tehdään poikki-toimialaisia toimenpiteitä sosiaalisen kestävyuden vahvistamiseksi ja alueiden elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Päätökset suunnitteluperiaatteiden pohjana

Suunnitteluperiaatteet edesauttavat kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista mahdollistamalla kaupunkirakenteen ilmastoviisaan tiivistymisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä Malminkartanon kau-

punginosan omaleimaisuus huomioiden. Suunnitteluperiaatteet ovat Helsingin yleiskaavan 2016 mukaiset.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Malminkartano on kerrostalovaltainen asuinalue, joka erottuu ympäristöstään selkeänä kokonaisuutena yhtenäisten viheralueiden rajaamana. Kaupunkirakenteellisesti Malminkartano jakautuu neljään lohkokon kehäradan sekä alueen sisäisten maastonmuotojen ja katujen jakamana. Ajoneuvoliikenteeltään ulkosityönteisessä Malminkartanossa jalankulku on keskeinen kulkumuoto. Alueen tärkein liikenteen solmukohta on Malminkartanon asema, jonka läheisyyteen alueen keskeisimmät julkiset ja kaupalliset palvelut sijoittuvat. Alueen ominaispiirteisiin kuuluu asumisen ja työpaikkojen sekoittuminen kaupunkirakenteessa.

Alueen keskeisiä vahvuuksia ovat mm. tunnistettava aluehahmo, sekoittunut rakenne, vehreys ja hyvä saavutettavuus. Nykyisinä heikkouksina näyttäytyvät mm. aluerakenteen jakautuneisuus, hiipuvat palvelut, epäviihtyisyys sekä ylipainottunut vuokra-asumisen määrä.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1976–2020.

Helsingin kaupunki omistaa suunnitteluperiaatteiden rajaukseen kuuluvat yleiset alueet sekä suuren osan korttelialueista. Osa korttelialueista on yksityisomistuksessa.

Vuorovaikutus suunnitteluperiaatteiden valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Suunnitteluperiaatteiden valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kaupunginkanslian elinkeino- sekä talous- ja suunnitteluosasto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat kestävästä liikkumisesta järjestelyihin, vesihuoltoon, sosiaali- ja terveystoimialoihin sekä alueen kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että maankäyttö- ja kaupunkirakenne -karttaan on lisätty ”tärkeä rakennus tai rakennusryhmä” -merkinnät kaupunginmuseon esille nostamille kohteille, ja merkintätapaa rakennuksen ja rakennusryhmän välillä on selkeytetty. Lisäksi keskusvyöhyke 1:n ohjetta kerroslukujen vaihtelusta on tarkennettu huomioimaan olemassa oleva matala rakentaminen. Periaatteiden Liikkuminen-kartan ”joukkoliikenteen keskeinen vaihtoalue” -merkinnän rajausta on laajennettu etelässä, ja siihen on lisätty tavoite varautua bussien pääte pysäkin tilamitoitukseen.

Mielipiteet

Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat alueen kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen, Kartanonmetsän rakentamiseen sekä luonto- ja virkistysarvoihin, arkeologisiin arvoihin, Malminkartanon keskiosan suunnittelukilpailuun, palveluihin, liikkumiseen ja ilmastoon.

Mielipiteet on otettu huomioon suunnittelussa siten, että suunnitteluperiaatteisiin on lisätty ohjeistus tutkia tapoja vaalia ja lisätä luonnon monimuotoisuutta viheralueilla ja rakennetussa ympäristössä kaupunkirakenteen tiivistyessä. Tämä lisäksi periaatteisiin on lisätty ohjeistus hillitä virkistyskäytöstä johtuvaa kulumista kulunohjauksen avulla Kartanonmetsän alueelle sijoittuvan reittiverkoston suunnittelussa.

Liikkuminen-kartan ”lisättävä jalankulkuyhteys” -merkintöjä on muutettu Kartanonmetsän alueella niin, että ne merkitsevät yhteystarpeet alueen keskiosan ja sitä ympäröivien alueiden välillä, mutta reittien tarkempien sijaintien määrittely tapahtuu selkeästi vasta tarkemmassa suunnittelussa. Myös maankäyttö- ja kaupunkirakennekartan kävelylinkki-merkinnän selitettä on tarkennettu niin, että merkinnällä viitataan sijainniltaan likimääräisiin yhteystarpeisiin.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 10 kpl.

Kaupunkiympäristölautakunnan päätös 7.6.2022

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli Malminkartanon suunnitteluperiaatteita kokouksessaan 7.6.2022.

Lautakunta piti kaupunkiuudiskokonaisuuksia tärkeinä ja tehtyjä periaatteita huolella ja ajatuksella valmisteltuina. Kokonaisuus tunnistaa kunnianhimoiseen kaupunkiuudistukseen yleisesti, ja Malminkartanon alueella erityisesti, liittyvät tavoitteet ja haasteet.

Lautakunta katsoi samalla, että kokonaisuuteen voidaan ottaa vielä perustellummin kantaa, kun Kartanonmetsän luontoselvitykset ovat val-

mistuneet ja ne voivat tätä hetkeä selkeämmin ohjata sen osa-alueen mahdollista rakentamista. Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että luonto- ja virkistysarvojen tulee ohjata riittävästi Kartanonmetsän alueen kokonaisuutta. Samalla lautakunta toivoi, jotta alueen uudistamisen kokonaisuittakaava säilyisi riittävänä, että tarkastellaan vielä uudelleen alueen sisällä olevan rakenteen kunnianhimoista täydennysrakentamista ja sitä, miten myös tällä osa-alueella voidaan saada käynnistettyä tarvittavia lippulaivahankkeita. Tässä täydennysrakentamisessa luonnollisesti tulee painottaa juuri aseman ympäristöä, jossa alueen kulttuuriympäristön piirteet voivat myös saada selvästi uuden kerroksen.

Edellä olevan perusteella lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun niin, että periaatteet tuodaan uudelleen lautakunnan käsittelyyn mahdollisimman pian, kun tarvittava täydentävä valmistelu on tehty.

Malminkartanon suunnitteluperiaatteita on päivitetty Kaupunkiympäristölautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti. Suunnitteluperiaatteiden aineistoon on lisätty Kartanonmetsän alueelle laaditut luontoselvitykset sekä arkeologinen inventointi. Suunnitteluperiaateissa on tarkennettu aluerajauksia sekä merkintöjä Kartanonmetsän alueella niin, että alueen virkistysarvot voidaan huomioida paremmin. Olemassa olevilla korttelialueilla on korostettu Malminkartanon tien vartta tehokkaan rakentamisen vyöhykkeenä, jolla on erityinen Malminkartanon osa-alueita yhteen sitova ja alueelle saapumista korostava merkitys. Suunnitelmiin on tehty lisäksi muita tarkentavia muutoksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Antti Mentula, arkkitehti, puhelin: 310 20768
antti.mentula(a)hel.fi
Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Harald Arlander, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 42146
harald.arlander(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Malminkartanon suunnitteluperiaatteet, selostus, 9.5.2023
- 4 Malminkartanon suunnitteluperiaatteet, 9.5.2023
- 5 Poimintoja suunnittelun taustatietokartoista 14.3.2022
- 6 Kartanonmetsän luontoselvitykset
- 7 Kartanonmetsän arkeologinen inventointi
- 8 Vuorovaikutusraportti 9.5.2023 ja asukastilaisuuksien muistiot
- 9 Tehdyt muutokset, 9.5.2023

09.05.2023

Asia/8

10 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1 Mieli-pidekirjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mieli-piteensä esittä-neet, jotka ovat ilmoitta-neet osoitteensa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-täntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.06.2022 § 348

Sosiaali- ja terveystoimiala 11.4.2022

Sosiaali- ja terveystoimiala 9.2.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 1.4.2022

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2021

09.05.2023

Asia/9

§ 245

Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet

HEL 2022-004834 T 10 03 06

Hankennumero 6444_1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Maria Isotupa, yksikön päällikkö Hanna Pikkarainen, johtava maisema-arkkitehti Marko Ahola, liikenneinsinööri Jussi Jääskä ja tiimipäällikkö Peter Haaparinne. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303
maria.isotupa(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Marko Ahola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37868
marko.ahola(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, lähtötietoja 9.5.2023
- 4 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, 9.5.2023
- 5 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, selostus 9.5.2023
- 6 Vuorovaikutusraportti 9.5.2022 ja asukastilaisuuden (1.12.2022) muistio
- 7 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, asukaskyselyn loppuraportti 9.5.2023
- 8 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 9.5.2023 päivätyt Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet (liite nro 4) jatkosuunnittelun pohjaksi
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa Kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet koskevat Itäväylän vartta ja sitä ympäröivää aluetta, joka sijaitsee itäisessä Helsingissä Puotilan metroasemalta koilliseen Itäväylän ja Kallvikintien risteykseen saakka noin kolmen kilometrin matkalta.

Suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on alueen tiivistyminen bulevardikaupungin periaatteiden mukaisesti urbaanimmaksi, toimivammaksi ja viihtyisämmäksi asuin-, virkistys- ja työpaikka-alueeksi samalla mahdollistaen kaupungin kestävä kasvu.

Alueesta kehitetään ilmastoviisas, ihmisen mittakaavainen, elävä sekä elämyksellinen kaupunkitila bulevardimaisen pääkadun varrella laadukkaasti täydennysrakentaen. Itäväylä pääkatuna mahdollistaa pikaraitiotien. Alueen keskeiset arvot ja ominaislaatu säilytetään, vaikka maankäyttö tehostuukin. Lopputuloksena syntyy kortteleita ja elämisen paikkoja.

Suunnitteluperiaatteiden kautta on tutkittu alueen kehittämispotentiaali ja maankäytön uudistaminen. Suunnitteluperiaatteiden mahdollistama muutos konkretisoituu asemakaavojen kautta vastaten kaupungin kasvun tavoitteisiin ja toimien veturina kehittämisen suunnalle, jossa kyseisestä osasta Itäväylän ympäristöä muodostuu osa kasvavaa kaupunkia. Tarkempi kaupunkikuvallinen ja ympäristöön sovittamisen ohjaus asemakaavamuutosten yhteydessä. Tämän myötä alueella on edellytykset kehittyä ympäristöään paremmin palvelevaksi keskuksiksi.

Suunnitteluperiaatteilla hahmotetaan alueen identiteettiä ja avataan suunnittelualueeseen liittyviä reunaehtoja ja erityiskysymyksiä. Suunnitteluperiaatteissa tuodaan näkyväksi tuleviin hankkeisiin liittyvät suunnittelukysymyksiä, selvitystarpeita sekä toteuttamisen edellytyksenä olevia päätöksiä ja investointeja. Periaatteet toimivat myös keskustelun ja vuorovaikutuksen välineenä asukkaiden, maanomistajien, vuokranhaltijoiden ja alueen toimijoiden suuntaan.

Suunnitteluperiaatteet ohjaavat alueen jatkosuunnittelua, asemakaavoitusta, liikenne- ja katusuunnittelua, aukio- ja puistosuunnittelua sekä muuta alueen kehittämistä, joissa suunnitteluratkaisut tarkentuvat. Niissä esitetään yleiskaavaan ja kaupunkistrategiaan perustuen linjaukset alueen tulevalle kehittämiselle. Suunnitteluperiaatteisiin on lisäksi koottu periaatteellisen tason suunnitteluohjeita ja tutkittavia kehittämiskohteita.

Alueen suunnittelun aikajänne on erittäin pitkä – puhutaan 10–50 vuoden aikajännteellä tapahtuvista muutoksista - mahdollisesti pidemmästäkin ajanjaksosta. Itäisen bulevardikaupungin itäosan muutoksen suhteen keskeisenä taustatekijänä on koko itäisen Helsingin kehittyminen sekä Östersundomin alueen kehityspotentiaali.

Päätökset suunnitteluperiaatteiden pohjana

Suunnitteluperiaatteet edesauttavat kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista osoittamalla alueen vahvuuksiin perustuvia kaupungin kasvun mahdollisuuksia. Suunnitteluperiaatteet ovat Helsingin yleiskaavan ja yleiskaavan toteutusohjelman mukaiset.

Lisäksi Helsingin kaupungilla on voimassa useita muita ohjelmia ja linjauksia, joihin suunnittelu pohjautuu. Näitä ovat mm. Hiilineutraali Helsinki 2030, Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma (AM-ohjelma), Ilmastonmuutokseen sopeutumisen linjaukset 2019–2025, liikkumisen kehittämisohjelma, pyöräliikenteen kehittämisohjelma ja kävelyn edistämishjelma sekä Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelma (Vistra).

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue käsittää Itäväylän varren ympäristöä Vartiokylän kaupunginosassa Vartioharjun ja Mellunmäen alueilla. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 160 ha.

Itäväylä on pääasiassa valtion omistuksessa oleva maantie, jota reunustavat melusteet. Suunnittelualueen keskivaiheilla Uussillan- ja Linnanvuoren puiston kohdalla on virkistys- ja viheralue sekä itäinen viherysteys Itäväylän poikki. Tässä kohtaa sijaitsee myös toimitila-alue,

jonka vieressä 2000-luvulla valmistuneita kerrostaloja. Alueilla on erityisesti autohuoltoon ja katsastukseen liittyviä toimintoja, varastotilaa sekä pienteollisuutta. Toimitila-alueella Linnanherran alue on pääasiassa yksityisomisteinen ja koillisosan alue kaupungin omistama.

Suunnitteluperiaatteiden alueella sijaitsevat mm. Linnavuorenpuisto, Linnalahdenpuisto, Uussillanpuisto, Tankovainionpuisto sekä Linnanherrankujan ja Linnanpajantien yritysalueet ja Vartiokylän ala-aste, päiväkotit Vartiokylä, päiväkotit Fallpakka, Vartiokylän kappeli ja Mellunkylän pelastusasema ja kaksi pientä päivittäistavara-kauppaa. Julkinen liikenne tukeutuu bussiliikenteeseen. Puotilan metroasema sijaitsee suunnittelualueen lounaisosassa. Palvelut painottuvat Itäkeskukseen. Bredbackan asemakaavamuutoksen alue sijaitsee Länsimäentien eteläpuolella.

Suunnittelualueen rakennuskanta on pääosin pientalovaltaista. Vartiokylän pientaloalueilla tontit ovat sekä yksityisessä omistuksessa olevia että kaupungin vuokratontteja.

Suunnittelualueella on voimassa useita asemakaavoja (yhteensä 92 kpl) vuosilta 1959–2019, joissa alue on merkitty mm. asuinrakennusten, asuin- ja erillispientalojen sekä yleisten rakennusten korttelialueiksi, puisto- ja lähivirkistysalueeksi, työpaikka-alueeksi, teollisuus-, varasto- ja huoltorakennusten sekä suojaviheralueeksi.

Suunnitteluperiaatteiden aluerajauksen sisällä asui vuonna 2019 n. 5 500 asukasta.

Vuorovaikutus suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Suunnitteluperiaatteiden valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista kohdistuivat alueen teknisiin ominaisuuksiin ku-

ten voima- ja vesihuoltojohtoihin ja joukkoliikenteeseen, raskaan liikenteen huomioimiseen sekä kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan tuleviin tarpeisiin alueella. Kannanotoissa esitetyt asiat on huomioitu tarkoituksenmukaisella suunnitteluperiaatetasolla.

Mielipiteet

Suunnitteluperiaatteiden luonnos oli nähtävillä 9.5.–6.6.2022. Kirjallisia mielipiteitä kirjaamoon saapui 2 kpl. Toinen oli Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen Helsyn mielipide ja toinen yksityisen henkilön. Suunnittelun aikana on tullut sähköpostiviestejä suunnittelijoille sekä suoraan etä-palautekanavan kautta toistakymmentä.

Mielipiteet kohdistuivat suunnittelualueen lisärakentamiseen kerrostalo- ja nykyiselle pientalovaltaiselle asuinalueelle, pientalokuuden säilyttämiseen pientalovaltaisena, melu- ja pienhiukkaspäästöistä, vuorovaikutuksen vaikuttavuudesta, suunnitelman yleiskaavan mukaisuudesta, liikenne- ja pysäköintijärjestelyistä sekä aikataulusta. Keskustelua syntyi täydennysrakentamisen ilmastovaikutuksesta, päiväkotijärjestelyjen ja koulutoimintojen riittämättömyydestä ja suunnitteluperiaatteiden esitystekniikasta. Lisäksi kysyttiin, onko täydennysrakentamiselle todellista tarvetta, kuinka paljon asukasmäärä lisääntyy alueella ja miksi juuri Vartiokylää täyttyy täydennysrakentaa. Oltiin myös huolissaan oman kodin menettämisestä erityisesti vuokratonteilla.

Yhdistykseltä tullut mielipide käsitteli luonnonsuojelua ja monimuotoisuuden vaalimista alueella.

OAS:in ja suunnitteluperiaatteiden luonnoksen nähtävilläoloaikana oli avoinna eHarava-työkalulla toteutettu asukaskysely verkossa, johon tuli 1 140 vastausta.

Kyselyssä tuli esiin, että asukkaiden mielestä alueella on selvä identiteetti ja ihmeteltiin, miksi aluetta ollaan muuttamassa. Identiteetin koettiin menevän ristiin kaupungin vision kanssa ja sen tulisi pysyä kylämäisenä pientalo- ja omakotialueena. Korkeiden rakennusten ja kerrostalojen rakentamista sekä alueen liiallista muuttumista vieroksuttiin. Huolta herätti omakotitalotonttien tulevaisuus, esimerkiksi että ne jouduttaisiin purkamaan tai tontin vuokrasopimuksia ei jatkettaisi. Ranta-alueita haluttiin kehittää enemmän virkistysalueeksi, puistojen ja viheralueiden hoito toivottiin. Itäväylän alue merkittiin karttakyselyssä kohteeksi, joka tarvitsee kehitystä, parempaa viihtyisyyttä, paremmat liikennejärjestelyt sekä vähemmän melua.

Moni vastasi pienimuotoisen lisärakentamisen kiinnostavan. Energiaratkaisujen kehittäminen kiinnosti vastaajia selvästi, kuten aurinkopaneelien hankkiminen, maalämpö sekä muut energia- ja ilmastoystäväl-

liset ratkaisut. Viherrakenteen kehittäminen ja hoito sekä tarve toiselle päivittäistavarakaupalle mainittiin. Asukaskyselyn tulokset on koottu tiivistetysti Asukaskyselyn loppuraporttiin (liite 7).

Mielipiteet on otettu huomioon tavoitteiden mahdollistamassa laajuudessa suunnitteluperiaatetasoisesti. Lähtötietoraportti ja selostus on eroteltu erillisiksi raporteiksi ja varsinaiset suunnitteluperiaatteet karttoineen on uusi raportti. Jatkosuunnittelussa aluerajauksia on muotoiltu ja tarkennettu. Suunnitteluperiaatteiden kehittämisen ja rakentamisen paikat kuvaavat maankäytön pääkäyttötarkoitusta, jotka sisältävät alueiden sisäiset viheralueet sekä viher- ja virkistyspalvelut. Alueilla ei ole tarkkaa rajaa, vaan vierekkäisten alueiden maankäyttöpotentiaali tutkitaan tarkemmassa suunnittelussa ja sovitetaan yhteen olemassa olevaan niin, että syntyy toimiva ja miellyttävä kaupunkirakenne - erityisesti pientaloalueiden vieressä yhteensovittaminen tehtävä erityisellä tarkkuudella. Jatkosuunnittelussa huomioidaan seudulliset ja paikalliset viher- ja virkistysverkostot sekä turvataan näiden jatkuvuus myös maankäyttöalueiden läpi ja luonto- ja kulttuuriympäristöarvot huomioidaan. Itäisen bulevardikaupungin tarjoamat mahdollisuudet maanomistajille ja kaupungin asuntotonttien vuokralaisille sekä vuokratonttien jatkamismahdollisuudet on tarkennettu. Edelleen korostetaan, että suunnitteluperiaatteiden alueen kehittäminen on erittäin pitkän aikajänteelle sijoittuvaa sekä hyvin riippuvainen Östersundomin tulevaisuuden kehityssuunnasta sekä pikaraitiotiepäätöksestä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303
maria.isotupa(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Marko Ahola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37868
marko.ahola(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, lähtötietoja 9.5.2023
- 4 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, 9.5.2023
- 5 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, selostus 9.5.2023
- 6 Vuorovaikutusraportti 9.5.2022 ja asukastilaisuuden (1.12.2022) muistio
- 7 Itäisen bulevardikaupungin itäosan suunnitteluperiaatteet, asukaskyse-

09.05.2023

Asia/9

8 lyn loppuraportti 9.5.2023
Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1 Mielenpiteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mielenpiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 7.6.2022

§ 246

Mannerheimintie 3 ja 5:n asemakaavan muuttaminen (nro 12695)

HEL 2019-013385 T 10 03 03

Hankenumero 0888_25

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä 9.5.2023 päivätyn asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12695 (liite nro 3). Asemakaavan muutos koskee 2. kaupunginosan (Kluuvi), korttelin 2096 tonttia 9, tason -2.0 yläpuolista tilaa
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteeseen, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunta: 5 000 euroa

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Irene Siljama, arkkitehti, puhelin: 09 310 33174

[irene.siljama\(a\)hel.fi](mailto:irene.siljama@hel.fi)

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233

[janne.prokkola\(a\)hel.fi](mailto:janne.prokkola@hel.fi)

Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252

[mikko.juvonen\(a\)hel.fi](mailto:mikko.juvonen@hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

[raila.hoivanen\(a\)hel.fi](mailto:raila.hoivanen@hel.fi)

Pekka Nikulainen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

[pekka.nikulainen\(a\)hel.fi](mailto:pekka.nikulainen@hel.fi)

Liitteet

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Y-tunnus

0201256-6

1	Sijaintikartta
2	Ilmakuva
3	Asemakaavan muutoksen nro 12695 kartta, päivätty 9.5.2023
4	Asemakaavan muutoksen nro 12695 selostus, päivätty 9.5.2023, päivitetty Kylk:n 9.5.2023 päätöksen mukaiseksi
5	Havainnekuva, 9.5.2023
6	Poikkeamispäätös, HEL 2019-009982, 20.12.2019
7	Liikennesuunnitelma (piir.nro 7389 / 17.2.2023)
8	Runkomelu- ja tärinäselvitys
9	Tilastotiedot
10	Tehdyt muutokset
11	Vuorovaikutusraportti 15.11.2021, täydennetty 9.5.2023
12	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

	Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen
Kustannusten osalta	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hakija	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen Liite 10
Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen Liite 11
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen Liite 11
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen Liite 3 Liite 4 Liite 11
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muuttaminen

Väylävirasto	taminen Liite 11 Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muut- taminen Liite 11
Museovirasto, kulttuuriympä- ristön suojelu	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muut- taminen Liite 11
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Esitysteksti Kunnallisvalitus, asemakaavan muut- taminen Liite 11
Kymp/Talouden tuki	

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee tonttia Kaivopihan ympärillä osoitteessa Mannerheimintie 3 ja 5 sekä Kaivokatu 10. Tontilla sijaitsevat eri ikäiset rakennukset Vanha ylioppilastalo, Uusi ylioppilastalo, Hansatalo, Citytalo ja Kaivotalo sekä koko tontin laajuiset maanalaiset tilat. Kaavaratkaisu mahdollistaa hotellin sijoittamisen tontille sekä lisärakentamisen tontilla hotellin laajennusta varten.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa hotellin sijoittuminen Hansataloon ja Uuteen ylioppilastaloon, sekä täydennysrakentaminen olemassa olevan Hansatalon katolle, Kaivopihan puolella. Uusi hotellitila yhdistyisi olemassa olevaan Seurahuone hotelliin, joka sijaitsee samassa korttelissa, viereisellä tontilla 10.

Lisäksi hankkeen tavoitteena on uudistaa Kaivopihan ulkoalueita sekä tontin läpi kulkevia maanalaisia jalankulkuyhteyksiä Kolmen sepän aukion suuntaan. Maantason sisätiloissa sijaitsevat jalankulkureitit muuttuvat, mutta yhteydet Kaivopihalta Kaivokadulle, Rautatientorin metroasemalle, Mannerheimintien alitse sekä Kolmensepänaukiolle säilyvät.

Kaavaratkaisun myötä tontin kerrosala kasvaa 1 385 k-m². Uutta toimittilakerrosalaa tontille tulee 1 215 k-m² ja uusia katettuja ja lämmitettyjä jalankulkualueita 170 m². Tontin tehokkuusluku on e=4,5.

Hankkeelle on myönnetty poikkeamispäätös laajennusta varten vuonna 2019. Rakennustyöt ovat jo käynnissä. Hotellin on tarkoitus avautua syksyllä 2023. Kaavaratkaisu perustuu poikkeamispäätökseen.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7389, 17.2.2023), jonka mukaan uuden hotellin pääsisäänkäynnin eteen, Mannerheimintien varteen, lisätään uusi saattosyvennys hotellin saattoliikenteelle. Paikka on noin 6,6 m pitkä ja sijoittuu kahden olemassa olevan puun väliin. Muutostyöt edellyttävät pyörätien siirtoa sekä jalankulkuliikennejärjestelyjen muutosta.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siihen, että tontille saa sijoittaa hotellitoimintaa ja Uuden ylioppilastalon takana Hansatalo korotetaan noin 9,1 metrillä. Lisäys ei muuta kaupunkikuvaa katutasosta merkittävästi, sillä uudisrakennus on julkisivulinjasta sisäänvedetty. Maantason sisätiloissa sijaitsevat jalankulkureitit uudistuvat, mutta yhteydet Kaivopihalta Kaivokadulle, Rautatien metroasemalle, Mannerheimintien alitse sekä Kolmensepänaukiolle säilyvät.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että alueen palveluiden määrä ja intensiteetti kasvaa ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset paranevat. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tontti sijaitsee Helsingin liikekeskustassa, joka on liike-elämän ja palveluiden keskittymä sekä joukkoliikenteen solmukohta. Korttelin 2096 tontti 9, jota kaavamuuotos koskee, on keskeinen osa Helsingin liikekeskustaa. Tontilla sijaitsevat eri ikäiset rakennukset on rakennettu kiinni toisiinsa, ja yhdessä ne muodostavat Kaivopihan ympäristön.

Vanha ylioppilastalo liittyy RKY-alueeseen Helsingin Aleksanterinkatu. Kaivopiha, Ylioppilasaukio ja korttelin sisätilojen läpi kulkevat jalankulkuyhteydet ovat tärkeitä yhteyksiä rautatieaseman, metroaseman ja näiden etelä- ja länsipuolisen ydinkeskustan välillä.

Alueella on voimassa asemakaava no 11018 vuodelta 2002.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Väylävirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakennusten suojeluun, kulttuuriympäristön vaalimiseen, vesihuoltoon, sekä maanalaisiin tiloihin ja yhteyksiin Pissararadan suunnittelualueen läheisyydessä ja kohtaamiskohtissa. Kannanotoissa esitetyt asiat ovat otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavamääräyksillä on varmistettu rakennuksien suojeluarvot ja voimassa olevissa maanalaisissa asemakaavoissa varatut tilat ovat mahdollisia toteuttaa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat yrittäjien elinkeinon mahdollistamiseen muutosten aikana. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että esitetty mielipide on annettu hankkeelle tiedoksi jatkosuunnitelmia varten.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 1 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 15.11.–14.12.2021

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakennusten julkisivujen lasisuuteen ja tämän myötä lintujen turvallisuuteen etenkin kattojen yläpuolelle sijoittuvan ikkunarivin osalta.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat prosessiin ja sen lainmukaisuuteen osallistumisen ja valitusoikeuden kannalta, rakennuskannan arvoihin ja suojelutavoitteisiin, kulttuuriperinnön vaalimiseen sekä Pissarataan, sen suunniteltuihin yhteyksiin ja tilavarauksiin ja näiden toteuttamista mahdollistaviin merkintöihin ja määräyksiin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Väylävirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Lisäksi Museovirasto ilmoitti, että Museoviraston ja alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo vastaa lausunnon antamisesta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen. Tehdyt muutokset ovat luonteeltaan vähäisiä, joten kaavaehdotusta ei ole ollut tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyvät tarvittavat maankäyttösopimusmenettelyt on saatettu päätökseen. Maankäyttösopimus on allekirjoitettu 6.4.2023 (tonttipäällikön päätös §11, 8.2.2023).

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 §, 51 §, 52 §, 54 §, 57 §, 59 §, 62 §.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asemakaavan muutoksesta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n kohdan 2 perusteella, koska kaavaratkaisulla ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Irene Siljama, arkkitehti, puhelin: 09 310 33174

irene.siljama(a)hel.fi

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233

janne.prokkola(a)hel.fi

Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Pekka Nikulainen, johtava liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

pekka.nikulainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12695 kartta, päivätty 9.5.2023
- 4 Asemakaavan muutoksen nro 12695 selostus, päivätty 9.5.2023
- 5 Havainnekuva, 9.5.2023
- 6 Poikkeamispäätös, HEL 2019-009982, 20.12.2019
- 7 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7389 / 17.2.2023)
- 8 Runkomelu- ja tärinäselvitys
- 9 Tilastotiedot
- 10 Tehdyt muutokset
- 11 Vuorovaikutusraportti 15.11.2021, täydennetty 9.5.2023
- 12 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mieliopide
- 2 Muistutus

Muutoksenhaku

Kustannusten osalta

Kunnallisvalitus, asemakaavan
muuttaminen
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksian-
to

Otteet

Ote

Hakija

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet osoit-
teensa

Ne muistutuksen esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet osoit-
teensa

Helsingin seudun ympäristö-
palvelut -kuntayhtymä

Uudenmaan elinkeino-, lii-
kenne- ja ympäristökeskus

Helen Sähköverkko Oy

Väylävirasto

Museovirasto, kulttuuriympä-
ristön suojelu

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 10

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 11

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 11

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 3

Liite 4

Liite 11

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 11

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 11

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 11

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, asemakaavan muut-
taminen

Liite 11

09.05.2023

Asia/10

Kymp/Talouden tuki

Tiedoksi

Kymp/Asemakaavoituspalvelu (kuulutus) tiedoksianto
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 9.12.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 21.4.2020

Nimistötoimikunta 15.09.2021 § 56

§ 247

Puotilanrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos (sisältää liikennesuunnitelmaluonnoksen)

HEL 2022-006830 T 10 03 03

Hankenumero 0738_1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti, puhelin: 310 20516

jussi.ukkonen(a)hel.fi

Olga Airaksinen, arkkitehti, puhelin: 040 6501365

olga.airaksinen(a)hel.fi

Janne Antila, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20355

janne.antila(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 310 33671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37347

karri.kyllastinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Mia Kajan, erityisasiantuntija, tontit, puhelin: 310 15820

mia.kajan(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Puotilanrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen kartta, päivätty 9.5.2023
- 4 Puotilanrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen selostus, päivätty 9.5.2023
- 5 Havainnekuva, 20.2.2023
- 6 Kaavaluonnoksen viitesuunnitelma 9.5.2023
- 7 Liikennesuunnitelmaluonnos 9.5.2023

8	Tilastotiedot
9	Vartiokylänlahti – Vedenlaadun ja pohjaeliöstön pitkän aikavälin muutokset ja alueen vedenalaisen luonnon nykytila (29.11.2019)
10	Vuorovaikutusraportti 20.2.2023, täydennetty 9.5.2023, asukastilaisuuden (7.6.2022) muistio, yritystilaisuuden (14.6.2022) muistio ja kaavailan (6.3.2023) muistio
11	Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 9.5.2023 päivätyn asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen (liite nro 3) jatkosuunnittelun pohjaksi. Asemakaava- luonnos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Puotila, Marjaniemi) vesialuetta ja asemakaavan muutosluonnos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Puotila, Marjaniemi) korttelia 45222, katu-, raide- liikenne-, suojaviher-, virkistys- ja vesialueita sekä venesatamaa (muodostuvat uudet korttelit 45586, 45587, 45588, 45589, 45590 ja 45591)
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee pääosin nykyistä Puotilan venesataman aluetta, joka sijaitsee Vartiokylänlahden länsirannalla Puotilan asuinalueen eteläpuolella ja Marjaniemen asuinalueen itäpuolella. Kaava-alueeseen kuuluu myös Marjaniemen itäranta sekä Koivuniemen venesataman alue. Kaavaratkaisu mahdollistaa, että nykyisen Puotilan venesataman alueelle - lähelle Itäkeskuksen kehittyviä palveluita - rakentuu uusi omaleimainen naapurusto noin 2 700 asukkaalle, jossa asuminen ja veneharrastus yhdistyvät merelliseksi asuinalueeksi.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, että Puotilanrannasta muodostuu vihreä ja merellinen asuinalue, jossa on hyvä

asua ja veneillä sekä virkistyä osana Vartiokylänlahden ympäristöä ja luontoa.

Alueelle on suunniteltu tehokasta ja monipuolista kerrostaloasumista, josta osa sijoittuu saarikortteliin, uusi pienvenesatama, vihreä rantapuisto ja laadukkaat kulkuyhteydet Vartiokylänlahden rantaa pitkin, päiväkotit, kolme pysäköintilaitosta sekä maantason liiketiloja kerrostaloissa ja yksi päivittäistavarakauppa pysäköintilaitoksessa.

Kaavavalmistelussa on tutkittu, että toteuttamalla osa alueen asuntorakentamisesta kanavan erottamana saarena saavutetaan merkittäviä vetovoimahyötyjä: useampaan asuntoon avautuu merinäkö ja samanaikaisesti Marjaniemestä Vartiokylänlahdelle ulottuva rantareitti saadaan suunniteltua houkuttelevaksi ja vetovoimaiseksi.

Saarikorttelin suunnittelusta ja toteutuksesta järjestetään kilpailu, jolla haetaan uusia ratkaisuja rantarakentamisessa tunnistettuihin haasteisiin mm. kustannusten ja hiilipäästöjen osalta. Kilpailun kautta nähdään millaisia hyötyjä esirakentamisen ja asuinrakentamisen toteuttamisella yhtenä hankkeena voidaan saavuttaa. Samalla kilpailun toivotaan kannustavan rakennuttajat esittämään alueelle poikkeuksellisen korkeatasoisia ehdotuksia Itä-Helsingin vetovoimaa kasvattamaan. Lähtökohdat kilpailulle ovat ainutlaatuiset: asuinhanke, jossa meri on läsnä kaikilla sivuilla, on täysin poikkeuksellinen. Kilpailu järjestetään ennen kaavamuutoksen ehdotusvaihetta.

Kaavaratkaisun kokonaiskerrosala on 127 580 k-m², josta uutta kerrosalaa on 119 780 k-m². Tästä liike-, toimisto- ja palvelutiloja on 5 480 k-m², ja yleisten rakennusten kerrosalaa on 1 800 k-m². Alueen keskimääräinen korttelitehokkuus $e_{k} = 1,9$. Asukasmäärän lisäys on noin 2 700 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelmaluonnos, johon on esitetty Puotilanrannan katujärjestelyt sekä muutokset Meripellontietä koskien.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista edistämällä asuntotuotantoa (hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä), vahvistamalla kaupunginosan elävyyttä, omaleimaisuutta ja merellisyyttä sekä ehkäisemällä alueiden välistä eriytymistä. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet 20.10.2020.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Puotilan venesataman alue koostuu pääosin laajasta istutuksin jäsenellystä kentästä, jolla on pysäköintiä ja veneiden säilytystä, ja siihen liittyvistä laiturirakenteista. Venepaikkoja on nykyisin noin 600 kpl. Alueella on venekerhon rakennus, huoltorakennuksia ja liikerakennuksia, sekä niihin liittyviä pysäköintialueita.

Marjaniemen itäranta on ruovikkoista tulva-aluetta, jolla ei ole kiinteitä rakennuksia. Vanhan Koivuniementien jatkeena olevan kulkuyhteyden päässä on 0,57 hehtaarin kokoinen kenttä, joka toimii veneiden talvisäilytysalueena.

Marjaniemen kaakkoiskärjessä olevassa Koivuniemessä on Koivuniemen venesatama, jossa on Marjaniemen purjehtijoiden ja Marjaniemen melojien rakennukset sekä venepaikat noin 70 veneelle.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1960–2000). Niissä alue on merkitty Meripellontien katualueen eteläpuoliselta osalta ja Vartiokylänlahden osalta pääosin merkinnällä LV, Venesatama. Meripellontien eteläreunassa Puotilantien liittymän kohdalla on yleisten rakennusten korttelialue (YPA), jolle saa rakentaa paloaseman. Kunnallisneuvoksentie on katualuetta, ja sen länsipuolinen osa on puistoaluetta (P). Loppuosa kaava-alueesta Meripellontien eteläpuolella on Vartiokylänlahden vesialuetta, josta osa on kaavoittamatonta.

Helsingin kaupunki omistaa koko alueen lukuun ottamatta Koivuniemen kärjessä olevaa laituri- ja uimapaikkakäytössä olevaa vesialuetta 91-433-879-7, joka on järjestäytymättömän osakaskunnan omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kustannusarviota päivitetään asemakaavan laadinnan yhteydessä. Alla oleva kustannusarvio perustuu pääosin alueelle laadittuihin suunnitteluperiaatteisiin:

Esirakentaminen ja rantarakenteet	50–60 milj. euroa
Kadut ja aukiot	10 milj. euroa
Julkiset rakennukset	7 milj. euroa
Puistot	1 milj. euroa
Yhteensä	70–80 milj. euroa

Uuden kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on laskettu AM- ohjelman hallinta- ja rahoitusmuotojakaumalla. Rakennusoikeuden arvo on noin 70-80 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Museovirasto
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat Puotilan venesataman kulttuurihistorian sekä vedenalaiseen kulttuuriperinnön selvittämiseen, täydennysrakentamisen maisemallisiin vaikutuksiin, alueen vesihuoltolinjoihin sekä uusiin johtotarpeisiin, jätehuoltoon - erityisesti mahdollisia kelluvia asuntoja koskien, pelastustoiminnan järjestelyihin ja Meripellontien bussipysäkkien paikkoihin. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että:

- Puotilan venesataman alue rakennuksineen inventoidaan valokuvaamalla ennen kaavaehdotuksen laadintaa.
- Vedenalainen kulttuuriympäristö on selvitetty ennen luonnoksen laadintaan.
- Vartiokylänlahden suurmaisema on huomioitu täydennysrakentamisen suunnittelussa osana luonnossuunnittelua.
- Johtosiirtotarpeet kartoitetaan ennen kaavaehdotuksen laadintaa osana kunnallisteknisten verkostojen yleissuunnitelmaa.
- Jätehuollon, pelastamisen ja Meripellontien bussipysäkkien sijoittuminen ja toiminnallisuus esitetään ennen kaavaehdotuksen laadintaa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat täydennysrakentamisen arkkitehtuuriin, mitta-

kaavaan ja sijoittumiseen, asumisen hallintamuotojakaumaan, ranta-alueiden ja tekosaaren täyttöihin sekä niiden vaikutuksiin Vartiokylänlahden veden virtauksiin, liikenteeseen ja ympäristöhäiriöihin, maisema- ja luontoarvoihin, lintujen turvallisuuteen, rakentamisen vaikutuksiin alueen lepakoihin, uuden pienvenesataman toimintoihin ja veneiden talvisäilytykseen, yritystoimintaan ja lähipalveluihin sekä taiteeseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että Meripellontien pohjoispuolisen suojaviheralueen täydennysrakentamisesta on luovuttu ja pienvenesataman aluetta on muutettu. Uusien rakennusten arkkitehtuuri liittyy julkisivumateriaalin kautta ympäröivien rakennusten materiaalisuuteen. Liikennesuunnitelmaluonnos on laadittu. Mielipiteissä esitetyt selvitystarpeet on kartoitettu: esirakentamiseen, Vartiokylänlahden virtauksiin ja vedenalaiseen luontoon liittyvät selvitykset valmistuvat kaavaehdotuksen valmistelun aikana. Alueen lepakkoja tai lintuja koskien ei ole asiantuntija-arvion mukaan tarvetta laatia erillisiä selvityksiä, vaan niiden osalta on hyödynnetty olemassa olevia selvityksiä ja Helsingin luontotietojärjestelmän tietoja.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 24 kpl.

Luonnosaineiston erillisen nähtävilläolon yhteydessä saadut mielipiteet kohdistuivat kaavamutoksen lähtökohtaan muuttaa nykyinen virkistyskäytössä oleva pienvenesataman alue asuinalueeksi, täydennysrakentamisen mittakaavaan, sijoittumiseen ja arkkitehtuuriin, liikenteen ja pysäköinnin järjestelyihin, rannan ja tekosaaren rakentamisen maisemallisiin vaikutuksiin, luontovaikutuksiin ja hiilipäästöihin sekä rantareitin toimivuuteen ja rantapuiston sekä uuden pienvenesataman toimintoihin.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaluonnoksen mukaista perusratkaisua tarkennetaan kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä niin, että korttelialueiden massoittelussa tutkitaan rakennusten korkeuksia sekä kerrosmääriä ja yleisten alueiden suunnittelussa tutkitaan kulkuyhteyksiin sekä puiston ja uuden venesataman toimintoihin liittyvät seikat. Lisäksi rakentamisen vaikutuksia Vartiokylänlahden luontoon selvitetään lisää suunnittelun tarkentumisen myötä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 24 kpl, joista yhden oli allekirjoittanut 118 osallista (Puotilan rantapuiston kehittämissryhmän).

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselistuksesta.

09.05.2023

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti, puhelin: 310 20516

jussi.ukkonen(a)hel.fi

Olga Airaksinen, arkkitehti, puhelin: 040 6501365

olga.airaksinen(a)hel.fi

Janne Antila, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20355

janne.antila(a)hel.fi

Pihla Sillanpää, johtava maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 310 33671

pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37347

karri.kyllastinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Mia Kajan, erityisasiantuntija, tontit, puhelin: 310 15820

mia.kajan(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Puotilanrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen kartta, päivätty 9.5.2023
- 4 Puotilanrannan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen selostus, päivätty 9.5.2023
- 5 Havainnekuva, 20.2.2023
- 6 Kaavaluonnoksen viitesuunnitelma 9.5.2023
- 7 Liikennesuunnitelmaluonnos 9.5.2023
- 8 Tilastotiedot
- 9 Vartiokylänlahti – Vedenlaadun ja pohjaeliöstön pitkän aikavälin muutokset ja alueen vedenalaisen luonnon nykytila (29.11.2019)
- 10 Vuorovaikutusraportti 20.2.2023, täydennetty 9.5.2023, asukastilaisuuden (7.6.2022) muistio, yritystilaisuuden (14.6.2022) muistio ja kaavailan (6.3.2023) muistio
- 11 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mieliopidekirjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoitta-

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

09.05.2023

Asia/11

neet osoitteensa

täntöönpano

Päätöshistoria

Nimistötoimikunta 18.01.2023 § 4

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.6.2022

§ 248

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle asunnottomuuden poistamisen toimenpideohjelman 2023-2025 hyväksymiseksi

HEL 2023-004821 T 05 07 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mia Haglundin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kati Hytönen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 29729
kati.hytonen(a)hel.fi
Oscar Ailio, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 42080
oscar.ailio(a)hel.fi

Liitteet

1 Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle liitteessä 1 esitetyn asunnottomuuden poistamisen toimenpideohjelman 2023-2025 hyväksymistä.

Esittelijän perustelut

Kuvaus ohjelmasta

Kaupunkistrategian mukainen asunnottomuuden poistamiseen tähtäävä toimenpideohjelma 2023–2025 on laadittu Helsingin sosiaali-, ter-

veys- ja pelastustoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä. Toimenpideohjelman tavoitteena on poistaa asunnottomuus. Asunnottomuuden poistamisella tavoitellaan asunnottomien määrän vähentämistä siihen minimitasoon mihin se on mahdollista vähentää. Ilman asuntoa olevia tulee olemaan jatkossakin jonkin verran, koska Helsinkiin hakeutuu uusia asunnottomia henkilöitä ja helsinkiläisiä joutuu eri syistä asunnottomiksi.

Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi on luokiteltu neljään kokonaisuuteen: Asuntotuotanto, ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, pitkäaikaisasunnottomien palvelut sekä tietotuotanto, viestintä ja yhteistyö. Toimenpideohjelmaan tunnistettuja toimenpiteitä on yhteensä 15. Tavoitteiden lähtötaso on vuoden 2022 tilastoissa. Tärkein tavoitemittari on asunnottomien määrä kokonaisuutena ja eri ryhmissä, lisäksi on asetettu asunnottomuuden poistamiseen kohdennettujen toimenpiteiden seurannan mittareita. Toimenpiteiden etenemistä seurataan vuosittain. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaupunkiyhteistä toimialarajat ylittävää yhteistoimintaa sekä verkostoitunutta yhteistyötä palveluntuottajien, järjestöjen ja palvelujen käyttäjien kanssa.

Toimenpideohjelma käsitellään samansisältöisen sosiaali- ja terveyslautakunnassa 9.5.2023.

Taustaa

Helsinki on sitoutunut vähentämään asunnottomuutta. Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 asetettiin tavoitteeksi asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä. Kaupunkistrategian mukaisesti tehdään tarvittavat panostukset asunnottomuuden torjuntaan, tuetun asumisen ja muiden olemassa olevien palveluiden lisäksi kaupungin omaa vuokra-asuntokantaa hyödyntäen. Vähennetään huonosisuutta ja kehitetään etsivää sosiaalityötä, kuten etsivää lähityötä ja aikuissosiaalityötä.

Asunnottomuuden poistamisen toimenpideohjelma 2023–2025 on jatkumoa asunnottomuuden aiemmalle vähentämiseen tähänneelle toimenpideohjelmalle 2020–2022. Toimenpideohjelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi saatiin päätökseen ja toimenpiteissä edistyi pääsääntöisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelman avulla saavutettiin päätavoitteeksi asetetun asunnottomuuden puolittuminen yksinelävien osalta (-47 %) ja edistyi merkittävästi perheiden ja pariskuntien asunnottomuuden vähentämisen osalta (-38 %). Asunnottomuuden vähentämiseen vaikuttavia työtapoja kehitettiin ja uusia asumispalveluyksiköitä otettiin käyttöön. Resursseja kohdennettiin asetettujen tavoitteiden mukaisesti esimerkiksi asumisneuvontaan ja etsivään asunnottomuustyöhön. Näillä kei-

noilla tavoitettiin merkittävästi aiempaa paremmin avun tarpeessa olevia henkilöitä ja heidän asumisen ongelmiaan päästiin ratkaisemaan varhaisemmassa vaiheessa. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemisen ja vähentämisen toimenpideohjelman aikana kehitetyt toimenpiteet jatkuvat ja ne on vakiinnutettu normaalitoiminnaksi. Toimenpideohjelman aikana tunnistettuihin tarpeisiin kohdennettuja toimenpiteitä toteutetaan asunnottomuuden poistamiseen tähtäävän toimenpideohjelman 2023–2025 aikana. Asunnottomuutta vähentävillä toimenpiteillä on tiivis yhteys Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelmaan ja Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden palveluihin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomuus on moniulotteinen ilmiö eikä asunnottomuuden tilastollinen väheneminen anna riittävää kuvaa helsinkiläisten sosiaalisesta ja terveydellisestä hyvinvoinnista. Sosiaalinen ja terveydellinen huonousaisuus voi jatkua asunnon saamisesta huolimatta ja asunnottomuuden riski voi olla uusiutuva. Asunnottomuuden poistamiseksi ja huonousaisuuden vähentämiseksi on turvattava riittävä tuettujen asumiskäytäntöjen kapasiteetti pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi, paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen saataavuus ja saavutettavuus sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja varhainen tuki asumisen ongelmassa.

Alueellisesti kasautuvan huonousaisuuden lisäksi Helsingissä osa väestöstä jää käytännössä yhteiskunnan ulkopuolelle hyvin vaikeaan asemaan. Tässä ryhmässä korostuu vaikeat päihde- ja mielenterveysongelmat, asunnottomuus, rikollisuus ja vajavaiset mahdollisuudet käyttää yhteiskunnan tavanomaisia palveluja ja osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan

Helsingin ulkomaalaistaustaisen väestön osuus on suuri, noin 17 % (Suomi 5 %), ja osuus kasvaa edelleen. Väestöennusteen mukaan vuonna 2035 ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä on noin 22 %. Helsingissä on 25 % Suomen ulkomaalaistaustaisesta väestöstä ja pääkaupunkiseudulla noin puolet. Maahanmuuttajien asunnottomuus on jopa enemmän keskittynyt Helsinkiin kuin asunnottomuus kokonaisuudessaan. Monella maahanmuuttajataustaisella asukkaalla korostuu asumisneuvonnan tarve asunnon saamisen ja säilyttämisen tukena, koska heillä on puuttuvan tai heikon suomen kielen taidon, puutteellisten digitaitojen ja vähäisen yhteiskuntaan integroitumisen vuoksi vaikea tietää oikeuksiaan ja hyödyntää normaalipalveluja. Paperittomat ja liikkuva EU-väestö ovat osa Helsingin asunnottomuusilmiötä.

On inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeää, että sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimen, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä toteutetaan toimenpideohjelmaa, jonka avulla asunnottomuusuhan alla olevat, asunnottomat ja asumispalveluiden piirissä olevat saavat heille räätälöityjä ja kohdennettuja palveluja. Toimenpiteiden avulla tähdätään asunnottomuuden poistamiseen ja erityisen tuen tarpeessa olevien helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen eri ikä- ja väestöryhmät huomioiden.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kati Hytönen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 29729
kati.hytonen(a)hel.fi
Oscar Ailio, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 42080
oscar.ailio(a)hel.fi

Liitteet

1 Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023-2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Asuntoyksikkö
Asuntopalvelut
Mäntymaa Mia

§ 249

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle vuoden 2023 talousarvion sitovien määräraha-kohtien välisistä siirroista

HEL 2023-005265 T 02 02 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle vuoden 2023 talousarvion sitovien talousarviokohtien välisiä määrärahasiirtoja seuraavasti:

Talousarviokohdista

8 01 03	Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen	
8 01 03 01	Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiseksi saattaminen	1,0 milj. euroa
8 03 03	Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa	1,0 milj. euroa
8 08	Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi	
8 08 02 04	Kruunuvuorenranta	6,5 milj. euroa
8 10 01	Kruunusillat	
8 10 01 02	Liittyvä esirakentaminen	6,5 milj. euroa
8 10 01 03	Liittyvät kadut ja liikenneväylät	1,0 milj. euroa

Siirretään talousarviokohtaan

8 01 01	Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset	16,0 milj. euroa
---------	---	------------------

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi
Hanna Mikkola, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 21357
hanna.mikkola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarviovuoden 2023 aikana on tullut tarve ylittää talousarvion sitova määräraha-kohta 8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi.

Kaupunginvaltuusto on vuodelle 2023 myöntänyt 13,5 milj. euroa määrärahaa maanhankintaan sekä vuodelta 2022 käyttämättä jäänyttä ylitsoikeusmäärärahaa 0,432 milj. euroa, yhteensä 13,932 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 30,0 milj. euroa, joka ylittää käytettävissä olevan määrärahan 16,068 milj. eurolla. Vajeen kattaminen on mahdollista toteuttaa sitovien määräraha-kohtien välisinä siirtoina. Esitetyn 16,0 milj. euron määrärahasiirron myötä vuoden 2023 maanhankintamäärärahat ovat 29,932 milj. euroa. Määräraha mahdollistaa 11 kohteen täydennysrakentamisen (n. 52 000 kem²) yhteensä 8,6 milj. euroa, 3 kohteen strategisen maanhankinnan yhteensä 3,3 milj. euroa sekä 5 asemakaavojen toteuttamisen edellyttämää hankintaa yhteensä 4,1 milj. euroa.

Kaupunginosa	Hanke	Perustelu
08 Katajanokka	Satama- ja yleisten alueiden osto	Asemakaavan toteuttaminen, Helsingin Sataman vuokraaman laituri-alueen puuttuva osa; yleisiä alueita (kaupungilla lunastusvelvollisuus)
28 Oulunkylä / Maunula	Täydennysrakentamiskorvaus	Asemakaavan toteuttaminen; Vuokra-alueen hankinta kaupungin vapaaseen hallintaan on edellytys kaupungin omistaman varatun kerrostalotontin luovutukselle ja toteuttamiselle
28 Oulunkylä / Patola	Täydennysrakentamiskorvaus	Asemakaavan toteuttaminen; Vuokra-alueen hankinta kaupungin vapaaseen hallintaan on edellytys kaupungin omistaman kahden varatun kerrostalotontin luovutukselle ja toteuttamiselle

09.05.2023

28 Oulunkylä/ Metsälä	Strateginen hankinta, teollisuustontin osto	Hankinnalla säästetään kiireellisesti toteutettavien kävelyn ja pyöräliikenteen järjestelyissä ja myöhemmin toteutettavan raitiotien yhteiskustannuksia ja vähennetään raitiotien rakentamisen haittoja
33 Kannelmäki / Malminkartano	Yleisten rakennusten tontin osto	Asemakaavan toteuttaminen
38 Malmi / Ala-Malmi	Strateginen hankinta, teollisuustontin osto	Pohjoisbaanan turvallisemman linjauksen mahdollistaminen; pääosa alueesta luovutettavissa lisämaaksi
45 Vartiokylä / Itäkeskus	Täydennysrakentamiskorvaus	Asemakaavan toteuttaminen; Vuokra-alueen hankinta kaupungin vapaaseen hallintaan on edellytys kaupungin omistaman varatun kerrostalotontin luovutukselle ja toteuttamiselle
45 Vartiokylä / Myllypuro	Maanvaihto	Asemakaavan toteuttaminen; Vaihto on edellytys kerrostalotonttien rakentamiselle ja toteuttamiselle; kaupunki on varannut yhden kerrostalotontin asuisoikeusasuntojen rakentamiseen
45 Vartiokylä / Myllypuro	Täydennysrakentamiskorvaus	Asemakaavan toteuttaminen; Vuokra-alueen hankinta kaupungin vapaaseen hallintaan on edellytys kaupungin omistaman kolmen kerrostalotontin luovutukselle ja toteuttamiselle
47 Mellunkylä / Mellunmäki	Strateginen hankinta, kerrostalokiinteistön osto	Mellunmäen keskustan kehittämisen edistämiseksi
47 Mellunkylä / Mellunmäki	Täydennysrakentamiskorvaus	Asemakaavan toteuttaminen; Vuokra-alueen hankinta kaupungin vapaaseen hallintaan on edellytys kaupungin omistaman varatun kerrostalotontin luovutukselle ja toteuttamiselle
49 Laajasalo /	Täydennysrakentamiskorvaus	Asemakaavan toteuttaminen;

Gunillankallio	tamiskorvaus	Vuokra-alueen hankinta kaupungin vapaaseen hallintaan on edellytys kaupungin omistaman kolmen varatun kerrostalotontin luovutukselle ja toteuttamiselle
49 Laajasalo / Yliskylä	Pysäköintitontin ja katualueen osto (vaihto)	Asemakaavan toteuttaminen; Pysäköintitontin ja katualueen hankinta on edellytys asemakaavan mukaisten kerrostalotonttien rakentamiselle
58 Karhusaari	Katualueen osto	Asemakaavan toteuttaminen; kaupungilla lunastusoikeus ja -velvollisuus, katusuunnitelma hyväksytty

Talousarvion sitovan määrärahakohdan 8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi ylitystarve on mahdollista kattaa muilta talousarviokohdilta käyttämättä jäävistä määrärahoista. Määräraha esitetään siirrettävän talousarviokohdista 8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiseksi saattaminen, 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, 8 08 02 04 Kruunuvuorenranta, kaupunginhallituksen käytettäväksi sekä talousarviokohdan 8 10 01 Kruunusillat alakohdista 8 10 01 02 Liittyvä esirakentaminen ja 8 10 01 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät.

Seuraavassa on esitetty alakohdittain määrärahat ja ennustettu toteuma vuonna 2023:

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoitus- ja täydennysrakennuskorvaukset on talousarviossa osoitettu 13,5 milj. euroa ja ylitysoikeutta 0,432 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 30,0 milj. euroa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötyöt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen on osoitettu 18,7 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 17,7 milj. euroa. Talousarviokohdasta jää määrärahoja käyttämättä johdettujen useiden hankkeiden aikatauluvarmuuksista.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa on osoitettu 0,9 milj. euroa ja ylitysoikeutta 1,0 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 0,9 milj. euroa. Yhteishankkeiden suunnittelua jatketaan, mutta toteutukseen ei vielä edetä vuoden 2023 aikana.

8 08 02 04 Kruunuvuorenranta, kaupunginhallituksen käytettäväksi on osoitettu 14,6 milj. euroa ja ylitysoikeutta 6,0 milj. euroa. Kruunuvuorenrannan projektialueen katujen määrärahaa ennustetaan käytettävän 14,0 milj. euroa. Talousarviokohdasta jää määrärahoja käyttämättä Stansvikinkallion rakentamisen viivästymisestä valitusten takia sekä Stansvikintien rakentamisen toimenpidekiellosta johtuen. Linnanrakentajantien pohjoisosan sekä Itäväylän ylittävän sillan rakentaminen siirtyy vuodelle 2024 päätöksenteossa edellytetyn suunnitelmien tarkistamisen takia.

8 10 01 02 Liittyvä esirakentaminen on osoitettu 16,6 milj. euroa ja ylitysoikeutta 6,5 milj. euroa. Kruunusiltojen liittyvän esirakentamisen määrärahaa ennustetaan käytettävän 16,5 milj. euroa. Talousarviokohdasta jää määrärahoja käyttämättä johtuen Hakaniemenrannan vesilupapäätöksen mahdollisesta viivästymisestä, joka vaikuttaa alueen ruoppausaikatauluun.

8 10 01 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät on osoitettu 31,0 milj. euroa ja ylitysoikeutta 7,1 milj. euroa. Kruunusiltojen liittyvien katujen ja esirakentamisen määrärahaa ennustetaan käytettävän 34,2 milj. euroa. Talousarviokohdasta jää määrärahoja käyttämättä johtuen Hakaniemen sillan suunnittelun viiveistä, joka vaikuttaa sillan toteutusaikatauluun.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi
Hanna Mikkola, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 21357
hanna.mikkola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 250

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kunnan asukkaan ym. aloitteesta Helsingin luonnon turvaamiseksi

HEL 2023-002600 T 11 00 01

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kuntalaisaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki päättää säilyttää monimuotoisen luonnon alueellaan turvaamalla luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä olevien lajien elinympäristöt ja suojellut luontotyypit myös jo kaavoitetuilla alueilla, lisää luonnon monimuotoisuutta ennallistamalla sekä lopettaa rakennusten ja liikenneväylien kaavoittamisen monimuotoiseen luontoon. Lisäksi Helsinki arvioi aina päätösten vaikutukset luonnon monimuotoisuudelle sekä raportoi vuosittain alku-peräisluonnon tilan ja pinta-alan kehityksen Helsingissä.

Helsingin kaupunki on strategiassaan sitoutunut suojelemaan ja vaalimaan aktiivisesti monimuotoista luontoaan sekä siihen, että kaikilla helsinkiläisillä on vastaisuudessaan lyhyt matka lähiluontoon ja että kaupunki toteuttaa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimitaohjelmaa (LUMO 2021–2028) kunnianhimoisesti. Luonnonsuojeluohjelman (2015–2024) mukaisesti Helsingin arvokkaimmat alueet suojellaan. Helsingin luonnonsuojeluohjelma sisältää 47 uutta luonnonsuojelualuetta, jotka on tarkoitus perustaa kymmenvuotiskaudella 2015–24. Niiden yhteispinta-ala on noin 650 hehtaaria. Lopputuloksena on suunnitelleen suojelupinta-alan kaksinkertaistuminen. Kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on tällä strategiakaudella perustaa uusia luonnonsuojelualueita vähintään viisi vuodessa. Uuden luonnonsuojeluohjelman laatiminen vuosille 2025–2034 on käynnistynyt. Vireillä on myös ekologisen kompensaation toimintamallin laatiminen.

Helsingin kaupunkistrategian 'Kasvun paikka' yhtenä keskeisenä tavoitteena on varmistaa kaupungin kasvu ja nykyisten sekä tulevien kaupunkilaisten mahdollisuus asua ja yrittää Helsingissä. Kaupungin suuri koko ja riittävä asukastiheys tukevat uusien ideoiden ja innovaatioiden syntyä ja vaikuttavat myönteisesti luomalla markkinan ja kysynnän monipuoliselle elinkeinotoiminnalle. Jos asukkaita on riittävästi, myös erikoistuneemmat elinkeinot löytävät riittävästi asiakkaita ja kun elinkeinotoiminta on monipuolista, kaupunki on houkutteleva asuinpaikka. Toisaalta myös monimuotoinen luonto ja laajat virkistyspalvelut ovat iso vetovoimatekijä Helsingille.

Helsingin kaupungin AM-ohjelmassa (asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelma 2020) nykyinen tavoite on, että kaupungissa rakennetaan vuosittain 8000 asuntoa. Asumisen hintaan pyritään vaikuttamaan sekä riittävällä asuntotuotannon määrällä että varmistamalla säänneltyjen asuntojen osuus tuotannossa. AM-ohjelma 2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.11.2020, ja tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain.

Kaupungin kasvaessa joudutaan siis väistämättä yhteensovittamaan usein ristiriitaisia tavoitteita. Tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteensovittaminen ei aina ole helppoa. Kaavoituksessa tulee varmistaa riittävät varaukset uusille asuin- ja työpaikka-alueille mutta toisaalta myös huolehtia luonnon monimuotoisuudesta sekä kaupunkilaisten virkistysmahdollisuuksista. Uusien alueiden rakentamisen samoin kuin täydennysrakentamisen tulee tapahtua vastuullisesti ja kestävästi, huomioiden luonnon monimuotoisuuden suojelu ja kestävä kehityksen periaatteet. Lopullisesti eri tavoitteiden välisestä priorisoinnista päättävät luottamushenkilöt, joille esitetään punnittu ehdotus.

Helsingin kaupunki noudattaa toiminnassaan Suomen lakia ja kansainvälisiä sopimuksia, mutta pyrkii luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa myös näiden minimivaatimusten ylittämiseen. Yksittäisten lajien ja elinympäristöjen suojelun lisäksi Helsinki pyrkii säilyttämään ja vahvistamaan yleiskaavassa 2016 esitetyt ekologiset metsä-, niitty- ja sini-verkostot, joiden tavoitteena on parantaa lajien elinympäristöjen ekologista kytkeytyneisyyttä ja tuottaa samalla kaupunkilaisille terveellistä elinympäristöä niin, että verkosto kattaa koko kaupungin alueen ja on siten helposti saavutettavissa. Metsäverkostoa koskevissa selvityksissä on otettu huomioon mm. kangasmetsät ja vanhat metsät. Verkostotöissä on jo tunnistettu potentiaalisia verkostoja vahvistavia ennallistamiskohteita.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamista tehdään myös LUMO-ohjelman (Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028) kautta. LUMO-toimintaohjelma hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.4.2021. Ohjelmassa todetaan, että Helsingin kasvu ja ilmastonmuutos aiheuttavat suurimmat haasteet luonnon monimuotoisuuden kannalta. Muutosten vaikutukset pidetään kuitenkin kohtuullisissa rajoissa suunnitelmallisesti, jotta luonnon monimuotoisuus saataisiin turvattua ja terveellinen elinympäristö säilytettävä. Kaupunkilaiset voivat seurata kaupungin luonnon monimuotoisuutta koskevien toimien edistymistä verkossa vuonna 2023 käyttöön otetulla LUMO-vahti seurantatyökalulla. Kaupunkiympäristön toimialalla on valmisteilla myös luontopalvelusuunnitelma, jossa pyritään kehittämään käytetyimpien luontoalueiden palveluita niin, että niiden luontoarvot säilyvät. Kaupunginhallitus on lisäksi päättänyt, että kaupunki ryhtyy val-

mistelemään Kansallisen kaupunkipuiston perustamista ilmeisimpien alueiden, Keskuspuiston ja Haltialan muodostaman ytimen pohjalta.

Helsinki arvioi päätösten vaikutukset luonnon monimuotoisuudelle sekä raportoi luontoalueiden tilan ja pinta-alan kehityksestä Helsingissä. Helsingin kymmenvuotisen luontoseurantasuunnitelman pinta-alamittareiden laskeminen on kaupunkiympäristön toimialan sitovana tavoitteena vuonna 2023. Uusien alueiden suunnittelulla ja kaavoituksella voidaan myös lisätä viherpinta-alaa ja sen laatua kaupunkirakenteessa, esim. entisillä satama- ja teollisuusalueilla. Uusien alueiden suunnittelussa laaditaan myös tarvittavat luontoselvitykset ja otetaan huomioon arvokkaimmat luontoarvot yhteensovittaen arvot kaupungin muihin tavoitteisiin. Kaupunkistrategiassa on kirjaus, että arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Vuosittaisessa asemakaavoituksen arvioinnissa (KARVI) seurataan jatkossa tarkistettujen kaavaehdotusten viheralan nettomuutosta kerrosalan rinnalla.

Luontokysymysten huomioiminen kaavoituksessa on kaupungille tärkeä teema, ja aihetta käsitellään viimeisteltävänä olevassa arviointikertomuksessa. Helsingin tarkastuslautakunta on tehnyt laajan arvioinnin liittyen luontokysymysten huomioimiseen kaavoituksessa. Tarkastuslautakunta on käsitellyt arviointikertomusta kokouksessaan 18.4.2023. Arvioinnin keskeisenä johtopäätöksenä on, että kaupunkiympäristön toimiala huomioi eri tasoilla tehtävissä suunnitelmissa tavoitteet luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi hyvin. Toimiala on pääosin varmistanut viheralueiden säilymisen ja vehreyden lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa kaupunkistrategioiden 2017–2021 ja 2021–2025 mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Laura Walin, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite 6.2.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalaisaloite

2797 kunnan asukasta ja 218 muuta allekirjoittajaa ovat tehneet 6.2.2023 seuraavan kuntalaisaloitteen:

Helsingin monimuotoisen luonnon puolesta!

Helsinki

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 7.2.2021

Aloitteen julkaisupäivämäärä 10.2.2021

Kuntalaisaloite

Helsingin kaupunginhallitukselle

Tässä kuntalaisaloitteessa on kyse Helsingin monimuotoisen luonnon suojelemisesta.

Helsinkiläiset rakastavat ja tarvitsevat monimuotoisia luontoalueitaan. Ne on säilytettävä nykyisille ja tuleville helsinkiläisille. Luonnon monimuotoisuus köyhtyy yhä nopeammin ja vaikuttaa myös ihmisten hyvinvointiin. Köyhtymisen syynä on muun muassa rakentamisesta johtuvat luontotyyppien muutokset. Helsingin on osaltaan pysäytettävä luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja sen on Suomen pääkaupunkina oltava mallina muille kunnille.

Suomen perustuslain mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta kuuluu kaikille ja julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön. Euroopan unionin perusoikeuskirja velvoittaa Suomea huolehtimaan ympäristönsuojelun korkeasta tasosta ja ympäristön laadun parantamisesta. Luontodirektiivi antaa selvät määräykset tiukan suojelun piirissä olevien lajien ja luontotyyppien suojelemisesta. Lisäksi Suomi on sitoutunut kansainvälisiin sopimuksiin luonnon monimuotoisuuden, muun muassa kosteikkojen ja Itämeren suojelusta.

Suomen metsäluontotyypeistä suurin osa on uhanalaisia. Esimerkiksi Etelä-Suomen kangasmetsät on arvioitu uhanalaisemmiksi kuin Pohjois-Suomen. Silti Helsinki on kaavoittamassa ja rakentamassa monia arvokkaita vanhoja metsiään.

Päätös luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta on erityisen merkittävä kunnallinen asia. Monimuotoinen luonto lisää tutkitusti ihmisten

vastustuskykyä ja vähentää pandemioiden riskiä. Se myös luo uskoa tuleville sukupolville ja voi olla kannuste lasten hankinnalle. Päiväkotien ja koulujen oppimisympäristönä se on korvaamaton. Avoimena virkistyspalveluna monimuotoinen luonto lisää kaupunkistrategian mukaisesti asukkaiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, Helsingin omaperäisyyttä ja matkailun vetovoimaisuutta.

Me allekirjoittaneet äänioikeutetut helsinkiläiset esitämme, että Helsingin kaupunki päättää säilyttää monimuotoisen luonnon alueellaan turvaamalla luontodirektiivin tiukan suojelun piirissä olevien lajien elinympäristöt ja suojellut luontotyytit myös jo kaavoitetuilla alueilla, lisää luonnon monimuotoisuutta ennallistamalla sekä lopettaa rakennusten ja liikenneväylien kaavoittamisen monimuotoiseen luontoon. Lisäksi Helsinki arvioi aina päätösten vaikutukset luonnon monimuotoisuudelle sekä raportoi vuosittain alkuperäisluonnon tilan ja pinta-alan kehityksen Helsingissä.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 7.5.2023 mennessä.

Kaupunginkanslia on antanut lausunnon valmisteluun lisäaikaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Laura Walin, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite 6.2.2023

Oheismateriaali

1 Kunnan asukkaan aloite 6.2.2023, liite, osallistujat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 251

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ym. valtuustoaloitteesta koskien sähköautojen latauspalveluoperaattorin valinnan vapauttamista

HEL 2023-003075 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa edellytetään, että myös Helen/Liikennevirta Oy:n latauspalveluissa ja latauslaitteissa on mahdollisuus vapaasti kilpailuttaa ja valita latauspalveluoperaattori.

Helsingissä kilpailutetaan yleisille alueille sijoitettavat sähköautojen latauspaikat ja kilpailutukseen voi osallistua markkinoilla toimivat latauspalvelua tarjoavat yritykset. Kaupunkiympäristön toimiala ei voi määrittää vapailla markkinoilla toimivien osakeyhtiöiden kolmansille osapuolille tarjottavien palveluiden sisältöä. Helsingin kaupunginhallituksen päätöksen (HEL 2014-015106 T 00 00 02) mukaisesti kaupunki myötävaikuttaa julkisten latausasemien syntyamiseen yleisille alueille kaupalliselta pohjalta.

Kaupunki edistää julkisten latausasemien toteutumista laatimansa latausasemien yleissuunnitelman avulla.

Tällöin kaupunki vuokraa toimijoille kaikille avoimen kilpailutuksen perusteella katutilaa lataustoimintaa varten ja myöntää tarvittavat luvat latauslaitteiden sijoittamiseen kaupungin omistamille yleisille alueille. Kaupunki ei osallistu latausasemien, eikä niihin liittyvien investointien rahoittamiseen tai toteuttamiseen muulla tavoin.

Toimiala kilpailuttaa operaattorit ja kilpailutus perustuu lataustoimintaan varattujen pysäköintiruutujen vuokrahintaan. Ihan alkuvaiheen kokeiluja lukuun ottamatta Helsingin kaupunki on kilpailuttanut yleiset sähköautojen latausasemansa. Nämä latausasemat ovat kaikkien käytettävissä, sillä operaattorien on edellytetty tarjoavan kertamaksumahdollisuutta. Nämä yleisillä katualueilla sijaitsevat latausasemat on vuokrattu määräjäksi, jonka jälkeen ne kilpailutetaan avoimesti uudestaan.

Kaupunkiympäristön toimialan seuraavissa yleisillä katualuilla olevien sähköautojen latausasemien kilpailutuksien valmistelussa tutkitaan mahdollisuuksia monipuolistaa palvelutarjoajien valintaa, esimerkiksi pilkkomalla kilpailutusta pienempiin osiin. Sähköautojen latausasemien

investointikustannukset ovat suuret ja nämä investointikustannukset on operaattorin katettava sähkön myynnillä kyseisellä asemalla.

Kuluttajan kannalta yksi suurimpia ongelmia on latauksen hinnoittelun sekavuus. Tähän asiaan on tulossa korjaus, kun Euroopan unionissa valmisteltu ns. AFIR-asetus tulee sovellettavaksi myös Suomessa muutamana vuoden päästä. Markkinoilla on myös erilaisia järjestelyitä, joilla yksittäisen kuluttajan maksama hinta latauksesta vaihtelee saman palveluntarjoajan asemilla.

Helsingissä sijaitsevista kaikista latausasemista noin 10 % on julkisia latausasemia. Näiden lisäksi kaupungissa on yksityisiä ja puolijulkisia latausasemia. Julkiset latausasemat voivat täyttää vain osan sähköautojen latauksen kokonaistarpeesta.

Yksityiset ja puolijulkiset toimijat kuten kiinteistöt, kauppakeskukset, toimitilat tai taloyhtiöt voivat myös kilpailuttaa omat operaattorinsa ja siten valita itselleen sopivimman palvelun tarjoajan.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petri Arponen, projektinjohtaja: 310 38955
petri.arponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 01.03.2023 Saxberg Mirita Sähköautojen latauspalveluoperaattorin valinnan vapauttaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 1.3.2023 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Sähköautojen latauspalveluoperaattorin valinnan vapauttaminen

Helsingin on mahdollistettava useampia tapoja, joilla sähkö- ja hybridi-autojen lataus toteutetaan. Mm. julkisissa tiloissa ja taloyhtiöissä on

kasvava tarve lisätä latauspaikkoja nopeasti ja kustannustehokkaasti. Hallitun ja turvallisen autojen latauksen yleisenä vaatimuksena on älykäs kuormanhallinnalla toimiva latauslaite. Tämä edellyttää, että laite toimii latauspalveluoperaattorin tarjoamalla alustalla (ns virran alusta).

Nyt Helsingissä on yleisesti käytössä yhden toimittajan, Liikennevirta Oy:n, latauspalveluoperaattori. Virran pääomistaja on Helsingin kaupungin yhtiö Helen. Ennalta valittua operaattoria ei ole tilan käyttäjän mahdollista valita tai vaihtaa, eli Virtaa käyttävä kiinteistö, kuten esim. kauppakeskus, toimitila tai taloyhtiö, on lukittu vain tämän latauspalveluoperaattorin palveluun ja sen hinnoitteluun.

Kaupungin omistamien toimijoiden lisäksi alalla on kuitenkin myös muita latauspalveluoperaattoreita, jotka voivat mahdollistaa laajemmin eri tarpeisiin sopivien latausratkaisujen toteuttamisen. Käyttäjällä tulee olla mahdollisuus valita kuhunkin tarpeeseen sopiva latauspalveluoperaattori, aivan samoin kuin matkapuhelimen käyttäjällä on vapaus valita omia tarpeitaan vastaava verkko-operaattori. Valinnan vapauden lisääminen voi parantaa myös kilpailua sekä markkinahintojen kehitystä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme kaupungin edellyttävän, että myös Helen/Liikennevirta Oy:n latauspalveluissa ja latauslaitteissa on mahdollisuus vapaasti kilpailuttaa ja valita latauspalveluoperaattori."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 7.6.2023 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Arponen, projektinjohtaja: 310 38955
petri.arponen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 01.03.2023 Saxberg Mirita Sähköautojen latauspalveluoperaattorin valinnan vapauttaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 252

Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Elisa Gebhardin ym. valtuustoaloitteeseen pelastusportaiden lisäämisestä matto- laitureille

HEL 2022-011206 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Riikka Äärelä, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 21234
riikka.aarela(a)hel.fi
Eero Sihvonen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39448
eero.sihvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.09.2022 Gebhard Elisa Pelastautumisportaat matto-
laitureihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valtuustoaloitteen tekijät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Aloitteessa toivotaan pelastautumisportaiden lisäämistä mattolaitureille.

Kaupunkiympäristölautakunta pyrkii toiminnallaan edistämään Helsingin kaupungin merellisiä virkistysmahdollisuuksia. Mattolaiturit tarjoavat matonpesun lisäksi mahdollisuuden oleskeluun meren äärellä. Matonpesu laitureilla voidaan nähdä myös arkiliikuntana merellisessä ympä-

ristössä ja jopa kulttuurihistoriasta kertovana nähtävyytenä. Veden äärellä tapahtuvassa toiminnassa tulee virkistysarvon lisäksi huomioida aina turvallisuus. Virallisia uimapaikkoja säädellään erityisen tarkasti.

Mattolaitureiden määrä tulee muuttumaan tulevaisuudessa, kun osa käyttöikänsä päähän tulevista laitureista poistetaan. Matonpesupaikkojen tulevaisuutta käsitellään laajemmin Kaupunkiympäristön toimialalla valmisteilla olevassa matonpesupaikkalinjauksessa.

Merellisten virkistysmahdollisuuksien lisäämiseksi olisi mahdollista kehittää erillisiä uimakäyttöön tarkoitettuja laitureita. Uimalaitureiden liisäämisen edellytyksistä ja uimiseen soveltuvista paikoista tulisi tehdä kaupunkiympäristön toimialan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä erillinen selvitys, johon varataan tarvittavat resurssit, samoin kuin laituripaikkojen toteuttamiseen ja valvontaan.

Aloitteessa esitetään, että nykyisten mattolaiturien vielä ollessa käytössä tulisi niiden turvallisuutta parantaa pelastautumisportilla. Pelastuslaitos on linjannut, ettei turvallisuus edellytä pelastautumisportaiden asentamista mattolaitureille. Mattolaiturit sijaitsevat joka tapauksessa lähellä rantaviivaa ja niiden varustukseen kuuluu pelastusrengas. Portaiden asentaminen mattolaitureille muodostaisi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulkinnan mukaan uintiin soveltuvan palvelun, johon sovelletaan kuluttajaturvallisuuslakia.

Mattolaitureiden käyttö virallisina uimapaikkoina kesäkaudella edellyttäisi huomattavia panostuksia turvallisuuteen ja uimapaikan säännöllisiin tarkastuksiin. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto edellyttää uimaranoilta ja uimapaikoilta palvelun turvallisuutta, johon kuuluvat esimerkiksi asianmukaiset pelastautumisvälineet, rannan vedenalaisen turvallisuuden varmistaminen sekä turvallisuusasiakirjan laatiminen. Viralliset uimapaikat tulee tarkistaa uintikauden aikana säännöllisesti veden alle päätyneiden esineiden varalta. On syytä myös huomioida, että yleiset uimarannat ja talviuintipaikat kuuluvat terveydensuojelulain ilmoitusvelvollisuuden piiriin ja ovat säännöllisesti valvottavia. Ennen yleisen uimarannan tai talviuintipaikan perustamista tulisi varmistaa, että uima-veden laatu alueella täyttää sille asetetut kriteerit ja mahdolliset riskit veden laadun osalta on arvioitu. Virallisten uimapaikkojen ulkopuolella on kuitenkin jokamiehenoikeuksiin perustuen mahdollista uida, ellei ranta-alue ole piha-alueita eikä rannan käyttöä ole rajoitettu esimerkiksi luonnonsuojelullisin perustein.

Valikoituja mattolaitureita voidaan käyttää matonpesukauden ulkopuolella talviuintipaikkoina, mikäli kohteelle löytyy talviuintia järjestävä toimija. Talviuinnin järjestäjä vastaa tällöin uintipaikan turvallisuudesta, muun muassa liukkauden torjunnasta. Talviuintia palvelevat portaat tu-

lee kuitenkin poistaa kesäkaudeksi, jotta vältetään väärinkäsitykset laiturin turvallisesta käyttötarkoituksesta.

Valtuustoaloite

Kaupunginvaltuutettu Elisa Gebhard ja 17 muuta ovat tehneet 21.9.2022 seuraavan valtuustoaloitteen:

Pelastautumisportaat mattolaitureihin

”Helsingin matonpesulaitureista on tullut suosittuja ajanviettopaikkoja meren äärellä. Laiturit toimivat myös epävirallisina uimapaikkoina tilanteessa, jossa kaupunkilaiset ovat esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin yhteydessä toivoneet uusia uimapaikkoja Helsinkiin.

Mattolaiturien käyttöön liittyy myös turvallisuusriskejä, kun veteen pudonneella tai laiturilta uimaan menneellä ei ole käytössään helppoa pelastautumiskeinoa takaisin laiturille.

Matonpesulaitureista ollaan Helsingissä luopumassa nykyisten laiturien käyttöään tullessa päätökseensä. Tämä ei kuitenkaan tapahdu välittömästi, ja kaupunkilaiset tulevat viettämään aikaa mattolaitureilla niiden olemassaolon ajan. Turvallisuuden edistämiseksi kaikissa laitureissa tulisivatkin olla pelastautumisportaat tai -tikkaat. Niiden asentaminen voitaisiin aloittaa esimerkiksi Tervasaaren laiturista, jota käytetään runsaasti myös muuhun ajanviettoon kuin matonpesuun.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin pelastautumisportaiden saamiseksi mattolaiturien yhteyteen, mikäli se olemassa olevien mattolaiturien käyttöikään nähden on tarkoituksenmukaista.”

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Riikka Äärelä, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 21234
riikka.aarela(a)hel.fi

09.05.2023

Eero Sihvonen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39448
eero.sihvonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 21.09.2022 Gebhard Elisa Pelastautumisportaat matto-
laitureihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valtuustoaloitteen tekijät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

§ 253

Kaupunkiympäristölautakunnan vastaus valtuutettu Elisa Gebhardin ym. valtuustoaloitteeseen koskien moottoriajoneuvojen melunvalvontajärjestelmien käyttöönottoa Helsingissä

HEL 2022-012711 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 31021337
henna.hovi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 26.10.2022 Gebhard Elisa Moottoriajoneuvojen melunvalvontajärjestelmät käyttöön Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia kiinteiden moottoriajoneuvojen melunvalvontajärjestelmien käyttöönottoon ja ryhtyy toimenpiteisiin asian edistämiseksi.

Melunvalvontajärjestelmien käyttöönotto ei ole kaupungin näkökulmasta tehokas keino vähentämään melua ja siitä koituvia terveyshaittoja. Järjestelmän avulla tehtävälle automaattiselle valvonnalle ei myöskään ole laillisia perusteita. Näistä syistä kaupunkiympäristölautakunta ei

katso tarpeelliseksi edistää aloitteessa esitettyä asiaa. Kaupunki edistää meluntorjuntaa ja ehkäisee melulähteitä muilla keinoin.

Tieliikenne on merkittävin ympäristömelunlähde Helsingissä. Helsinkiläisistä lähes 40 % asuu sellaisella alueella, joilla tie- ja katuliikenteen päiväajan keskiäänitaso on yli 55 dB. Liikennemelun aiheuttamat terveys- ja hyvinvointivaikutukset alkavat lisääntyä pitkäaikaisen äänenpainetaso ylittäessä 55 dB.

Ensisijaisesti meluntorjuntaan vaikutetaan maankäytön suunnittelussa ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa suunnitteluprosessia. Kaavoituksen yhteydessä tehdään liikennemeluselvytykset ja laaditaan kaavamääräykset sekä määräyksiä tukeva kaavaselostus. Esimerkiksi rakennusten sijoittelulla, massoittelulla sekä tarvittaessa rakennusten julkisivujen äänitasoerovaatimuksilla voidaan torjua liikennemelusta koituvia haittoja.

Kaavoituksen yhteydessä tehtävää meluntorjuntaa ohjaa etenkin valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992), jolla halutaan varmistaa ohjearvojen täyttyminen niin sisä- kuin ulkotiloissa. Valtioneuvoston päätöksen mukaan melun A-painotettu keskiäänitaso (LAeq) ei saa päivällä ylittää sisätiloissa 35 dB ja leikki- ja oleskelualueilla 55 dB. Ohjearvoja sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamettelyissä.

Helsingissä meluntorjuntatyötä ohjaa viiden vuoden välein laadittava meluntorjunnan toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelmaa päivitetään parhaillaan.

Suunnitelma sisältää useita erityyppisiä toimia kaupungin ääniympäristön parantamiseksi. Ohjelman toimenpiteitä ovat muun muassa maankäytön suunnitteluun liittyvät toimenpiteet, matalampien ajonopeuksien edistäminen ja joukkoliikenteen melupäästöön vaikuttaminen.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman sekä maankäytönsuunnittelun yhteydessä tehtävän meluntorjunnan tavoitteena on vähentää terveydelle haitalliselle melulle altistumista sekä turvata terveellinen, turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö.

Tieliikenteestä syntyvän melun tasoon vaikuttavia tekijöitä ovat moottoriajoneuvoliikenteen määrä ja nopeus ja raskaan liikenteen osuus moottoriajoneuvoliikenteestä. Ajotapa, ajoneuvon tyyppi ja ajoneuvon mahdollisesti tehdyt viritykset voivat nostaa yksittäisen ajoneuvon melutasoja. Liikennemelua kuvataan kuitenkin yleensä pitkän ajan keskiäänitasona, mikä tarkoittaa tietyn ajanjakson äänitasojen tehollista kes-

kiarvoa. Keskiäänitasoja tarkasteltaessa kovat meluhuiput ja toisaalta myös hiljaiset hetket tasoittuvat.

Ajoneuvojen melupäästöön vaikutetaan pääasiassa EU-tasolla ja kaupungin vaikutusmahdollisuudet yksittäisten ajoneuvojen melupäästön alentamiseen ovat hyvin rajalliset. Tällä hetkellä yksittäisten ajoneuvojen aiheuttamia melutasoja valvotaan ajoneuvojen tyyppihyväksynnän sekä tarvittavilta osin katsastuksen yhteydessä. Katsastuksessa melu mitataan ainoastaan, jos siihen havaitaan kuulohavaintojen pohjalta tarvetta. Tällöin melun syytä lähdetään selvittämään tarkemmin, ja todetaan mistä ajoneuvon rakenteesta melu aiheutuu.

Helsingin kaupunki pyrkii torjumaan ajoneuvoista suoraan syntyviä melupäästöjä edistämällä kitkarenkaiden käyttöä esimerkiksi nastarengaskieltokokeilun ja kitkarengaskampanjan avulla sekä edistämällä liikenteen sähköistymistä.

Ajotavasta, eli käytännössä kiihdyttelystä ja liian suuresta tilannopeudesta, johtuvia melupäästöjä on torjuttu Helsingissä poliisin kanssa yhteistyössä valmistellun nopeuskameravalvonnan lisäämisellä sekä liikenteen rauhoittamisella. Liikenteen rauhoittamista ohjaavat katuverkon toiminnallista luokitusta koskevat periaatteet, jotka on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 12.10.2021. Lisäksi kaupunginhallituksen 7.3.2022 hyväksymän liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelman mukaisesti laaditaan alueellisia liikenteen rauhoittamissuunnitelmia.

Yksittäiset ajoneuvot voivat olla varsin kovaäänisiä ja niiden ohiajo voi häiritä esimerkiksi keskittymistä tai havahduttaa unesta. Silloin tällöin kuuluvat meluisat ajoneuvot eivät kuitenkaan vaikuta laajamittaisesti ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin, vaikka ne voivatkin häiritä.

Olennaista on vähentää voimakkaalle, jatkuvalla melulle altistumista, jolla voi olla terveysvaikutuksia. Siihen pyritään toteuttamalla toimenpiteitä, joilla vaikutetaan laajemmin melupäästöön ja melun leviämiseen. Näitä ovat muun muassa jo aiemmin mainitut ajonopeuden alentaminen, ajosuorituksen vähentäminen, katu ympäristön muokkaaminen tasaiseen ajotapaan kannustavaksi ja vaikeimmissa paikoissa myös melusteet. Ääniympäristöä parantaviksi arvioidut toimenpiteet sisällytetään kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan, joka valmistellaan yhteistyössä eri vastuutahojen kanssa.

Liikenteen valvonnasta vastaa aina poliisi. Poliisilla on nykyäänkin valtuudet puuttua tieliikennelain 54 § ja 161 § nojalla tarpeettomaan ja häiritsevään ajoon ja siitä voidaan määrätä ajoneuvokohtainen liikennevirhemaksu. Poikkeuksellisen kovaa melua aiheuttava ajo voidaan tulkita häiritseväksi ajoksi.

Poliisilla on jo käytössään laitteita, joilla voidaan tunnistaa yksittäiset ajoneuvojen aiheuttamat korkeat äänitasot. Kaupunkiympäristössä on kuitenkin useita melulähteitä, joten desibelirajojen mittaaminen yksittäisistä ajoneuvoista on haastavaa. Vaikka laite auttaakin tunnistamaan poikkeuksellisen kovaa melua aiheuttavan ajoneuvon, täytyy ajoneuvojen rakenteista johtuvat melutasot kuitenkin aina myöhemmin todentaa kontrolloiduissa mittausolosuhteissa. Toisin sanoen poliisi ei voi suoraan määrätä liikennevirhemaksua perustuen valvonnassa havaittuun desibelitasoon, vaan ajoneuvon desibelitasot tulee todentaa myöhemmin kontrolloiduissa olosuhteissa.

Automaattisen meluvalvonnan käyttöönotto edellyttäisi lainsäädännöllisiä muutoksia. Mikäli ajoneuvojen aiheuttamia melutasoja haluttaisiin valvoa automatisoidusti tieliikenteessä, täytyisi lainsäädännössä eritellä ajoneuvon eri rakenteiden aiheuttamat äänilähteet tarkasti ja määritellä kullekin rakenteelle melutaso, jota se ei saisi ylittää. Tämä edellyttäisi useamman uuden momentin lisäämistä tieliikennelainsäädännön pykäliin. Lainsäädännöllisestä näkökulmasta ei siis todennäköisesti riitä, että yleisesti todetaan jokin melutaso, jota ajoneuvon käyttö ei saisi ylittää. Lisäksi nykylainsäädäntö ei tunnista automaattista meluvalvontajärjestelmää liikenteenvalvontavälineeksi.

Voidaan perustellusti arvioida, että automaattisten meluvalvontajärjestelmien käyttöönotto ei kohentaisi kaupungin melutilannetta merkittävästi. Yksittäiset melutapahtumat häiritsevät aika ajoin, mutta suurin vaikutus kaupunkilaisten hyvinvointiin ja elinympäristön viihtyisyyteen on suurten moottoriajoneuvoliikennemäärien aiheuttamalla melulla. Toimenpiteen heikkoon vaikuttavuuteen meluntorjunnassa sekä valvonnan automatisointiin liittyviin haasteisiin perustuen kaupunkiympäristölautakunta ei katso tarpeelliseksi edistää automaattisen meluntorjuntajärjestelmän mahdollistamista.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Elisa Gebhard ja 15 muuta valtuutettua ovat tehneet 26.10.2022 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

Moottoriajoneuvojen melunvalvontajärjestelmät käyttöön Helsingissä

"Helsingiläisistä lähes 40 % asuu sellaisella alueella, jossa liikenteestä syntyvän melun taso ylittää päiväsaikaan häiritseväksi määritellyn melun tason (55 dB). Merkittävä meluhaittojen aiheuttaja on liikenne. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan melu aiheuttaa ihmisille esimerkiksi unen häiriöitä sekä elimistön stressireaktioita, ja voi jopa lisätä sydän- ja verisuonisairauksien riskejä. Lisäksi melu heikentää viihtyisyyttä kaupungissa.

Liikenteestä syntyvän melun tasoon vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi ajotapa, ajoneuvon tyyppi ja ajoneuvon tehty mahdolliset viritykset. Näin ollen on mahdollista pyrkiä puuttumaan yksityisautoilun ja moottoripyöräilyn aiheuttamaan meluun, joka johtuu ajotavasta tai ajoneuvon virittämisestä.

Esimerkiksi Ranskassa eräät kaupungit ovat ottaneet käyttöön melunvalvontajärjestelmiä (ns. "méduse" -järjestelmät), jotka tunnistavat tavallista kovemman liikennemelun lähteen, ja voivat myös kuvata melua aiheuttavien ajoneuvojen rekisterikilpiä. Järjestelmät ovat olleet aluksi koekäytössä asiasta vastaavan ministeriön hyväksynnän puutteen vuoksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki selvittää mahdollisuuksia kiinteiden melunvalvontajärjestelmien käyttöönottoon, ja ryhtyy toimenpiteisiin asian edistämiseksi, tarvittaessa lainsäädäntöön vaikuttamalla. Järjestelmien avulla saataisiin tarkkaa tietoa moottoriajoneuvojen aiheuttamista meluhaitoista, ja mahdollistettaisiin näihin puuttuminen nykyistä tehokkaammin."

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu.

Aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan tai sen alaisen viranomaisen toimivaltaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Henna Hovi, liikenneinsinööri, puhelin: 31021337
henna.hovi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 26.10.2022 Gebhard Elisa Moottoriajoneuvojen melunvalvontajärjestelmät käyttöön Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

09.05.2023

Asia/17

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 254

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 14.02.2023 § 56 (liukastuminen)

HEL 2022-009671 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 14.02.2023 (56 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 14.02.2023 (56 §) päätöksellään hylännyt 21.03.2022 jalkakäytävällä osoitteessa Margareetanpolku tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa vahingonkorvausvaatimuksensa ja korottanut alun perin 2 296,68 euron ja osittain erittelemättömän vaatimuksensa määrää 2 443,28 euroon perustellen vaatimusta uusilla kuluilla vahinkotapahtumasta johtuen. Hakija oli 21.03.2022 kello 11.13 liukastunut liukkaalla jalkakäytävällä osoitteessa Margareetanpolku. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että Margareetanpolulla lumityöt olivat jääneet tekemättä ja sen aiheuttama liukkaus oli siksi erityisen yllättävää huomioiden suhteellisen korkea ulkolämpötila ja keväinen sää. Jalkakäytävä oli jätetty kunnossapitamattä, joten siihen oli päässyt muodostumaan polannetta. Jalkakäytävä oli peilijäässä ja sen pinnalla oli vettä, eikä lainkaan hiekkaa. Hakija oli käyttänyt pitopohjalla varustettuja talvijalkineita ja sen lisäksi hänellä on sekä hyvä yleiskunto että hyvät reaktiokyvyt.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

09.05.2023

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talvella yksinään synnytä kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siitä on aiheutunut jalankulkijan liukastuminen. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Saadun selvityksen mukaan Margareetanpolun käsittävällä alueella oli suoritettu hiekoitusta 17.03.2022 ja 18.03.2022 oli tehty katutarkastus työnjohdon toimesta, jolloin ei ole havaittu tarvetta kunnossapidon toimenpiteille. Tehtyjen kunnossapitotoimien jälkeen säätilassa ei ollut tapahtunut mitään sellaista, että olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin kunnossapidon toimenpiteisiin. Kyseessä on C-kunnossapitoluokkaan kuuluva kevyen liikenteen väylä.

Kunnossapitotoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että toimenpiteet on suoritettu kaupungin noudattaman käytännön mukaisesti ja huolellisesti. Mahdollisia jäätiivistymisiä ei voida pitää reaaliaikaisesti täysin poissa. Talvisella jalkakäytävällä saattaa aina olla jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta liikkuessaan. Kyseiseltä vahinkopaikalta ei ole tullut kaupungille muita palautteita tai vaatimuksia talven 2022 aikana.

Kaupunki katsoo, että vahinkoaikaan vallinneet olosuhteet huomioon ottaen kunnossapidon toimenpiteet oli suoritettu asianmukaisesti. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei kunnossapitoa ole laiminlyöty eikä kaupungin korvausvastuulle siten ole perustetta.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että tiimipäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kympp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse.

köpostitse 15.02.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.02.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

- 1 Margareetanpolku HEL 2022-009671 päiväkirja
- 2 Margareetanpolku HEL 2022-009671

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 14.02.2023 § 56

HEL 2022-009671 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin tiimipäällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 9.8.2022 esittänyt kaupungille määrältään 2 296,68 euron ja osittain vielä erittelemättömän vahingonkorvausvaatimuksen 21.3.2022 kello 11.13 tapahtuneen liukastumisen aiheuttamista kuluista. Vaatimuksen mukaan liukastuminen on tapahtunut jäisellä ja hiekoittamattomalla jalkakäytävällä / puistokäytävällä osoitteessa Margareetanpolku. Hakija on toimittanut kuvia vahinkopaikasta vaatimuksensa liitteeksi.

Sovellettavat säännökset

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on luokiteltu C-luokan kunnossapidettäviin alueisiin.

C-luokan kevyen liikenteen väylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on aurauksen osalta kahdeksan tuntia, kuitenkin niin, että klo 13 ja klo 4 välisenä aikana satanut lumi poistetaan klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika on viisi tuntia, kuitenkin niin, että klo 16 ja klo 7 välisenä aikana havaittu tuntuvasti lisääntynyt liukkaus torjutaan klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edel-

lytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä ja -tarpeista on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan väylä, jolla liukastuminen on tapahtunut, on yhdistetty jalankulku- ja pyörätie. Vahinkopaikka on hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa 17.3.2022 ja 18.3.2022 on tehty katutarkastus työnjohdon toimesta, jolloin ei ole ollut tarvetta kunnossapidon toimenpiteille. Tiedot perustuvat GPS-seurantaan. Tehtyjen kunnossapitotoimien jälkeen säätilassa ei ole tapahtunut mitään sellaista, että olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin kunnossapidon toimenpiteisiin.

Kelikeskus seuraa sää- ja kelimuutoksia reaaliaikaisesti ja hälyttää kunnossapitajaa mm. liukkauden tuntuvasta lisääntymisestä. Kelikeskukselta ei ole tullut kaupungille hälytystä vahinkopäivänä. Jalkakäytävien liukkaudesta on varoitettu kaupungin omalla järjestelmällä vahinkoa edeltävänä aamuna.

Muita palautteita tai vaatimuksia liukkaudesta vahinkoalueella vahingon aikaan ei ole kaupungille tullut.

Ilmatieteenlaitoksen Kumpulan säämittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan vahinkoa edeltävänä yönä lämpötila on ollut hiukan nollan yläpuolella ja lähtenyt päivän mittaan nousemaan siten, että vahinkoaikaan lämpötila on ollut 11,3°C. Sateita ei ole ollut ja mitattu lumen syvyys on ollut 53 senttimetriä.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kulkuväylät eivät koskaan olisi liukkaat (esim. KKO:1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää esimerkiksi jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmu-

kaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.)

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). Hakijan toimittamista kuvista näkyy, että paikalla on hiekkaa. Hiekoitus puuttuu kiinteistön puolelta ja katuvihreän osuudelta, jonka päällä on lumikerrostumaa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Saatujen selvitysten perusteella vahinkopaikan kevyen liikenteen väylää on kunnossapidetty kaupungin normien mukaisesti. Sää- ja keliolosuhteet ovat olleet sellaiset, ettei vahinkopaikalla ole ollut tarvetta tehdä ylimääräisiä kunnossapidon toimenpiteitä. Muita palautteita ei kaupungille vahinkopaikan liukkaudesta ole tullut.

Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Toimivalta päätöksenteossa

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 09 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 255

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 24.01.2023 § 35 (autovaurio)

HEL 2022-008898 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 24.01.2023 (35 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 24.01.2023 (35 §) päätöksellään hylännyt 27.11.2021 osoitteessa Haakoninlahdenkatu 5 tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa määrältään 377,80 euron vahingonkorvauksesta 27.11.2021 kello 19.05 vielä keskeneräisellä alueella osoitteessa Haakoninlahdenkatu 5, uudella Kruunuvooren asuinalueella, tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyen. Hakijan ajoneuvo oli vaurioitunut ajettaessa rakentamisen alaisella asfaltoidun ajoradan viereisellä alueella, joka on ollut päällystämätön ja hiekkapintainen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että vahinkopaikkaa ei ollut valaistu eikä keskeneräisiä osia, kuten betonijalkaa, johon hakijan ajoneuvo on osunut, ollut merkitty. Hakija itse kertoo noudattaneensa kaikkea kuljettajalta edellytettävää varovaisuutta. Estettä, eli betonijalkaa, ei ole nähnyt kuskin penkiltä, joten se ei ole ollut hakijan mukaan väistettävissä.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen lopputuloksen muuttamiseen.

Kunnossapitolain mukaiset velvollisuudet eivät olleet vahinkoajankoh-
tana 27.11.2021 vielä alkaneet, koska maankäyttö- ja rakennuslain
86.3 §:n mukaista kadunpito päätöstä ei oltu kadulle vielä tehty. Yleinen
käytäntö on, että uuden asuntoalueen asteittain valmistuessa ja asuk-
kaiden muuttaessa valmistuviin asuntoihin, alueen kulkuväylät ovat pit-
kiäkin aikoja keskeneräisinä ja tiet esim. raskaasta työmaa-
ajoneuvoliikenteestä johtuen kovan kulutuksen alaisina. Tällöin on alu-
eella liikuttaessa noudatettava erityisen suurta varovaisuutta.

Koska kunnossapitolain mukaiset velvollisuudet eivät olleet vahinko-
hetkellä vielä alkaneet, kaupungin vastuuta asiassa arvioidaan vahin-
gonkorvauslain nojalla. Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta
kaupungille korvausvastuuta. Vahingonkorvauslain mukaan korvaus-
vastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kaupungin on va-
hingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laimin-
lyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edel-
lytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä
on syy-yhteys.

Kaupungin edustajien selvityksen mukaan kyseinen alue oli keskene-
räinen vahingon tapahtuma-aikaan. Alueen keskeneräisyys on ollut
selvästi havaittavissa alueella liikuttaessa. Ajoneuvon kuljettaja on aja-
nut rakenteilla olleen, keskeneräisen jalkakäytävän puolelle. Tällöin voi-
taneen olettaa autoilijalta noudattavan erityistä varovaisuutta ja kiinnit-
tävän erityistä huomiota ympäristöön, koska hän on ajoneuvolla sellai-
sella alueella jota ei ole tarkoitettu ajoneuvoliikenteelle.

Uusien asuinalueiden rakentaminen ja siitä johtuva katujen ja alueiden
keskeneräisyys ei itsessään tarkoita, että kaupunki olisi toiminut asias-
sa tuottamuksellisesti. Alueen keskeneräisyys on havaittavissa alueen
yleisilmeestä alueella liikuttaessa. Keskeneräisyyden vuoksi alueella
saattaa olla mm. epätasaista asfalttia tai kuoppia ja täysin rakentamat-
tomia alueita sekä päällystämättömiä teitä. Betonijalasta varoittamatta
jättämisen katsominen huolimattomuudeksi tai laiminlyönniksi kysei-
sessä kohdassa ei senkään vuoksi tule kysymykseen, koska betonijal-
ka ei ollut ajoneuvojen käytettäväksi tarkoitettuna ajoväylällä.

Koska vahinko on sattunut rakentamattomalla alueella, jota ei ole kun-
nossapidetty vahingon aikaan, ei vahinko ole seurausta kaupungin vel-
vollisuuksien laiminlyönnistä. Näin ollen kaupunki ei ole asiassa vahin-
gonkorvauslain mukaisessa korvausvastuussa. Kaupunki katsoo, että
tieliikennelain tienkäyttäjältä edellyttämää huolellisuutta noudattaen va-
hinko olisi ollut vältettävissä.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvolle aiheutuneista vahingoista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päälli-
kön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1-2 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 86.3 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 31.1.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahin-
gonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen teki-
jä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-
dosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätök-
seen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja
kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka
oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asia-

09.05.2023

nosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 25.01.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 01.02.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 31.1.2023

Oheismateriaali

1 Rautalan selvitys

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 24.01.2023 § 35

HEL 2022-008898 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 6.7.2022 esittänyt kaupungille määrältään 377,80 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 27.11.2021 klo 19.05 osoitteessa Haakoninlahdenkatu 5. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui rakentamisen alaisella alueella asfaltoidun ajoradan viereisellä alueella, joka on ollut päällystämätön ja hiekkapintainen. Alueella on jalkakäytävällä ollut valaistusta varten asennettu merkitsemätön betonijalka johon hakijan ajoneuvo on vaurioitunut.

Sovellettavat säännökset ja vahingonkorvausvastuun edellytykset

Kaupungin velvollisuudesta pitää kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa säädetään kunnossapitolaissa. Kunnossapitolain mukaiset velvollisuudet alkavat kuitenkin vasta, kun katu tai sen osa tyydyttää asemakaavan mukaisen toteutuneen maankäytön tarpeen ja sitä koskeva kadunpitopäätös on tehty. Kyseiselle kadulle ei ole tehty kadunpitopäätöstä.

Koska kunnossapitolain mukaiset velvollisuudet eivät olleet vahinkohetkellä vielä alkaneet, kaupungin vastuuta asiassa arvioidaan vahingonkorvauslain nojalla. Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Vahingonkorvauslain mukaan korvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syylistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Vahingonkorvausvastuuta voidaan rajoittaa tai se voidaan evätä, jos vahingonkärsijä on itse myötävaikuttanut vahinkoon. Myötävaikutus voi perustua esimerkiksi siihen, että vahingonkärsijä on havainnut käyttäytymiseensä liittyvän normaalia suuremman riskin, mutta ei ole kuitenkaan valinnut vähemmän riskialtista menettelytapaa.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikasta on pyydetty selvitys alueella toimineilta kaupungin edustajilta. Saadun selvityksen mukaan Haakoninlahdenkatu on ollut keskeneräinen vahingon tapahtuma-aikaan.

Valaisimet ja pylväät on alun perin asennettu paikoilleen vuonna 2019. Tämän jälkeen tontin rakentaja on pyytänyt niiden poistoa talonraken-

nuksen tieltä. Pylväät ja valaisimet on palautettu paikoilleen joulun aikaan vuonna 2021 ja uudelleen poistettu vuoden 2022 loppupuolella.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Uusien asuinalueiden rakentaminen ja siitä johtuva katujen ja alueiden keskeneräisyys ei itsessään tarkoita, että kaupunki olisi toiminut asiassa tuottamuksellisesti. Alueen keskeneräisyys on havaittavissa alueen yleisilmeestä alueella liikuttaessa. Keskeneräisyyden vuoksi alueella saattaa olla mm. epätasaista asfalttia tai kuoppia ja täysin rakentamattomia alueita sekä päällystämättömiä teitä.

Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovittava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä liikenneolosuhteet. Nopeus on pidettävä sellaisena, että kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Ajoneuvo on vaurioitunut hakijan ajettua tulevan, keskeneräisen jalkakäytävän puolelle. Tieliikennelaki velvoittaa ajoneuvon kuljettaja pitämään ajoneuvon nopeuden sellaisena, että se voidaan pysäyttää edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla. Näin ollen hakijan olisi tullut huomioida työmaa ja alueen keskeneräisyys ja noudattaa erityistä varovaisuutta poistuessaan ajoradan osuudelta keskeneräisellä kadulla. Ajoneuvon kuljettajalla on aina viimekädessä velvollisuus arvioida sitä, onko matkan jatkaminen turvallista.

Alueen yleisilmeen perusteella voidaan pitää ennalta arvattavana, että alueella voi esiintyä työmaahan liittyvää, kuten työkoneita, välineitä, kuoppia tai muita epätasaisuuksia.

Koska vahinko on sattunut rakentamattomalla alueella, jota ei ole kunnossapidetty vahingon aikaan, ei vahinko ole seurausta kaupungin velvollisuuksien laiminlyönnistä. Näin ollen kaupunki ei ole asiassa vahingonkorvauslain mukaisessa korvausvastuussa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–2 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 86.3 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta päätöksenteossa

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 256

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.01.2023 § 8 (autovaurio)

HEL 2022-007587 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 13.01.2023 (8 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 13.01.2023 (8 §) päätöksellään hylännyt 02.05.2022 osoitteessa Lampuotilantie suoritettuun ajoneuvon lähisiirtoon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa määrältään 796,50 euron vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 02.05.2022 kello 13.18 osoitteessa Lampuotilantie suoritettuun ajoneuvon lähisiirtoon liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessa muun muassa, että siirtopöytäkirjaan merkityssä siirtopaikan osoitteessa on virheellinen numero eli siirto ei ole tapahtunut osoitteesta Lampuotilantie 17 samalle puolelle tietä osoitteeseen Lampuotilantie 15, vaan ajoneuvo oli siirretty kadun toiselle puolelle osoitteeseen Lampuotilantie 34-36 keula samansuuntaisesti kuin se oli ollut ennen siirtoa. Sen lisäksi hakija toteaa, että asiassa saadut tiedot ovat olleet puutteelliset. Hakijan mukaan ajoneuvossa ei virheellisen pysäköinnin jälkeen ollut vaurioita, mutta siirron jälkeisenä aamuna vauriot olivat nähtävissä. Hakijan mukaan ajoneuvon vauriot johtuvat siitä, että ajoneuvo on siirtäessä nostettu kahden ajoneuvon väliin, ja että nosto on tehty ajoneuvon oikealta puolelta. Nostossa ajoneuvon alimmat peltiosat ajoneuvon molemmilla puolilla ovat vääntyneet sisäänpäin ja aiheuttaneet oikean lokasuojan etuosaan painauman.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja asiassa saatuun lisäselvitykseen sekä yhtyi tiimipäällikön päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Todetaan, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksessä sekä siirtopöytäkirjassa on hakijan toteama ilmeinen kirjoitusvirhe siirtopaikan osoitteessa. Siirtopöytäkirjaan on epähuomiossa kirjattu siirtopaikaksi Lampuotilantie 15, joka myöhemmin toistuu tiimipäällikön päätöksessä. Oikea siirtopaikka on ollut hakijan toteama Lamputilantie 34-36. Koska siirrosta saadut selvitykset on kuitenkin annettu oikeasta osoitteesta ja oikea siirto-osoite on myös hakijan ilmoituksen mukaan ollut Lamputilantie 34-36, kaupunki katsoo, ettei asianosaiselle hakijalle ole tarpeen varata enää enempää tilaisuutta tulla kuulluksi kyseisen, selvän kirjoitusvirheen johdosta, vaan oikaisuvaatimus voidaan käsitellä olemassa olevien tietojen ja selvitysten perusteella.

Kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä siirtotoimenpiteen suorituksessa. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Tiimipäällikön päätös perustuu asiassa saatuun selvitykseen, joka pohjautuu kyseistä siirtoa koskevaan siirtopöytäkirjaan. Pöytäkirjaan sisältyy noudatetun käytännön mukaisesti otetut valokuvat ajoneuvosta ennen ja jälkeen siirtotapahtuman. Ajoneuvon mahdolliset ulospäin näkyvät vauriot ennen siirtoa ja siirron aikana syntyvät mahdolliset uudet, havaitut vauriot kirjataan pöytäkirjaan.

Ajoneuvon siirron aikana nostoaisa koskettaa ainoastaan siirrettävän ajoneuvon renkaiden kulutus pintaa eikä siirron aikana kosketa ajoneuvon muihin osiin. Ajoneuvo liikkuu vetävät pyörät ylhäällä hinausauton hydrauliseen nostoaisaan kiinnitettynä. Tarvittaessa käytetään lisäksi apupyöriä. Ajoneuvon siirto on mahdollista suorittaa nostoaisalla myös käsijarrun päällä ollessa. Auton jousitus toimii kuten tiellä ajettaessa, siirtonopeus on alhainen ja siirronvalvoja seuraa koko siirron toimittamista tapahtuman ajan, että siirto tapahtuu asianmukaisesti. Jos hinattava auto on ehjä eli mitään ei roiku pohjasta, hinauspuomi osuu ainoastaan hinattavan auton renkaisiin eikä näin vaurioita ajoneuvoa.

Siirron suorittaneelta urakoitsijalta ja siirron valvojalta saadun selvityksen sekä oikaisuvaatimuksen johdosta saadun lisäselvityksen mukaan siirto on sujunut ongelmitta ja vaurioita ei ole siirrosta syntynyt. Siirrosta käytettiin renkaiden alle sijoitettavia apupyöriä (ns. dollyja). Siirron aikana dollyt koskettavat ainoastaan siirrettävän ajoneuvon renkaiden

kulutuspinnoja eikä siirron aikana kosketa ajoneuvon muihin osiin. Kyseisellä hinausautolla ei ole mahdollista suorittaa ajoneuvon siirtoa kahden ajoneuvon väliin eikä käytössä edes ole sellaista kalustoa, jolla tällainen nosto voitaisiin suorittaa. Lisäksi ajoneuvoa siirrettäessä siirtopaikassa oli saadun selvityksen mukaan ollut vain yksi ajoneuvo, joka oli ollut siirrettävän ajoneuvon takana. Toinen, edessä oleva ajoneuvo on siten mahdollisesti pysäköity siirron jälkeen.

Pysäköinninvalvojan ennen ja jälkeen lähisiirron suorittamista ottamien kuvien perusteella on todettavissa, että ajoneuvolle ei ole aiheutettu mitään vaurioita siirron yhteydessä. Näin ollen hakijan kuvaamien vaurioiden syntymistä lähisiirron suorittaneen hinausauton kuljettajan toimenpiteiden tai laiminlyöntien seurauksena ei voida pitää mahdollisena.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevin perustein, että ajoneuvon siirto on saatujen selvitysten mukaan suoritettu asianmukaisesti ilman että siirtoa toimitettaessa olisi havaittu tapahtuneen virhettä tai laiminlyöntiä taikka muuta huolimatonta menettelyä, joka olisi syy-yhteydessä hakijan auton vaurioihin. Kaupunki ei näin ollen ole korvausvelvollinen hakemuksessa tarkoitettujen autovaurioiden korjauskustannusten osalta.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvossa ilmenneistä vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2 luku 1 §

Laki ajoneuvojen siirtämisestä (30.12.2019/1508) 5 §, 10 §

Hallintolaki 434/2003 51 §, 52 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 26.1.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeenä 17.01.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 26.01.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 26.1.2023

Oheismateriaali

1 Kuvat Pasista ennen ja jälkeen siirron
2 Lisäselvitys PASI-kuvista 20.12.22
3 Mobilenote
4 Lisäselvitystä oikaisuvaatimuksen johdosta
5 Vahingonkorvausvaatimus 2.6.2022, liite kuvat vauriosta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 13.01.2023 § 8

HEL 2022-007587 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 6.6.2022 esittänyt kaupungille määrältään 796,50 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 2.5.2022 klo 13.18 suoritetun lähisiirron yhteydessä osoitteessa Lampuotilantie 17. Hakijan mukaan ajoneuvolle aiheutuneet vauriot ovat havaittavissa vaatimuksen liitteenä olevista hakijan ottamista kuvista ja korjauslaskelmasta.

Sovellettavat säännökset

Ajoneuvojen siirrosta annetun lain nojalla kaupungilla on oikeus suorittaa ajoneuvolle lähisiirto, jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti tielle tai jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yksityiselle alueelle tai maastoon. Edellä mainituissa tilanteissa kunnallinen pysäköinninvalvoja voi suorittaa lähisiirron kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta.

Edellä lausutusta poiketen, ajoneuvo saadaan kuitenkin siirtää välittömästi, jos viidestä samalla ajoneuvolla tehdystä pysäköintiä koskevan säännöksen vastaisesta menettelystä on määrätty pysäköintivirhemak-

sut, jotka ovat maksamatta ja joihin ei voi hakea muutosta. Jos pysäköinti aiheuttaa huomattavaa haittaa tien käytölle tai muulle liikenteelle, poliisi, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi. Samoin jos ajoneuvo on pysäköity pelastuslain 11 §:n 2 momentin vastaisesti pelastustielle, poliisi tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähi- tai varastosiirron välittömästi.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli tässä tapauksessa lähisiirron suorittajan on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Ajoneuvon siirtotyön suorittaa yksityinen urakoitsija siirronvalvojan valvonnassa, joka laatii lähisiirrosta siirtopöytäkirjan. Siirronvalvoja on siirtotilanteessa valvomassa sekä siirrettävän ajoneuvon omistajan että kaupungin etua. Pöytäkirjaan merkitään tieto, mikäli ajoneuvo vaurioituu siirron yhteydessä. Ajoneuvo kuvataan siirron yhteydessä. Hinausyrittäjä vastaa siirron aikana tapahtuvista mahdollisista vahingoista hinnauspalvelusopimuksen mukaisesti.

Ajoneuvon siirron aikana nostoaisa koskettaa ainoastaan siirrettävän ajoneuvon renkaiden kulutus pintaa eikä siirron aikana kosketa ajoneuvon muihin osiin. Ajoneuvo liikkuu vetävät pyörät ylhäällä hinausauton hydrauliseen nostoaisaan kiinnitettyinä. Auton jousitus toimii kuten tiellä ajettaessa, siirtonopeus on alhainen ja siirronvalvoja tarkkailee, että siirto tapahtuu asianmukaisesti. Tarvittaessa käytetään lisäksi apupyöriä. Ajoneuvon siirto on mahdollista suorittaa nostoaisalla myös käsijarrun päällä ollessa.

Ajoneuvojen siirtoyksiköstä on pyydetty selvitys ajoneuvon siirrosta. Saadun selvityksen mukaan hakijan ajoneuvo on jouduttu siirtämään 2.5.2022 klo 13.30 virheellisen pysäköinnin vuoksi osoitteesta Lamputilantie 17 osoitteeseen Lamputilantie 15. Siirto on suoritettu Staran hinausautolla. Hinausauton kuljettajan ja pysäköinninvalvojan mukaan siirto on sujunut normaalisti ja ongelmitta, eikä lähisiirron yhteydessä ole aiheutettu vaurioita siirrettävälle ajoneuville.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Hakijan ajoneuvon siirto on suoritettu asianmukaisesti eikä siirtopöytäkirjaan ole merkitty, että siirrosta olisi aiheutunut ajoneuville vaurioita.

Pysäköinninvalvojan ennen ja jälkeen lähisiirron suorittamista ottamien kuvien perusteella ajoneuvolle ei ole aiheutettu mitään vaurioita siirron yhteydessä. Näin ollen hakijan kuvaamien vaurioiden syntymistä lähisiirron suorittaneen hinausauton kuljettajan toimenpiteiden tai laiminlyöntien seurauksena ei voida siten pitää mahdollisena. Lisäksi hakijan lähettämissä ja vaatimuksensa liitteeksi lisätyissä kuvissa ja korjauslaskelmassa ilmoitettuja vaurioita ei voida pitää sen tyyppisinä vaurioina, joiden voitaisiin katsoa syntyneen ajoneuvolle suoritettun lähisiirron seurauksena. Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, etteivät hakijan vaatimuksessaan kuvaamat vauriot ole aiheutuneet ajoneuvolle tehdystä lähisiirrosta, eikä kaupunki näin ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki ajoneuvojen siirtämisestä (1508/2019) 5 §, 10 §

Pelastuslaki (379/2011) 11 §

Toimivalta päätöksenteossa

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Tomi Sjögren, lakimies, puhelin: 09 310 34835
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 257

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiiminpäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 15.03.2023 § 97 (autovaurio)

HEL 2022-010585 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jättää hakijan oikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska se on saapunut oikaisuvaatimuksen jättämislle asetetun määräajan umpeutumisen jälkeen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 15.03.2023 (97 §) päätöksellään hylännyt vahingonkorvausvaatimuksen koskien hakijan auton vaurioitumista 16.02.2022 kello 12.00 ajettaessa märällä, sohjoisella ja jäisellä ajoradalla vesi- ja lumisateessa Metsolantien ja Pellervontien risteysalueella. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksessa 570 euron suuruisen vaatimuksen autonsa vaurioiden korjauksesta syntyneiden kustannusten korvaamisesta katsoen niiden aiheutuneen kaupungin laiminlyönnistä kadun kunnossapidon osalta. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on kuntalain 138 §:n mukaan 14 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Määräikalain 6 §:n mukaan viranomaisessa suoritettava toimi on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä on mainittu myös päätökseen liitettyssä muutoksenhakuohjeessa. Helsingin kaupungin kanslian aukioloaika päättyy klo 16.00. Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse, asiakirja katsotaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n mukaisesti annetun tiedoksi, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä päätöksen lähettämistä. Viranhaltijapäätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse kaupungin järjestelmästä ilmenevän tiedon mukaan 16.03.2023. Lähettämispäivää ei lasketa mukaan em. kolmea päivää laskettaessa. Oikaisuvaatimus on vastaanotettu kaupungin järjestelmään sähköpostitse maanantaina 03.04.2023 kello 17:01. Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on umpeutunut 03.04.2023 klo 16.00.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta jätti hakijan oikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska se on saapunut oikaisuvaatimuksen jättämiselle asetetun määräajan umpeutumisen jälkeen.

Sovellettu lainsäädäntö

Kuntalaki (410/2015) 138 § ja 139 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta (150/1930) 6 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 1.4.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 1.4.2023, saate
- 3 Oikaisuvaatimus 1.4.2023, liite, kuvia

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1	Oikaisuvaatimus 1.4.2023
2	Oikaisuvaatimus 1.4.2023, saate
3	Oikaisuvaatimus 1.4.2023, liite, kuvia

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 15.03.2023 § 97

HEL 2022-010585 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 5.9.2022 esittänyt kaupungille määrältään 572,00 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo on 16.2.2022 kello 12.00 vaurioitunut märällä, sohjoisella ja jäisellä ajoradalla vesi- ja lumisateessa ajettaessa osoitteessa Metsolantien ja Pellervontien risteysalue. Hakijan ajoneuvo on vaatimuksen mukaan tömähäntänyt risteyskohdassa tiehen syntyneeseen syvään kuoppaan joka oli ollut täynnä vesi- ja jääsohjoa. Hakija on toimittanut kuvia tien kunnosta vaatimuksensa liitteenä.

Sovellettavat säännökset

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, lii-

kenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on ajorata kahden tonttikadun risteysalueella ja se on luokiteltu III-luokan kunnossapidettäviin väyliin.

III-luokan ajoradoilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Aurauksen lähtökynnys on lumen osalta 7 cm ja sohjon osalta 5 cm. III-luokan ajoradat aurataan I- ja II-luokan katujen jälkeen. Toimenpideaika on arkisin kolme vuorokautta. Viikonloppuisin kunnossapitotöitä ei tarvitse aloittaa. Poikkeukselliset säätilan vaihtelut otetaan huomioon olosuhteiden sallimalla kohtuullisella tavalla. Ensin hoidetaan liikenteellisesti keskeiset alueet. Jatkuvan lumisateen aikana I- ja II-luokan ajoradat on pidettävä kulkukelpoisina.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista. Lumitilanne on ollut poikkeuksellinen.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ol-

lut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen talvikunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla III-luokan ajoradalla on tehty auraus 6.2.2022 kello 11.11. Hiekoitus on tehty vahinkopaikalla edellisen kerran ennen vahinkoa 10.2.2022 kello 10.11. Tiedot perustuvat GPS-seurantaan. Polanteista alueella on tehty poikkeamaraportti kunnossapitotöiden tilaajalle urakoitsijan toimesta jo ennen vahinkoa.

Alueelta vahinkopaikan ympäristössä on tullut yksi palaute helmikuun alussa talvihoitoon liittyen. Pyyntöihin aurauksen suhteen on reagoitu nopeasti olosuhteet huomioonotettuna. Muita vaatimuksia kaupungille vahingoista ei ole esitetty, kuin hakijan vaatimus.

Ilmatieteen laitoksen Kumpulan säähavaintoaseman mukaan lumensyvyys on vahinkopäivänä ollut 41 cm. Vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut 1,5 °C ja 2,2 °C välillä. Vahinkoa edeltävinä viikkoina lämpötila on tasaisesti vaihdellut nollan molemmin puolin. Sateita mitattiin vahinkopäivänä yhteensä 9,2 mm vedeksi muunnettuna. Sade ei ole kuitenkaan nostanut lumen syvyyttä vaan syvyys on laskenut senttimetrillä iltaan mennessä. Myös vahinkoa edeltävänä päivänä on mitattu vähäistä vesisadetta.

Ilmatieteen laitoksen Ilmastokatsauksen mukaan tammikuun 2022 viimeisenä viikonloppuna Valtteri-myrsky toi Etelä-Suomeen runsaasti märkää lunta. Lunta kertyi parissa päivässä yleisesti parikymmentä senttiä, mutta etenkin Uudellamaalla monin paikoin enemmänkin. Valtteri-myrskyn yhteydessä Helsingin Kumpulan mittausasemalla lumensyvyys nousi 22 senttimetristä 41 senttimetriin. Tämän jälkeen helmikuussa 2022 esiintyi runsaita lumisateita. Lumipyryjen johdosta useammalla paikkakunnalla yllettiin metrin lumensyvyyteen. Helsingin Kumpulassa rekisteröitiin suurin lumensyvyyden kasvu, 35 cm vuorokaudessa. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan etelä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen silloin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai harvemmin. Suuret sademäärät tarkoittivat suuria lumimääriä ja etelässä suurimmassa osassa helmikuun päiviä vähintään käytiin plussan puolella. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen aiheuttivat monin paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita.

Sää- ja keliolosuhteet ovat olleet poikkeukselliset. Laki ei edellytä sitä, että kunnossapitokalusto mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Missään kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkään

alittaa tyydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana huolehditaan ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. (HE 281/2004 vp, s. 17.)

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi Helsingin kaupungilla oli ajalla 23.2.2022-16.3.2022 voimassa varautumissuunnitelma, jonka vaikutukset kunnossapidon käytännön toimenpiteisiin oli nähtävissä jo vahingon tapahtumisen ajankohtana 16.2.2022 olosuhteiden alkaessa muodostumaan haastaviksi lämpötilan vaihteluineen ja suurine lumi- ja sademäärineen. Varautumissuunnitelma sisältää muun muassa seuraavaa: Erytistoimet ja lisäresurssit kohdistetaan koko kaupunkiin, mutta ensisijaisesti turvataan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kantakaupungissa ja joukkoliikennekaduilla. Poikkeusoloissa toteutusryhmä voi sallia poikkeamisen sopimusasiakirjojen talvihoidon laatuvaatimuksista.

Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kaupungin varautumissuunnitelmasta ja huonoista ajo-olosuhteista on myös uutisoitu valtakunnallisissa tiedotusvälineissä. Vahinkopaikalta ei ole tullut kaupungin palautejärjestelmään palautteita vahinkopäivältä.

Poikkeuksellisista sää- ja keliolosuhteista johtuen ajorata on voinut talvella 2022 tilapäisesti alittaa sohjon ja polanteen poistamisen osalta kaupungin laatuvaatimusten tason tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä huolimatta. Kaupunki katsoo, ettei tilanne ole kuitenkaan ollut pitkäaikainen.

Ajoneuvolla talviolosuhteissa liikuttaessa tulee noudattaa erityistä varovaisuutta huomioiden erityisesti talven 2022 lumiolosuhteet.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Vahinkopaikan talvikunnossapitotoimenpiteistä on huolehdittu asianmukaisesti, kaupungin normit ja poikkeukselliset lumiolosuhteet huomioiden ennen vahinkoa.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti poikkeukselliset sää- ja keliolosuhteet huomioon ottaen.

09.05.2023

Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki katujen ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta päätöksenteossa

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 09 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 258

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 20.4.-26.4.2023 tekemien päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 20.4.- 26.4.2023 tekemiä päätöksiä:

Kaupunkiympäristön toimiala

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, asuntotontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, toimitilantontit ja kiinteistökehitys, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Asuntotuotanto, asuntotuotantopäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, tilapäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, asiakkuusyksikkö 2, yksikön päällikkö

09.05.2023

Asia/22

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritystilat-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritysvuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, hankeyksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, infrapäällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, alueellinen rakennuttaminen -yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Yleiset alueet -palvelu, projektirakennuttaminen-yksikkö, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Asiakkuusjohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, tapahtumat ja maanvuokraus, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 20.4.2023

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

09.05.2023

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kristina Gustafsson, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36658
kristina.t.gustafsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.05.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253 ja 258 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 246 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen, joka koskee asemakaavan muutosta, saa hakea muutosta kunnallisvalituksella

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen, lukuun ottamatta vaikutukseltaan vähäisiä asemakaavan muutoksia, joissa valitusoikeus on vain asianosaisilla. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla. (Valitusoikeuden rajoittaminen ei koske MRL 73 §:n mukaisia ranta-asemakaavoja)
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

09.05.2023

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

09.05.2023

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

09.05.2023

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 246 § (Kustannusten osalta).

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 29.5.2023 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

09.05.2023

Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 26.5.2023 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden pro-

09.05.2023

sessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4 VALITUSOSOITUS

09.05.2023

Pöytäkirjan 254, 255, 256 ja 257 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Hallinto-oikeus ei kuitenkaan tutki kysymystä kunnan korvausvelvollisuudesta tai korvauksen määrästä. Vahingonkorvausasiassa toimivaltainen tuomioistuin on yleinen alioikeus.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa

09.05.2023

– päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)

09.05.2023

3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

09.05.2023

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

09.05.2023

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Marianne Hirsikko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Sami Kuusela

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 15.05.2023.